

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1966

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ Ε.Ε.Σ.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

1, 2, 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1966

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΛΛΑΣ ΠΟΛΕΙΣ

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1966

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ

4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1966

ΕΥΡΗΚΑΜΕΝ ΤΟΝ ΜΕΣΣΙΑΝ

Ποίσις
Θ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΘΕΟΛΟΓΟΥ -

Μουσική
Δ.Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΟΥΡΟΥ

Andante

Τῆς Βηθ-σαϊ-δὰ ὁ "Πρω-τό-κλη-τος," πού χρὸ- - - - - νια
Στὴν ξέ-νη τῶν Πα- - - - - τρῶν ἀκ-τή, συμ-πό- - - - - νια

ψα-ρεύ-ον-τας στὴ λί-μνη τῆς ἑ-ζοῦ- - - - - σε τοῦ Λυ-τρωτοῦ των
τὸ κῦ-μα πού δὲν τοῦ 'δει-ξε, κί'ας σποῦ- - - - - σε ἑ-μπρὸς στάγνά του

τὸ - ὄ-νει-ρο, καί αἰ-ώ- - - - - νια σὲ λί-γο ἀπ'τὸ σταυ-ρό - - - - - του
μό- - - - - τια τὰ πε-ρό- - - - - νια τοῦ πό-νου του νὰ δρό- - - - - σι-ζε

Allegro

δὰ μη-νοῦ - - - - - σε. Τῆς Βηθ-σαϊ-δὰ ὁ Πρω-τό-κλη-τος κί' ὁ πρῶτος "ἄ-ρι-στος μύ-στης"
ὡς βογ-χοῦ - - - - - σε. Πάει τῆς κα-τά-ρας, - - - - - λέ-γει τ'ἄγριο-καί-ρι πού σή-κω-σε - - - - -

γί-νε-ται - ἄ-ρι-στος μύ-στης γί-νε-ται ὅ-πως τρέ-χει στὸν ἄ-δελ-φό του τὸ ἄγ-γε-λ-μα νὰ φέ-ρη
τοῦ θή-μα-τος πού σή-κω-σε τοῦ θή-μα-τός του τὸ κρό-τος τὸ δει-λι-στὴν ἔ-δεμ' ὥ- - - - - μάν-να δρέ-χει

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 - 1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 22ον • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1966 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1091, ἄρθρον 6 : Διευθύνσεις Περιδοικοῦ : ΚΑΛΛΙΡΡΩΝ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου : ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) - Ἔτησίαν συνδρομὴ Ἑσπτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπρὸς ὅπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - CONTENTS

Σελίς	Page
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Ἀνθρωπισμός	2
Σ. Π. : Πέλλα	3
Π. ΦΛΩΡΟΥ : Μακεδονία καὶ Δημοσθένης	4
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ἡ Ἀννούλα ἀπὸ τῆς Ἀζό- ρες	6
ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ : Οἱ Καμπανέλλες	7
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Σπύρος Μελάς	8
Α. Κ. : Ἡ Μακεδονία στὸ ἔργο τοῦ Κ. Παλαμά	9
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὁ δρόμος τοῦ Ντυνάν	10
Ι. ΤΙΜΟΓΕΝΟΥΣ : Ἀληθινὸς Χριστιανὸς	12
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Οἱ μέδουσες	14
Δ. ΓΟΥΛΑ : Ἀστρος	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε. Ε. Σ. Ν. : Εἰκόνες	16
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε. Σ. καὶ Ε. Ε. Σ. Ν.	18
Θ. ΛΟΥΡΙΔΗ : Ἡ συμβολὴ τοῦ Ε. Σ. εἰς τὴν αἰμοδοσίαν	22
Η ΥΓΕΙΑ	23
Γ. ΚΡΟΚΟΥ : Ποίημα	23
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ : Εἰκόνες	24
ΘΑΝ. ΣΠΗΛ. - ΑΧΑΙΟΥ : Τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ	26
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Ἡ φυσικὴ μας	27
Κ. ΚΩΣΤΟΒΑΣΙΛΗ : Μονεμβασία	28
ΠΑΠΟΥ - ΓΙΑΓΙΑΣ : Ἑμμετρες συμβουλές	28
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ	29
Α. ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΙΟΥ : Τὸ ἐκκλησάκι τῆς Ἀριδαίας	30
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	31
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	31
Ε. ΜΑΛΟ : Μὲ οἰκογένεια	32
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ - Α. Β. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ Μουσικὴ - στίχοι στὰ ἐσώφυλλα.	
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Humanisme	2
Σ. Π. Pella	4
Π. FLOROS : Macedonia and Demosthenes	4
Σ. SPILIOPOULOS : Annoula from Azores	6
PETROS HARIS : Bluebells	7
E. P. FOTIADIS : Spyros Melas	8
A. K. : Macedonia in Palama's poetry	9
S. PANAGIOTOPOULOS : The pathway of Dunan	10
I. TIMOGENIS : A Real Christian	12
N. DIMITOCALLIS : Jelly-fish	14
D. GOULAS : Astros Village - Kynouria	15
H. J. R. C. GROUPS ACTIVITIES : Pictures	16
H. R. C. and H. J. R. C. MOVEMENT - ACTIVITIES	18
O. LOURIDIS : Contribution of Red Cross in Blood Transfusion	22
HEALTH	23
G. KROKOS : Poem	23
GLIMPS ALL OVER THE WORLD : Pictures	24
THAN. SPIL. - ACHAIOS : God's Hand	26
EDITORS : Physics	27
K. KOSTOVASSILIS : Monemvasia	28
GRANDFATHER - GRANDMOTHER : Advice in Verse	28
RED CROSS NEWS	29
A. XATZIATHANASIOU : Aridea's little church	30
READERS' CONTRIBUTION - PUZZLES	31
PUZZLES	31
HECT. MALO : With Family	32
TH. KONSTANTINOU - A. V. A. PANAGIOTOPOULOS Music and Verse in the Innercover.	

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΑΝΗ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τζορτζ

ΗΜΕΡΩΝ 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

Μιά λέξη, όταν την ακούμε πολλές φορές ή τη γράφουμε ή τη διαβάζουμε (έννοούμε μια λέξη που να έχει ένα γενικό περιεχόμενο, να «ορίζει» κάτι, μια αξία, ένα νόημα, μια αλήθεια) κινδυνεύει κάποτε να χάσει το νόημά της, να γίνει ένα άδειο σχήμα. Κι όμως, χάσει το νόημά της, να γίνει ένα άδειο σχήμα. Κι όμως, είναι ανάγκη οι λέξεις αυτές να ξαναβρίσκουν το νόημά τους, να ξαναγεμίζουν απ' αυτό, για να είναι ζωντανές και χρήσιμες. Μια από τις λέξεις αυτές, είναι και ο όρος «άνθρωπισμός». Ακούμε ή διαβάζουμε τόσο συχνά π.χ. «αυτός ο κύριος έχει πολύ άνθρωπισμό, αυτός ο άλλος δεν έχει καθόλου άνθρωπισμό», ή αυτό το λογοτεχνικό έργο «έχει πολλή άνθρωπιά». Μ' όλα αυτά, παρατηρούμε πρώτα-πρώτα, πώς ο «άνθρωπισμός», ή «άνθρωπιά», είναι κάτι που αναζητείται πολύ στην εποχή μας. Και κάνουμε το ερώτημα: Γιατί; Γιατί κατ' αρχήν, ο άνθρωπισμός, όπως και η λέξη το δείχνει, είναι κάτι που σχετίζεται άμεσα με τον άνθρωπο. Αφορά την προσωπικότητά του, τα ενδιαφέροντά του, την κατάστασή του, τη ζωή του, τη μοίρα του. Θα πρέπει να καταλάβουμε πρώτα πώς ο «άνθρωπισμός», δεν είναι μια ώρισιμένη αξία ή αρετή όπως π.χ. η τιμιότητα, η ευσυνειδησία, η καλωσύνη, η φιλαλήθεια, ή σεμνότητα, ή αλληλεγγύη. Ο άνθρωπισμός είναι το άθροισμα όλων των ειδικών αρετών του ανώτερου ατόμου, με την πρόθεση να προσφερθεί το σύνολο αυτό σαν εξυπνέρεση του κάθε ανθρώπου, του Ανθρώπου γενικά.

Καμιά αρετή, αυτή καθ' εαυτήν δεν έχει αξία, αν δεν προσφέρεται σ' α βοήθημα σ' εκείνον που έχει μια ανάγκη από την εκδήλωση αυτής της αρετής. Συνήθως, «άνθρωπιστή», λέμε κάθε άνθρωπο που συμπονεϊ τον πάσχοντα διπλανό του, και πού, συμπονώντας τον, κάνει κάτι για να τον βοηθήσει. Φυσικά, η βάση, η πηγή του ανθρωπισμού, βρίσκεται μέσα στην ανθρώπινη ψυχή. Υπάρχουν άνθρωποι εκ φύσεως πολύ συμπονετικοί, άλλοι εκ φύσεως αδιάφοροι προς τον άλλον, και άλλοι, πολύ σκληρόκαρδοι. Γι' αυτό, είναι μεγάλη κοινωνική ανάγκη, σε κάθε λαό, ο άνθρωπισμός να καλλιεργηθεί τόσο ώστε να γίνει κοινό κτήμα. Βάση του ανθρωπισμού είναι η αυθόρμητη αγάπη μας προς τον διπλανό μας. «Αν καλλιεργήσουμε με διάφορα πνευματικά και ψυχικά μέσα αυτή την αγάπη (με την παιδεία, με την τέχνη, με τη φιλοσοφία, με την επιστήμη, με τη θρησκεία) τότε η αγάπη θα γίνει συνείδηση, καθήκον, χρέος. Και το χρέος αυτό θα κάνει τον καθέναν να νιώθει πως η μεγαλύτερη αξία, η βάση της κάθε κοινωνίας, είναι το άτομο.

Ανθρωπισμός, θα πη «αγάπη προς το άτομο το συγκεκριμένο, το υπαρκτό» — δηλαδή προς το κάθε άτομο. Απόλυτος σεβασμός προς την προσωπικότητά του, προς τις ανάγκες του, προς τη ζωή του, την ελευθερία του, τους πόνους του, τα βάσανά του, το μέλλον του. Ο ανθρωπιστής, νιώθει τον κάθε άνθρωπο σαν τον εαυτό του. Δεν περιφρονεί καθόλου τις ανάγκες του άλλου. Κ' έτσι, ή συμπεριφορά του

προς τους άλλους ανθρώπους είναι ανάλογη μ' αυτό το αίσθημα. Είναι προς τους άλλους ευγενικός, πρῶτος, μετρίσιος, χαμογελαστός, ήρεμος. Δεν τους προσβάλλει ποτέ με τις ενέργειές του. Και πρό παντός, δεν κάνει κατ' αχρησιν της δυνάμεώς του, αν τύχη να έχει μια εξουσία στα χέρια του, όποιο επάγγελμα κι αν ασκή, είτε είναι υπάλληλος, είτε καθηγητής, είτε διοικεί μεγάλους Οργανισμούς (Τράπεζες, Εργοστάσια, Επιχειρήσεις κλπ.), είτε κατέχει μεγάλα κυβερνητικά αξιώματα, είτε διευθύνει τις τύχες όλων κληρών λαών. Πρό παντός, αυτό το τελευταίο. Γιατί ανθρωπισμός, θα πη, τελικά, «άρνηση της βίας» και προσπάθεια να λυθούν και οι περίπλοκες αντιδικίες ανάμεσα στους ανθρώπους, με το συμβιβασμό, με την αναγνώριση των δικαιωμάτων του άλλου, του αντιδίκου. Με την αρχή την ιερή, ότι έχει κι αυτός το ίδιο δικαίωμα να ζήσει όπως εμείς, χωρίς να παραβιάζεται με τη βία το πιο πολύτιμο αγαθό: ή προσωπική του ελευθερία και αξιοπρέπεια.

Είπαμε στην αρχή πώς ο άνθρωπισμός, είναι κάτι που αναζητάει ή εποχή μας. Αυτό συμβαίνει, γιατί οι δυο τελευταίοι παγκόσμιοι πόλεμοι (και πρό παντός ο δεύτερος) ταλαιπώρησαν φρικτά το γένος των ανθρώπων. Η βία, ή περιφρόνηση της ζωής εκατομμυρίων ανθρώπων, ή αυθαιρεσία, ή άρπαγή, κυριάρχησαν με αποτέλεσμα να σημειωθούν σ' όλον τον κόσμο, ανυπολόγιστες καταστροφές σε αίμα, υλικά αγαθά και ήθικες αξίες. Την άλλη μέρα του πολέμου ο άνθρωπος, παντού, είδε με τρόμο πού τον είχε οδηγήσει αυτή ή συμπεριφορά. Και για να σωθεί, στράφηκε πάλι προς τις ανθρωπιστικές αξίες. Μεταπολεμικά όλες οι κοινωνίες, όλα τα Κράτη, κοίταξαν πώς ν' αποκτήσουν περισσότερο ανθρωπιστικό χαρακτήρα, ώστε με την επικράτηση των ήθικων αξιών του χριστιανισμού να βασιλεύσει στον κόσμο για πάντα ή πολυπόθητη Ειρήνη. Μερικά κράτη της Ευρώπης όπως ή Ελβετία, ή Σουηδία, ή Δανία, είχαν από καιρό γίνει πρότυπα ανθρωπιστικής οργανώσεως. Εξακολουθούν να είναι και σήμερα. Μά και ή Αγγλία και ή Γαλλία και ή σύγχρονη Γερμανία και ή Αμερική, έχουν πολλά να μάς διδάξουν πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών, εκφράζει την παγκόσμια διάθεση να λύνεται ειρηνικά κάθε ζήτημα που χωρίζει τους λαούς, τις ομάδες, τα άτομα. Με τον ανθρωπισμό ή Ειρήνη, ή ομαδές, τα άτομα. Με τον ανθρωπισμό ή Ειρήνη, ή παγκόσμια Ειρήνη, μπορεί να γίνει από όνειρο ή προσωρινή κατάσταση, μόνιμη και καθολική πραγματικότητα. Γιατί ή Ειρήνη, όπως τραγούδησε και ο ποιητής, είναι ή μεγαλύτερη ευδαιμονία που μπορεί να επιθυμήσει και να φιλοδοξήσει στην εγκόσμια ζωή το Ανθρώπινο Γένος:

*Ειρήνη έσύ, ω πασίχαρη και ω ζωοδότρα Ειρήνη,
ό ξάστερος, έσύ, οδρανός και ή ζωοδότρα ή κρήνη,
τόν Όλβο τόν καλείς έσύ, τόν πλοῦτο έσύ τόν κάνεις
καλότυχος θνητός ή λαός που θά τόν ξανασάνης!*

(Κ. Παλαμάς)

Π Ε Λ Λ Α

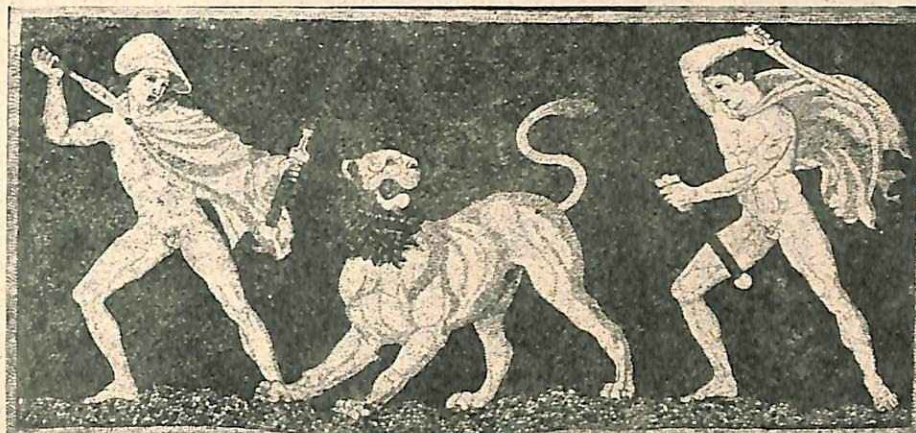
(«Η μεγίστη τών εν Μακεδονίη πόλεων» ΞΕΝΟΦΩΝ)

Η ΠΕΛΛΑ (ή Βούνομος ή Βουνόμεια, όπως ελέγετο πριν πάρει αυτό το όνομα, από τον όμώνυμο ήρωα που την εμεγάλωσε και την στόλισε με ωραίες οικοδομές) ήτανε στην αρχαία εποχή μια από τις μεγαλύτερες πόλεις της Μακεδονίας.

Τον τέταρτο π.Χ. αιώνα έπεσε σε

ξάνδρος κ' εκεί πήγε κ' έζησε πολλά χρόνια ο Άριστοτέλης για να τον εκπαιδεύσει.

Κατά την Ρωμαϊκή κυριαρχία ο Ίούλιος Καίσαρ έκανε την Πέλλα πρωτεύουσα του τρίτου τμήματος της Μακεδονίας και της έδωσε το όνομα Ίουλία Αύγουστα Πέλλα.

μαρασμό, για να ξαναποκτήσει την πρώτη της αίγλη επί του βασιλέως Άρχελάου του Α' και να γίνει, αντί των Αιγών (της σημερινής Έδεσσας), πρωτεύουσα του Μακεδονικού Κράτους επί Φιλίππου του Β'.

Ο Φίλιππος, που είχε εκεί γεννηθεί, έστόλισε την Πέλλα με ωραίες οικοδομές κ' εφρόντισε να διακοσμήσει τους ναούς της με καλλιτεχνήματα εξαιρετικής αξίας. Ο Στέφανος Βυζάντιος αναφέρει ότι εκτός από τα βασιικά ανάκτορα, που επί Άρχελάου είχε ιστορήσει ο περίφημος ζωγράφος Ζεύξης ο Ήρακλεώτης, υπήρχαν στην ιστορική πόλη ωραίοι ναοί του Διός, της Αθηνάς, της Αρτέμιδος, του Διονύσου, του Πανός, καθώς και θέατρο, θησαυροφυλάκιο κ.ά. οικοδομήματα. Ο Εύριπίδης (ένας από τους τρεις μεγάλους δραματουργούς του αρχαίου κόσμου) έφιλοξενήθη εκεί, και για να τιμήσει τον φίλο του βασιλέα έγραψε την τραγωδία του «Άρχελάου». Άλλά και άλλοι διάσημοι άνδρες (Τιμόθεος, Χοίριλων κλπ.) έφιλοξενήθηκαν. Ο Σωκράτης, άρνήθηκε ν' αποδεχθί την πρόσκληση που του έγινε κι ο Δημόσθνης, που έπεσε κέφθη την πόλη ως πρεσβευτής των Αθηναίων, την κατηγορήσε ως «άδοξη», από προκατάληψη προφανώς.

Στην Πέλλα εγεννήθη ο Μέγας Άλέ-

ξάνδρος κ' εκεί πήγε κ' έζησε πολλά χρόνια ο Άριστοτέλης για να τον εκπαιδεύσει.

Όταν, ύστερα από τους Βαλκανικούς πολέμους, έγιναν ανασκαφές από Έλληνες αρχαιολόγους (1913 - 1914), βρέθηκαν ώρισιμένα αντικείμενα, περιωρισμένη όμως αξία. Άλλά από ανασκαφές που έγιναν εσχάτως, ήρθαν στο φώς μαζί με τμήματα κτισμάτων και καλλιτεχνήματα εξαιρετικά. Τα πολυτιμώτερα είναι τα ψηφιδωτά της αρχαίας Πέλλας. Ένα απ' αυτά παριστάνει κυνήγι λεονταριών στα Σούσα, και διακρίνεται για την άριστο-τεχνική του σύνθεση και την εκφραστική των μορφών. Όπως πιστεύουν οι αρχαιολόγοι ο ένας από τους κυνηγούς είναι ο Μέγας Άλέξανδρος κι ο άλλος ο φίλος του στρατηγός Κρατερός. Θαυμάσια επίσης είναι τα ψηφιδωτά των ανακτόρων, που παριστάνουν την άρπαγή της Έλένης, αδελφής των Διοσκούρων, από τον Θησέα, το φρόνο της Πενθεσίλειας από τον Άχιλλέα κ' ένα κυνήγι ελαφριού. Επίσης στήλες μαρμάρινες του Ε' π.Χ. αϊ.

Τον τελευταίον καιρό ο έφορος της ΙΑ' Αρχαιολογικής Περιφέρειας κ. Μακαρόνας ανέσυρε νέους θησαυρούς από τη Μακεδονική γή. Πεντακόσια περίπου πήλινα ειδώλια ήταν τα εύρηματα του πρώτου στρώματος. Είκοσι δυο άμφορείς δεσπούν (με μύτη κάτω, για να μπαίνουν στη γή και να κρατούν δροσερό το κρασί), έργα καλλιτεχνών από τη Θάσο και τη Ρόδο, τα εύρηματα του παρακάτω στρώματος, καθώς και χάλκινα νομίσματα (300 περίπου), κιονόκρανα, επιστάλια, σπόνδυλοι κιόνων κ' ένα ταρνευτό τμήμα αρχαίου κρεβάτιου από χαλκό, πλουτισμένο με προτομή του Διονύσου και κεφάλι «διονυσιακού όνου». Το σημαντικό όμως από τα εύρηματα είναι το ψηφιδωτό δάπεδο που έχει φιλοτεχνήσει ο διάσημος Γνώσις. Παριστάνει κυνήγι λυγερής ελαφίνας κ' έχει γίνει από φυσικές χρωματιστές πέτρες του ποταμού. Η κίνηση των δύο νεαρών κυνηγών, και του ζώου, που ένας σκύλος του ξεσχίζει με τα δόντια την κοιλιά, ή αρμονία των χρωματικών τόνων κ' ή άριότητα της τεχνικής προκαλούν τον θαυμασμό. Το μεγάλο αυτό ψηφιδωτό, 37 1/2 τετραγωνικών μέτρων συνολικά, γράφει στο έπαινό μέρος: «Γνώσις έποίησεν».

Σ.Π.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ, κάθε φορά που θα τύχη ν' ασχοληθώ με τη μακεδονική περίοδο της ελληνικής ιστορίας, μου έρχονται ένα σωρό σκέψεις επάνω στην τραγική μοίρα του Δημοσθένη. Τέτοιος άνθρωπος θα άξιζε καλύτερη τύχη παρά να πεθάνη τόσον έδοξο θάνατο, αυτόδηλητηριασμένος, όταν κατέφυγε εκέτης στο ναό του Ποσειδώνα, στην Καλαυρία (τόν σημερινό Πόρο) το 322 π.Χ.

Ο Αθηναῖος Δημοσθένης υπήρξε ο κύριος μοχλός της αντίστασεως των Αθηναίων κατά του Φιλίππου Β', βασιλέα της Μακεδονίας. Από το βήμα της συνελεύσεως του λαού στην Πνύκα, εκεί που δεκαετίες ολόκληρες είχαν αντιβουίσει στα τοιχώματα του βράχου, συχνά σε τόνους τραγικούς, ο λόγος και ο αντίλογος των ρητόρων, ο Δημοσθένης εξώρριζε τους Αθηναίους να μη δεχτούν καμμιή συμφωνία με τον Φίλιππο. Σκοπός του βασιλέα, τους έλεγε, ήταν να καταλύση τις δημοκρατικές ελευθερίες τους και να τους υποτάξει στην απόλυτη εξουσία του. Αντίθετα ο Αίσχίνης, ρήτορας και αυτός, της αντίθετης όμως πολιτικής μερίδας, πίστευε στην άπώτερη, αποστολή του μακεδονικού πολιτικού παράγοντα, που θα πραγμάτωνε την ένωση των ελληνικών φύλων και κρατιδίων σε έναίιο, ισχυρότατο κρατικό συγκρότημα κάτω από την ηγεσία της Μακεδονίας, του ζωτικώτερου και δυναμικώτερου τότε ελληνικού έθνικου πυρήνα.

Όπως ο Περικλής, έτσι και ο Δημοσθένης ώνειρευόταν, είναι αλήθεια, την ένωση των Ελλήνων, των ελληνικών πόλεων - κρατών, σε έναίιο, κρατικόν οργανισμό. Τέτοιες ενώσεις όμως ποτέ στην Ιστορία δεν πραγματοποιήθηκαν από κοινή, ειρηνική συναίνεση και όμοφωνία

πολλών μικρών πολιτικών μονάδων, αν εξαίρεσουμε την όμοσπονδία των τριών πρώτων έλβετικών καντονιών του 14ου αιώνα. Ο πολιτικός όρίζοντας των Νοτιοελλήνων δεν ξεπερνούσε τα όρια της στενής περιοχής της απόλεως. Η «πόλις», ή αρχική αυτή έστία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ήταν το μόνο, άμετακίνητο κρατικό καθεστώς που

Σχεδιασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ

μπόρεσε να συλλάβη ή νοοτροπία τους. Η πολιτειακή όμως εκείνη μορφή, για να λειτουργήσει όμαλά και αποδοτικά, χρειαζόταν χρηστούς και τιμίους πολιτικούς ήγέτες. Διότι όταν άσυνείδητοι δημαγωγοί και λαοπλάνοι επηρέαζαν το πλήθος και ή πλειοψηφία τους άκολουθούσε, τότε οι αποφάσεις που έπαιρναν έστρέφονταν έναντίον του συνόλου των πολιτών με τὰ συχνά όλέθρια έπακολουθήματά τους. Έτσι, σε τελευταία ανάλυση, οι πολιτικές αυτές ελευθερίες ήταν δικόπο μαχαίρι. Αδιάκοποι πόλεμοι, λεηλασίες ελληνικών πολιτειών, καταστροφή των σπαρτών και των καρποφόρων δέντρων, κατασφυοφαντήσεις άθώων πολιτών με τόν άπώτερο σκοπό να θανατωθούν και

να εξοριστούν, όποτε έδημεύονταν οι περιουσίες τους και περιέρχονταν στα χέρια των άσυνειδήτων δημαγωγών, έξανδραποδισμός και θάτωση άθώων γυναικοπαίδων και άντρών, καταχρήσεις εις βάρος του δημοσίου θησαυρού, όλο τούτο το κομπολόγι των δεινών που Έλληνες ήταν το κατόρθωμα των δημαγωγών — ένας από αυτούς, ο άπαίσιος βυρσοδέψης Κλέων, αδιάκοπα ύπεδαύλιζε την έξτρα έναντίον των Λακεδαιμονίων στην Αθήνα, για να πλουτίσει από δημεύσεις, καταχρήσεις στις προμήθειες ύλικού και λεηλασίες κυριευομένων πολιτειών. Να ή είκόνα του Πελοποννησιακού πολέμου, που μέσα σε είκοσιόχτώ χρόνια είχε μεταβάλλει την Ελλάδα σε άπέραντο νεκροταφείο. Τό να κάνης λογική και δικαίη χρήση της ελευθερίας, που σου εξασφαλίζει το δημοκρατικό πολίτευμα, σου επιβάλλει περισσότερες ύποχρεώσεις παρά «ελευθερίες». Η άκρισία όμως και ή επιπολαιότητα της πλειοψηφίας γίνεται, με την κατάχρηση των λαϊκών ελευθεριών από μέρους συμφεροντολόγων και φανατικών δημαγωγών, δουλεία και συμφορά για το πιό γνωστικό και φρόνιμο τμήμα του λαού, όποτε οι ελευθερίες αυτές αυτοεξουδετερώνονται.

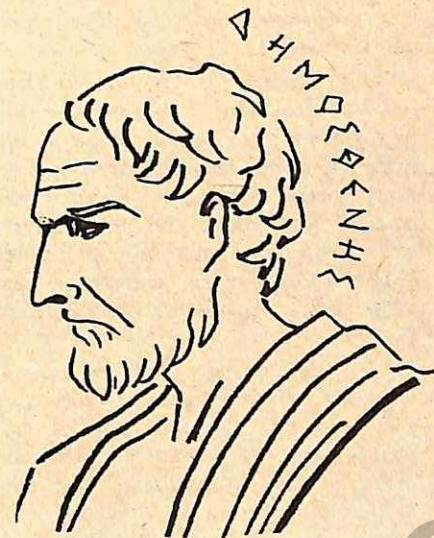
Αυτά τὰ ήξερε ο Δημοσθένης, είχε μελετήσει Ιστορία και είχε μάθει πώς συχνά ή «πόλις» είχ'ε γίνει παλαίστρα, στίβος, όπου αδίκην άγρίων θηρίων» δημαγωγοί ρήτορες και νοσηρά φιλόδοξοι ήγέτες πάλαιβαν για τὰ δικά τους άτομικά συμφέροντα με το πρόσχημα πώς αγαπούν το λαό. Ίδεολόγος όμως όπως ήταν και τίμιος, έπίστευε πώς με τη δύναμη του λόγου και του ήθους του θα επιτύχαινε να φιλοτιμήση τους συμπατριώτες του

Αθηναίους, για να επαναφέρει στην Αθήνα καθεστώς ισχυρό, όπως είχε σταθ'η παραδείγματα χάρη ή άθηναική «πολιτεία» του Περικλή. Αλλά ή Ιστορία δεν γυρίζει πίσω. Οι προθέσεις του Δημοσθένη δεν ήταν βολετό να ξεπεράσουν τη σφαίρα του ιδανικού. Στο μεταξύ είχε μεσολαβήσει ή άνθρωποσφαγή του Πελοποννησιακού πολέμου. Οι Αθηναῖοι, στους όποιους άποτεινόταν ο Δημοσθένης, είχαν βαρεθ'η την πολιτική. Η μόνη τους φροντίδα ήταν πώς θα καλοζήσουν και θα χαρούν τὰ ύλικά αγαθά του βίου. Έτσι ήταν εύχαριστημένοι ν' αφήνουν κάθε πρωτοβουλία στους κυβερνήτες, φτάνει τούτοι να μην τους παραζάλιζαν με τη φροντίδα των κοινών.

Η προσήλωση και άφοσίωση του Δημοσθένη στην αὐτοτέλεια της άθηναικής «πολιτείας» έγινε, με τόν καιρό, πάθος στη συμπεριφορά του. Όσο πικραινόταν για τη χθαμαλή νοοτροπία των συμπατριωτών του Αθηναίων, άλλο τόσο πείσμωνε στο μίσος του κατά των Μακεδόνων. Παραβλέποντας τόν πάντοτε λανθάνοντα κίνδυνο από την περσική πλευρά, τη σπουδαιότητα της άφθαρτης, άκόμα, δυναμικής ελληνικής Μακεδονίας και τόν προορισμό της ως προπύργιο του Έλληνισμού κατά των βορείων γειτόνων του, των Ίλλυριών και των Σκυθών, παρουσίαζε τους Μακεδόνες ως βαρβάρους.

Οι Μακεδόνες ήταν λαός γνήσια ελληνικός. Τό όνομά τους Μακεδών ή Μακηδών, Μακεδόνισσα έχει τη ρίζα του στη δωρική λέξη μακεδνός ή μακεδανός που σημαίνει ύψηλός, μακρύς, από το δωρικό μάκος (μήκος). Ήταν λοιπόν οι Μακεδόνες λαός ύψηλόςσωμος, είχαν μακρύ άνάστημα, όπως ήταν μακρυά και τὰ δόρατά τους για τόν πόλεμο. Ο βασιλέας Αλέξανδρος Α' είχε μάλιστα βοηθήσει άλλοτε τους Νοτιοέλληνες να διώξουν τους Πέρσες προδίδοντας στους Αθηναίους τὰ μυστικά σχέδια έκστρατείας των Περσών. Γι' αυτό οι Αθηναῖοι τόν ώνόμασαν τόν καλύτερο από όλους

τους Έλληνες. Όλα τούτα τὰ ήξερε ο Δημοσθένης. Μολοντούτο πείσμωνε και πολεμούσε τόν Φίλιππο που ήθελε να ένωση όλους τους Έλληνες σε ισχυρό κρατικό οργανισμό, έστω και κάτω από το σκήπτρο του. Ο Δημοσθένης κυνηγούσε σκιές. Πίστευε πως μπορούσε να άναστηθ'η το άρχαιο ήθος και ή πολιτική τιμιότητα, δηλαδή ένας νεκρός. Έτσι θυμίζει κάπως τόν Αὐτοκράτορα Ίουλιανό, που οι Χριστιανοί Ιστορικοί και ή Έκκλησία τόν ώνομάτισαν Παραβάτη. Ο Ίου-

Σχεδιασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ

λιανός είχε βάλει στο νοῦ του να άναστήση τη λατρεία του Δωδεκαθέου, κάτι το νεκρό ύστερα από τὸ ζωντανό και φωτεινό Κήρυγμα του Χριστού. Τό σφάλμα και των δύο τούτων Ιστορικών άντρών υπήρξε ότι στάθηκαν άνίκανοι να διακρίνουν τὰ σημάδια των καιρών και τὸ νόημα της εποχής τους και να προσαρμοστούν σ' αυτά.

Ό,τι έμεινε από τόν Δημοσθένη είναι οι ύπέροχοι λόγοι του και τὸ άνώτερο ήθος του, ή πίστη του στη δικαιοσύνη. Κάθε άδίκη (είχε άποκτήσει στα νιάτα του πικρή πείρα, κατακλεμμένος από συγγενείς του) τόν εύρισκε άντιμέτωπο, υπέρμαχο του άδικημένου.

Όχι μόνον υπήρξε ο μεγαλύτερος ρήτορας του άρχαίου ελληνικού κόσμου, όσο και αν στο βάθος των νοημάτων και στην άνωτερότητα της έποπτείας δεν κατάφερε να φτάσει στο ύψος του μεγάλου Θουκυδίδη, παρά και με την ακούραστη μελέτη των θεμελιακών άρχών του Δικαίου, που πάσχιζε να τις εφαρμόση στις πολλές άστικές δίκες που αναλάβαινε, έπρωτοτύπησε στηρίζοντας άπόψεις τις όποιες άργότερα συμπεριέλαβε τὸ Ρωμαϊκό Δίκαιο.

Ο πρόωρος θάνατος του Μεγάλου Αλεξάνδρου έματαιώσε την εκπλήρωση των μεγαλεπήβολων σχεδίων του για τη διάδοση του ελληνικού πνευματικού πολιτισμού στα πέρατα της Ασίας. Τό ότι όμως ή ελληνική γλώσσα και παιδεία διαδόθηκαν έως την Έγγυς Ανατολή και την Αίγυπτο, εξασφάλισε ύστερώτερα την επικράτηση του Χριστιανισμού και τόν εξέλληνισμό της Ανατολικής Ρώμης, του Βυζαντίου. Δίχως τὸ κοσμοϊστορικό έργο του Μεγάλου Αλεξάνδρου δεν είναι άπίθανο οι Έλληνες της ήπειρωτικής Ελλάδας, κατακομματιασμένοι σε άλληλοσπαραζόμενα μικρά κρατίδια, να είχαν άπορροφηθ'η έξ ολοκληρου από τη Ρώμη και να είχαν σβήσει ως έθνος. Δεν θα ήταν λοιπόν ύπερβολή αν ισχυριστούμε πώς ή Μακεδονία, με τη βιολογική της ρώμη και την άφθαρτη, πηγαία, δωρική ιδιοσυστασία της, όχι μόνο τὰ χρόνια εκείνα, παρά και ύστερώτερα υπήρξε για τόν Έλληνισμό πηγή ανανέωσης και ξαναγεννημού. Δεν έχουμε παρά να αναλογισθούμε τὸ έργο της μακεδονικής δυναστείας του Βυζαντίου, τους άγώνες του Παύλου Μελά στη Μακεδονία και να διαπιστώσουμε την πολλαπλή εισφορά της Μακεδονίας, σήμερα, σ' όλους τους τομείς του έθνικου βίου, εισφορά βιολογική, έθνολογική, οικονομική και ήθική, που με τὰ χρόνια θα αναδιπλασιάζεται και θα γίνεται ολοένα σημαντικώτερη.

Η ΑΝΝΟΥΛΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΖΟΡΕΣ

(Ο Έρυσθρος Σταυρός της έσωσε τη ζωή)

ΕΚΕΙ που η αρχαία παράδοση τοποθετεί τη βυθισμένη ήπειρο Ατλαντίδα, βρίσκονται τώρα μερικά νησιά που συγκροτούν το αρχιπέλαγος των Αζορών. Ένα απ' αυτά είναι ο Άγιος Μιχαήλ. Οι κάμποι του είναι πράσινοι και τα βουνά του δασωμένα, αλλά εδώ κ' εκεί καπνίζουν ακόμη κρατήρες παλιών ήφαιστειών.

Σ' αυτό το νησί γεννήθηκε η μικρούλα Άννα Μαδέιρος, που τη συγκινητική της ιστορία τη διηγήθηκε η μητέρα της, στο Περιοδικό του Καναδικού Έρυσθρου Σταυρού.

Δεκαπέντε μέρες μετά τη γέννηση της μικρής, τραγωδία ξέσπασε στην οικογένειά της. Ο πατέρας

της πνίγηκε στη θάλασσα, μαζί με δυο φίλους του. Η μητέρα της — Μαρία το όνομά της — έμεινε μόνη με το ορφανό μωρό της.

Για να μπορέσει να το ζήσει, ξαναπήγε υπηρέτρια σε μια οικογένεια, όπου είχε εργασθεί πριν από το γάμο της. Το μωρό το άφησε στον παππού και στη γιαγιά του. Η μικρούλα Άννα έφερε τη χαρά και το γέλιο στο σπίτι των ηλικιωμένων ανθρώπων, που τη δέχτηκαν σ' αμέτρητο από το Θεό. Η μητέρα της πήγαινε και την έβλεπε δύο φορές το μήνα και το κοριτσάκι ζούσε εδνχισμένο.

Εκείνον τον καιρό, γύρισε στον Άγιο Μιχαήλ ένας νέος που είχε από παιδί ξενιτευτή στις Βερμούδες κ' ερχόταν, για πρώτη φορά

δύτερα από πολλά χρόνια, να δει την πατρίδα και τους συγγενείς του. Ο Ουίλλιαμ — έτσι έλεγαν τον ξενιτεμένο νέο — άκουσε την ιστορία της Μαρίας και της Άννας και συγκινήθηκε. Κι όταν του δόθηκε ευκαιρία να γνωριστεί με τη μητέρα, μια θερμή φιλία αναπτύχθηκε ανάμεσά τους και πήραν την απόφαση να παντρευτούν όταν θα είχε περάσει το πένθος της χήρας.

Ο Ουίλλιαμ έφυγε για τις Βερμούδες. Ξαναπήγε όμως δύτερα από δύο χρόνια στον Άγιο Μιχαήλ και αυτή τη φορά, γυρίζοντας στη δεύτερη πατρίδα του, πήρε μαζί του μητέρα και κόρη. Ο γάμος έγινε στις Βερμούδες και για την Άννα, τριών χρόνων τότε, φάνηκε ν' αρχίζει μια καινούργια, εδνχισμένη ζωή.

Ο πατριός της βάλθηκε άμέσως να κάνει ενέργειες για να υιοθετήσει την κόρη της γυναικάς του. Χρειάστηκε όμως να γίνουν γ' αυτό μερικές ιατρικές εξετάσεις. Και τότε ένα καινούργιο μυσρό σύννεφο σκέπασε τον οικογενειακό ουρανό. Η καρδιολογική εξέταση έδειξε ότι η καρδιά της Άννας είχε μία βαρεία πάθηση, που μόνο με έγχειρηση μπορούσε να θεραπευθεί. Καινούργιες και πολύπλοκες εξετάσεις ακολούθησαν και ξοδεύτηκαν γ' αυτές οι μικρές οικονομίες του Ουίλλιαμ. Χρήματα για την έγχειρηση δεν υπήρχαν. Οι γονείς ήταν απελπισμένοι.

Τότε, ένας γιατρός που είχε εξέτασει το κοριτσάκι και το είχε συμπαθήσει, ζήτησε τη βοήθεια του Καναδικού Έρυσθρου Σταυρού Νεότητος. Λίγο αργότερα, η Άννα έμπαινε στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο του Τορόντο. Η έγχειρηση έγινε μ' επιτυχία και δύτερα από την ανάρρωση, μητέρα και κόρη γύρισαν στις Βερμούδες.

Δύο ήταν οι ζωηρότερες αναμνήσεις τους από τη χώρα που τις φιλοξένησε: Το χιόνι που σκέπαζε σπίντια, κάμπους και δάση και τους έδινε μορφή τόσο αλλοιώτικη από

τα τοπία των πάντα ήλιόλουστων νησιών τους και η ανεκτίμητη συμπαράσταση του Έρυσθρου Σταυρού, που έσωσε τη ζωή της Άννούλας.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

* Η αληθινή φιλανθρωπία, όσο κρυφά κι αν γίνεται, βρίσκει την ανταμοιβή της.

ΣΕΝΕΚΑΣ

* Όταν το δέντρο της αγαθοεργίας ριζώνει, στέλνει τους κλώνους του στους ουρανούς.

ΣΑΑΔΗ

* Είμαστε πλούσιοι μόνο μ' εκείνα που δίνουμε, και φτωχοί από εκείνα που αρνούμεθα να δώσουμε.

ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

* Η φιλανθρωπία είναι η αρετή της καρδιάς, όχι των χεριών.

ΑΝΤΙΣΟΝ

ΟΙ ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΕΣ

(Παραμύθι)

ΠΡΩΤΗ φορά έβλεπε ο Πανλάκης καμπανέλλα. Κι όση εδχαρίστηση του έκανε το γλυκό όγρο που έσταζε στη γλωσσίτσα του, όταν ρουφούσε το ανθάκι από κάτω, άλλη τόση απορία γεννήθηκε στο κεφάλάκι του για την προέλευσή του. Γιατί τάχα, απ' όλα τα λουλούδια, το μέλι αυτό να βρίσκεται μόνο στις καμπανέλλες;

Τα χεράκια του έφασαν από δώ, έφασαν από κεί, μέσα από τα φύλλα του λουλουδιού, μα του κάκουν. Τίποτα δεν έβρισκε που να του έλεγε κάτι. Κ' η απορία του θα έμενε αλυτή για πολλήν καιρό ακόμα, αν η καλή του ή γιαγιά δε θυμόταν την ιστορία της Καμπανέλλας.

— Τον παλιό καιρό, άρχισε η γιαγιά, όταν και οι άνθρωποι ήταν λιγοστοί κι ακόμα πιο λίγα τα κακά παιδιά που κόβουν τα λουλούδια, οι καμπανέλλες ούτε μέλι, που βγαίνει τώρα από μέσα τους, είχαν σαν τις ρουφές, ούτε το ίδιο χρώμα, το κίτρινο. Ήταν κάτι ασπρολούλουδα αναιμικά, καχεκτικά, πάντα πεινασμένα και προ πάντων πολύ πονηρά. Αυτό το τελευταίο μάλιστα ήταν και η αιτία της κακομοιριάς τους, γιατί τάλλα λουλούδια, που δεν άργησαν να τις καταλάβουν, τις φοβόνταν κι απόφευγαν να έχουν μεγάλες σχέσεις μαζί τους.

Τη δυστυχία τους όμως αυτή σε λίγο τη διαδέχτηκε μια μεγάλη εδνχία. Κι αν οι καμπανέλλες ήταν πιο φρόνιμες, δε θάφηναν να την χάσουν ποτέ. Οι άνθρωποι δεν είχαν βρει ακόμα τις κνφές, τα μικρά εκείνα σπιτάκια που είδαμε προχτές στο βουνό, κ' έτσι οι μέλισσες έτρεχαν από λουλούδι σε λουλούδι κι από δέντρο σε δέντρο, κουβαλώντας μαζί τους όλο το μέλι που μάζευαν για το χειμώνα.

Μιάν αδη, ένα μεγάλο μελίσι, περνώντας μπρός από κάμποσες καμπανέλλες που κοιμόνταν ακόμα, κοντοστάθηκε. Οι μέλισσες περιεργάστηκαν τις καμπανέλλες, κάτι ελπαν σιγά μεταξύ τους και πήραν πάλι το δρόμο τους.

Τό άλλο πρωί, οι καμπανέλλες ξύπνησαν από μια μεγάλη βουή. Γύρω τους, χιλιάδες μέλισσες περίμεναν πότε να ξυπνήσουν για να τους μιλήσουν. Και μόλις τις είδαν ν' ανοίγουν τα μάτια τους, δυο απ' αυτές, η βασίλισσα με μια γριά, πλησίασαν τις καμπανέλλες, τις καλημέρισαν κι άμέσως άρχισαν να τους λένε τί ζητούσαν.

Είχαν περάσει, τους είπαν, και χτές το πρωί από το ίδιο μέρος, όταν οι καμπανέλλες δεν είχαν ξυπνήσει ακόμα, τις κοίταξαν καλά κι απόρησαν πώς τόσον καιρό δεν τις είχαν προσέξει καλύτερα. Γιατί θάβλεπαν άμέσως πώς οι καμπανέλλες μπορούσαν μια χαρά να τους φυλάνε το μέλι μες στο γουβωτό τους σώμα, χωρίς κι οι μέλισσες να ξεχνάνε το βάρος που θα τους έδιναν...

Χωρίς πολλά πολλά λοιπόν, συμφώνησαν οι μέλισσες με τις καμπανέλλες. Κ' έμειναν εδχαριστήμενα και τα δυο μέρη. Γιατί και οι μέλισσες θα έτρεχαν τώρα πιο ελεύθερες στις δουλειές τους, αλλά και στις καμπανέλλες δε θάλειπε πια καλοπέραση.

Όπως όμως σ' είπα και πρωτότερα οι καμπα-

νέλλες δε φάνηκαν φρόνιμες. Δεν πέρασε μήνας από την ημέρα που έκλεισαν τη συμφωνία με τις μέλισσες κ' έγεργαν παραφορτωμένες και με τα φύλλα κατακίτρινα από το μέλι. Φύλαγαν ό,τι είχαν μαζέψει οι μέλισσες όλο το καλοκαίρι για να περάσουν μ' αυτό τα κρύα του χειμώνα.

Εκείνο το βράδυ, ήρθαν πάλι οι μέλισσες άφησαν στις καμπανέλλες ό,τι είχαν μαζέψει όλη την ημέρα και τις καληνύχτισαν, για να ξαναγυρίσουν το πρωί και να μείνουν πια κοντά τους ως τάλλο καλοκαίρι. Είχαν άρχισει οι πρώτες βροχές και δεν μπορούσαν να γυρίσουν από δώ κι από κεί χωρίς κίνδυνο.

Μόλις όμως έφυγαν οι μέλισσες, οι καμπανέλλες μαζεδτηκαν άμέσως σε συμβούλιο. Είπαν πολλά και διάφορα και στο τέλος αποφάσισαν να κρύψουν όλο το μέλι για τον εαυτό τους και στις μέλισσες να πουν ότι τη νύχτα πήγαν κλέφτες και τους τόνεψαν. Όπως κ' έκαναν.

Τό άλλο πρωί, από τα χαράματα, έφτασαν οι μέλισσες. Με όση όμως τέχνη κι αν προσπάθησαν να δικαιολογηθούν οι καμπανέλλες, οι μέλισσες κατάλαβαν τί είχε γίνει το μέλι τους. Άλλά τί μπορούσαν να κάνουν; Κ' έφυγαν απελπισμένες. Πώς θα περνούσαν το χειμώνα χωρίς ούτε μια σταλαγματιά μέλι; Τί θα κάνουν στα μεγάλα κρύα;

Αναγκάστηκαν, λοιπόν, να εργαστούν μερικές ημέρες, που δεν ήταν καθόλου καλοκαιρινές, και με πολλήν κόπο κι αγώνα να μαζέψουν από τα τελευταία λουλούδια λίγο μέλι, που πήγαν και το έκρυψαν στην κουφάλα ενός καλού δέντρου. Από τότε μάλιστα πήραν τη συνήθεια οι μέλισσες να κρύβουν το μέλι τους και να ξεχειμωνιάζουν μέσα στις κουφάλες των δέντρων, ώσπου οι άνθρωποι τις μάζεψαν στα σπιτάκια που είδαμε στο βουνό.

Όστόσο, το κακό που έκαναν οι καμπανέλλες — οι καημένες οι μέλισσες κόντεψαν να πεθάνουν από την πείνα εκείνο το χειμώνα, — ήταν πολύ μεγάλο. Κι αν δεν τιμωρήθηκαν από τις ίδιες τις μέλισσες, τιμωρήθηκαν από το Θεό. Από το μέλι, που έφαγαν τότε οι καμπανέλλες, λίγο δεν μπόρεσαν να το χωνέψουν ποτέ. Κ' η γλώσσα που βγαίνει τώρα από μέσα τους είναι αυτό, το άχωνετο μέλι. Είναι όμως και η τιμωρία τους. Γιατί ζητώντας να το ρουφήξουμε έμεις, ρουφάμε μαζί του και τη ζωή της καμπανέλλας.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σ Π Υ Ρ Ο Σ Μ Ε Λ Α Σ

Η ΜΟΥΝ — ένθυμοῦμαι — μαθη-
της εἰς τὴν προτελευταίαν γυ-
μνασιακὴν τάξιν. Καὶ διαβάζω εἰς
τὴν ἐφημερίδα, ὅτι ὁ Μελάς — πού
μας ἦτο γνωστός καὶ ὡς ὁ «Φορτού-
νιο» τῶν περιφημῶν χρονογραφη-
μάτων — θὰ ἀνέπτυσεν εἰς σειρὰν
διαλέξεων, εἰς τὸ «Ἑλληνικὸν Ὡ-
δεῖον», ζητήματα τῆς ἀρχαίας τρα-
γωδίας. Καὶ ὑπῆρξα ἀκροατὴς τῶν
ὁμιλιῶν ἐκείνων, ἀποκαλυπτικῶν ὅ-
χι μόνον διὰ τὸν τότε μαθητὴν — αὐ-
τὸ δὲν θὰ εἶχε καὶ πολλὴν σημα-
σίαν — ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους,
ὠρίμους, ἀκροατάς. Ὡριμος πλέον
καὶ ἐγὼ παρηκολούθησα κατὰ τὰ
τελευταῖα ἔτη τὰς διαλέξεις τοῦ
Μελά περὶ ἀρχαίας τραγωδίας εἰς
δύο ἰδρύματα, ὅπου εἶχα τὴν εὐτυ-
χίαν καὶ τὴν τιμὴν νὰ συνδιδάσκω
μαζί του, εἰς τὸ «Λαϊκὸν Πανεπι-
στήμιον τῆς Ἑταιρείας τῶν Φίλων
τοῦ Λαοῦ» καὶ εἰς τὸ «Κέντρον Δη-
μοσιογραφικῶν Σπουδῶν», τοῦ ὁ-
ποῦ ὁ Μελάς ὑπῆρξεν ἰσόβιος
πρόεδρος. Καὶ πάλιν εἶχα πολλὰ νὰ
διδασχῶ ἀπὸ τὸ σοφὸν τάλαντον,
τὸν σοφὸν μελετητὴν, τὸν σοφὸν
σκηνοθέτην καὶ γνώστην, ὅσον κα-
νεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅσον ὀλίγοι
εἰς τὸν ἔξω κόσμον, τοῦ παγκο-
σμίου θεάτρου. Καὶ εἶχε πολλὰ νὰ
διδασχῇ καὶ ὁ γράφων καὶ ὁποιοσδήποτε
ἄλλος, διότι ὁ Μελάς δὲν ἐ-
πανελάμβανε τὸν ἑαυτόν του. Ἀνή-
συχος ὅπως ἦτο καὶ εὐσυνείδητος
δὲν ἐπανεπαύετο εἰς τὴν περιουσίαν
του, μεγάλῃ ἄλλωστε, μεγίστην,
ὅπως κάμνουν πολλοὶ «γραμματάν-
θρωποι», κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν
τοῦ Παύλου Νιρβάνα, πού ἐπανα-
παύονται εἰς τὰς ὄχι καὶ μεγάλας
ἀλλὰ πενιχρὰς καὶ συχνὰ ἀνυπάρ-
κτους περιουσίας των. Ἀνεύωνε
διαρκῶς ὁ Μελάς τὸν ἑαυτόν του,
ἦτο πάντοτε νέος, ὅχι ὑπὸ τὴν ἔν-
νοιαν τοῦ δῆθεν «μυνητῆρος», τοῦ
τάχα «προοδευτικοῦ», τοῦ ἀνθρώ-
που πού θέλει νὰ καταπλήξῃ τοὺς
ἀνεμεικτούς ἀνθρώπους, — ἀλλὰ
ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ εὐρυτάτων ὀρι-
ζόντων λογίου, πού θέτει, κατὰ τὸ
Εὐαγγελικόν, ὀνιον νέον εἰς ἀσκὸν
παλαιόν. Εἰς τὴν ἰσχυράν του πνευ-
ματικὴν πανοπλίαν προσέθετε συνε-
χῶς νέα ὅπλα. Καὶ ἡ ἀσυνήθης

αὐτὴ πνευματικὴ συγκρότησις εἶχεν
ἀρχίσει ἀπὸ τὰ μαθητικὰ θρανία,
διὸ καὶ ἐτελείωσε τὸ γυμνάσιον μὲ
ὑποτροφίαν τοῦ Δήμου Πειραιῶς ὁ
πτωχός, ὁ πάμπτωχος ἀλλὰ ὀξύ-
νους καὶ μελετηρότατος ὀρφανός.

Ὁξύνουα λοιπὸν καὶ μελέτη καὶ
ἀκατάπαυστος ἐργασία ἦσαν τὰ κύ-
ρια χαρίσματα τοῦ μεγάλου δημο-
σιογράφου καὶ πρισματικοῦ λογίου
πού ἐθρηνήσαμεν τὸν περασμένον
χειμῶνα. Καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ
διὰ τὴν ἀκατάβλητον φιλοπονίαν
τοῦ ἀειθαλοῦς γέροντος, ὅτι, ὅταν
πρὸ ἐτῶν ἐωρτάζετο ἡ ὀγδοηκον-
ταετηρίς του, καὶ εἶχε προσκληθῇ
τιμητικῶς ἀπὸ ἑνα σχολεῖον θηλέων
τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς προσφωνή-
σεις τῶν μαθητῶν ἀπαντᾷ μετρίο-
φρόνως ὁ Μελάς, ὅτι πᾶν ὅ,τι εἶναι
τὸ ὀφείλει εἰς τὸ ξυμπλητῆρι! Ὅτι
τὸ ξυμπλητῆρι τοῦ καθορίζει τὸν ὕ-
πνον, ὅτι κοιμᾶται ὀλίγον, τόσον
ὅσον τοῦ ἐπιτρέπει ἡ ἐργασία, ἡ
ὁποία ἀμειλικτος καὶ ἀπειλητικὴ
τὸν ἐπερίμενε πάντοτε. Οὐδέποτε
ἐχόρτασα τὸν ὕπνον, — ἔλεγε. Καὶ
εἰς ὅσους τοῦ συνιστοῦσαν ἀνάπαυ-
σιν, ἀπαντοῦσε: Μήπως δὲν θὰ
κοιμηθῶ κάποτε αἰωνίως; Καὶ εἰς
ὅσους τοῦ ἔλεγαν ὅτι σπαταλᾷ τὰς
δυνάμεις του, ἔδιδε τὴν ἀπόκρισιν,
ὅτι εἰς τὴν σπατάλῃ αὐτὴν ὀφείλει
τὴν μακροζωίαν καὶ τὴν τεραστίαν
πνευματικὴν του ἀπόδοσιν.

Μετριοφρόνως βέβαια, πολὺ με-
τριοφρόνως, ἀπέδιδε τὸ πολυσχιδὲς
ἔργον του εἰς τὸ ξυμπλητῆρι. «Κακὰ
τὰ ψέματα»! — ὅπως λέγει ὁ λαός.
Ἄν δὲν ἦτο τὸ θαυμαστὸν κύττα-
ρον πού ἦτο, ἂν ὁ θεὸς δὲν τοῦ
εἶχε χαρίσει τὸ τάλαντον, καμμία
φιλεργία δὲν θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀπο-
τελέσῃ αὐτὸ πού λέγεται Μ ε λ ᾶ ς.
Ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ ἐγένετο ὁ Μ ε λ ᾶ ς
ἂν εἶχε ἀφήσει ἀκαλλιέργη-
τον τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ἂν δὲν
ἦτο ὁ ἀκόρεστος μελετητής, ἂν δὲν
εἶχε τό... ξυμπλητῆρι! Ἄν, ἀκόμη,
δὲν εἶχε τὴν ὑψηλὴν συνείδησιν τῆς
εὐθύνης: Ἦμπούσε νὰ διασκε-
δάξῃ ἢ νὰ εἶναι ἀπησχολημένος εἰς
κοινωνικὰς ἢ ἐπαγγελματικὰς ὑπο-
χρεώσεις καὶ ἕως τὸ πρῶν, ἀμέσως
ὅμως ἔπειτα θὰ ἐπέδιδετο εἰς τὴν
ἐργασίαν πού ἔπρεπε νὰ παραδώσῃ.

Καὶ εἰς τὸ κρεβάτι, ὅταν ἦτο ἄρ-
ρωστος, ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς ὑπο-
χρεώσεις του. Καὶ ἂν, ἀσθενής, ἐ-
δυσκολευέτο νὰ γράψῃ, ὑπαγόρευεν
εἰς τὴν Ἡγερίαν του, τὴν πιστὴν
του σύζυγον Κικίην, ἡ ὁποία ἀπέθα-
νεν ὀλίγον πρὶν αὐτὸς ἀφήσῃ τὸν
κόσμον. Καὶ εἰς τὴν φιλεργίαν αὐ-
τὴν ὀφείλει ὅτι δὲν τὸν κατεβρόχθι-
σεν ἡ ἐφημερίς, ἡ ὁποία, καθὼς
ἔλεγεν ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου,
«γιὰ νὰ βγῇ πρέπει νὰ φάῃ λόγιον».
Δὲν εἶναι δὲ ὀλίγοι οἱ καλοὶ λόγοι
πού ἐθυσιάσθησαν εἰς τὴν ὑπηρε-
σίαν τῆς ἐφημερίδος.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν πρέπει
νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ὁ Μελάς δὲν
ἦτο ὁ λόγιος πού συνεργάζεται ἀ-
πλῶς εἰς τὴν ἐφημερίδα μὲ οἰανδή-
ποτε συνεργασίαν τὴν ὁποίαν συν-
τάσσει ἡσυχα — ἡσυχα εἰς τὸ γρα-
φεῖόν του. Ὁ Μελάς ἦτο στρατευό-
μενος δημοσιογράφος εἰς ὅλην σχε-
δὸν τὴν ζωὴν του. Ἀρχισυντάκτης
καὶ διευθυντής, ἀρθρογράφος, πολι-
τικὸς συντάκτης, ρεπόρτερ, χρονο-
γράφος — ὁ πρῶτανις τοῦ ἑλληνικοῦ
χρονογραφήματος —, ἀνταποκριτὴς
εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀνταπο-
κριτὴς εἰς μεγάλα κέντρα τοῦ ἔξω-
τετικοῦ, ὁ πρῶτος πού ἐσυστηματο-
ποίησε τὴν «καμπάνια», δηλαδὴ
τὴν ἐρευναν διαφόρων κοινωνικῶν,
πολιτικῶν, πνευματικῶν ζητημάτων,
μεταφραστής, λογοτεχνικός, καλλι-
τεχνικός καὶ θεατρικὸς κριτικός, — ἰ-
δοὺ τί προσέφερεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν
δημοσιογραφίαν ὁ Μελάς. Καὶ εἰς
ὅλα ἐπιτυχῶν! Καὶ ὅμως! Δὲν τὸν
«ἔφαγε» ἡ δημοσιογραφία! Καὶ
ποιήματα ἔγραψε. Καὶ μυθιστορή-
ματα. Καὶ διηγήματα. Καὶ ἱστορικά
ἔργα λογοτεχνικοῦ χαρακτῆρος. Καὶ
θεατρικὰ ἔργα, — τὸ περιφημότε-
ρόν των εἶναι ὁ «Παπαφλέσσας»,
ὅπου θὰ ἀναστήσῃ τὸν θρυλικὸν
ρασοφόρον. Καὶ περιοδικὰ ὑψηλῆς
ποιότητος ἐξέδωκε. Καὶ θέατρα ἔ-
δρυσεν, ὅπου διεκρίθη καὶ ὡς ἡθο-
ποιός, καὶ μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον
Χριστομάνον καὶ τὸν Ὁμαῖν Οἰκο-
νόμου ὑπῆρξεν ὁ σπουδαιότερος ἀνα-
γεννητὴς τοῦ συγχρόνου ἑλληνικοῦ
θεάτρου. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀφήσω-
μεν ἀμνημόνευτον, ὅτι ὑπῆρξε δε-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 13)

Α.Κ.

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΤΟ ΘΕΜΑ πού ἀναγγέλλει ὁ τίτλος τοῦ ἄρθρου
μας, εἶναι πολὺ μεγάλο καὶ δὲν πρόκειται, ἐδῶ,
παρὰ νὰ τὸ θίξουμε καὶ μόνο, γιὰ νὰ σᾶς βοηθήσουμε
νὰ τὸ μελετήσετε ἀργότερα, πῶς πλατεῖα. Ὁ ἐθνικός
μας ποιητὴς Κωστὴς Παλαμᾶς, ὠνομάστηκε ἐθνικός,
ἐπειδὴ δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ ἐμπνέται ἀπὸ τὰ ἰδανικά,
τὰ θέματα καὶ τὶς περιπέτειες τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας.
Τὰ δύο μεγάλα συνεκτικὰ καὶ ἐπικολυρικά του ἔργα,
«Ὁ Δωδεκάλωγος τοῦ Γύφτου» καὶ ἡ «Φλογέρα τοῦ
Βασιλιᾶ», ἔχουν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ καὶ βυζαντινὸ χαρα-
κτῆρα. Καὶ πρὸ παντὸς τὸ δεύτερο, πού εἶναι ἔπος.
Στὴ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ», προβάλλεται ὡς κεν-
τρικὴ μορφή ἡρώως ὁ Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος,
πού εἶναι ὁ πῶς σπουδαῖος αὐτοκράτωρ τῆς Μακεδο-
νικῆς Δυναστείας. Τὸ Βυζάντιο, κατὰ τὴ μακρὰ διάρ-
κεια τῆς ἱστορίας του, ἀνέδειξε ἀρκετὰς σειρὰς δυνα-
στειῶν, πού ἡ καθεμίᾳ τους, καταγόμενα ἀπὸ διάφο-
ρες περιοχὲς τῆς μεγάλης Ἑπικράτειας. Ἦρθε καὶ ἡ
σειρὰ τῆς Μακεδονίας νὰ προσφέρῃ τὴ δική της δυνα-
στεία καὶ νὰ ἐπανασυνδεθῇ ἔτσι ἡ θαυμασία αὐτὴ καὶ
πολυβασανισμένη ἑλληνικὴ περιοχὴ μὲ τοὺς θρυλικούς
καιροὺς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Μὲ τὴ Μακεδο-
νικὴ Δυναστεία (ἡ ἀκμὴ τῆς σημειώνεται στὸν 10ο
μ.Χ. αἰῶνα), καὶ ἰδίως κάτω ἀπὸ τὴν ὁρμὴ καὶ τὴν
ἐπεκτατικὴ καὶ τὴν ἀμυντικὴ τοῦ Βασιλείου Βουλγα-
ροκτόνου, τὸ Βυζάντιο φτάνει στὸ ἀνώτατο σημεῖο
τῆς δυνάμεώς του. Ἀπλώνει παντοῦ τὰ σύνορά του,
τὰ σταθεροποιεῖ, καὶ ταπεινώνει ὅλους τοὺς ἐχθρούς
του καὶ τοὺς εἰσβολεῖς: τοὺς Σαρακηνούς, τοὺς Νορ-
μανδούς, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Ρώσους. Ἡ «Φλο-
γέρα τοῦ Βασιλιᾶ», ἀρχίζει μὲ τὴν ἀξιοποίηση τοῦ
μύθου τῆς ἰδρύσεως τῆς Μακεδονικῆς Δυναστείας
(ἰδρυτὴς τῆς ὁ Βασίλειος ὁ Μακεδών, πού ἦταν,
σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, γιὸς μιᾶς χήρας σλα-
βωμένης ἀπὸ τὸν Βούλγαρο Τσάρο Κρούταγο. Ὁ
Κρούταγος, θαυμάζοντας τὴν ὁμορφίαν καὶ τὴν ἀφοβίαν
τοῦ νέου, τοῦ δίνει τὴν ἐλευθερίαν). Ἡ ἀπελευθέρωσις
τοῦ σλαβικοῦ μακεδονόπουλου, ἦταν ἡ ἀπαρχὴ τῶν
δεινῶν πού ἔπαθαν ἀργότερα οἱ Σλάβοι ἀπὸ τὸν
Βουλγαροκτόνο. Γιατὶ αὐτὸς ἱδρύσε τὴ Μακεδονικὴ
Δυναστεία, πού τὴ λάμπρυνε ἀργότερα ὁ Βασίλειος.
Τὸ Βυζάντιο ἀποκτίνει νέα ζωὴ, ἀπέραντοι ὀρίζοντες
ἀνοίγονται μπροστά του:

Περηφανέφον Ἀνατολή, καὶ ζηλοφτόνα Δύση.

κ' ἐσὺ Κωνσταντινούπολη βάλε τὰ γιορτινά σου.

Γένος μακεδονίτικο φντρώνει καὶ καρπίζει.

Βλαστὸς καὶ παραβλάσταρα ξαπλώνει βασιλιάδες,

κ' εἶναι τῆς χήρας τὸ παιδί τὸ πρωτοβλάσταρό του.

Ἀνοίγει καὶ ἡ Χρυσόπορτα διάπλατη καὶ προσμένει

τοὺς βασιλιάδες, νὰ διαβοῦν μὲ τὶς χρυσὲς κορώνες.

Σκίστε τὴ γῆ καὶ μέσα τῆς κρυφτεῖτε ντροπιασμένοι,

Σαρακηνοὶ καὶ Νορμανδοὶ καὶ Βούλγαροι καὶ Ροῦσοι!

Ἐξολοθρευτὴς ὅλων αὐτῶν, ὁ Βασίλειος ὁ Βουλ-

γαροκτόνος. Ἡ Μακεδονία, ἐπιτέλους ἀνασταίνει, ἐλευ-

θερῇ, κ' ἀναπτύσσει στὸν εὐρύ της χώρῳ τὸν βυζαν-

τινὸ πολιτισμὸ πού τόσα λαμπρὰ μνημεῖα του διατη-

ροῦνται ὡς τώρα, μὲ καταπληκτικὸ ἀποκορύφωμα τὸν

Ἀθῶνα καὶ τὶς ἱστορικὲς μονές του. Ὁ Παλαμᾶς,

στὴ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ», περιγράφει μὲ λαμπρὲς

εἰκόνες τὰ πολεμικά του κατορθώματα στὸν μακεδο-
νικὸν χώρῳ. Αὐτὴ ἡ περιγραφή γίνεται στὸν Γ' Λόγο
τοῦ ἔπους. Ἡ Δόξα τοῦ Βασιλείου, σκεπάζει μὲ τὰ
φτερά της τὶς ἀχανεῖς ἐκτάσεις τοῦ Βυζαντίου.
Ἀπὸ τ' Ἀρμένικα βουνὰ κ' ἴσαμε τ' ἀκρογιάλια
τῆς Ἰταλίας τοῦ πῆρε ἡ δόξα τ' ὄνομα καὶ τρέχει,
πλέει τὴν αὐγὴν στὸ Δούναβη καὶ πᾶει καὶ πρὸς τὸ βράδυ
προβάλλει καὶ ἀκρολοῦζεται μέσ' στὰ νερὰ τοῦ Εὐφράτη.

Σχεδιάσμα ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Μὰ ἡ δόξα τοῦ Βουλγαροκτόνου, προτιμᾷ τὴ
Μακεδονία μὲ βασιλίσσά της τὴ Θεσσαλονίκη καὶ
πλουτοφόρα πηγὴ της τὴ νερόχαρὴ Ἐδεσσα:

Κι ἀπ' ἀπ' ὅλα ἡ δόξα του πᾶει πρὸς τὴ χώρα, πού εἶναι
τὸ Πάγγαιο τὸ λογάρι της κ' εἶν' ἡ Θεσσαλονίκη
βασιλίσσά της, κ' ἡ Ἐδεσσα μᾶνα της, βρυσσομᾶνα,
κ' εἶναι τοῦ Σλάβου τ' ὄνειρο καὶ τοῦ Ρωμοῦ ἡ λαχτάρα.
Ἀπλώνεται καὶ ὀργώνεται καὶ ἀνθίζει καὶ πατιέται
στὴ μέση τοῦ Ἀλιάκμονα καὶ τοῦ Ἀξιοῦ, πού πάντα
ποτάμια ντεληπόταμα Βαρδάρη καὶ Βιστρίτσα
δὲ στέκουν, ὅλα ξεχειλᾶν καὶ ἀγριεύουνε καὶ τρέχουν,
καὶ τὴ φυλάγουν καὶ τὴ ζοῦν τὴ χώρα, μὰ τοῦ κάκου,
γιατὶ νεροσυρμὲς λαῶν κ' ἐθνῶν καταποτῆρες
κυλᾶνε πάντα ἀπάνον της καὶ τὴν πλημμυρίζουν,
πολιτισμένοι, βάρβαροι, παλιές, καινούριες φάρες,
καὶ τυποτένιοι καὶ ἀκουστοὶ γοργὰ καὶ ἀργὰ διαβαίνουν...

Ὅταν ὁ Παλαμᾶς ζωγράφιζε τὴν ἐπική καὶ ἱστο-
ρικὴ εἰκόνα τῆς πολυπαθῆς Μακεδονίας, ἡ περιοχὴ
αὐτὴ δὲν εἶχε ἀκόμα ἐλευθερωθῇ. Δὲν ἀποτελοῦσε
τιμῆμα τῆς Ἐλευθέρης Πατρίδας. Ἡμεῖς ἀκόμα
στὰ 1910. Στὰ 1912, χάρις στὴν ἐξόρμησιν τοῦ ἔθνους,
ἡ Μακεδονία, ἀποδόθηκε στὴ Μητέρα της. Οἱ πλη-
θυμοὶ της, ἀνάσαναν καὶ πάλι. Γιὰ ὅλην μιὰ φορὰ
μέσα στὴν ἱστορίαν, «τοῦ Ρωμοῦ ἡ λαχτάρα», ὅπως
εἶπε ὁ ποιητὴς, ἱκανοποιήθηκε. Κι ἄρχισε ἡ Μακεδο-
νία νὰ προοδεύῃ γοργὰ. Στὰ 1922, δέχτηκε στὴν
καρποφόραν ἀγκαλιά της δεκάδες χιλιάδες Ἕλληνες
πού ἡ καταστροφὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τοὺς ἀνάγκασε
νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους. Οἱ νέοι αὐτοὶ πλη-
θυμοὶ βοήθησαν ἀκόμα περισσότερο στὴ γοργότερη
ἀνάπτυξιν τῆς μεγάλης καὶ πλούσιας Μακεδονίας. Καὶ
σήμερα, ὅποιος διασχίζει αὐτὴ τὴν καταπράσινη
περιοχὴ πού τὴν ἀρδεύουν πλατὰ ποτάμια, καὶ ὅπου
στάχυα, καπνός, καὶ ἄλλα πολὺτιμα ἀγαθὰ τῆς γῆς
σκεπάζουν τὰ μαλακὰ της χώματα, αἰσθάνεται μιὰ
περηφάνια, γιὰτὶ βλέπει, καταλαβαίνει πῶς ἐκεῖ πέρα
ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἀρχίσει νὰ γίνετα Ἑυρώπη...

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΝΤΥΝΑΝ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ του θριάμβου του '40 φέρνει στη μνήμη τον Έρυθρό Σταυρό, που τότες ύπηρεσίες προσέφερε τότε στα θύματα του πολέμου.

Ο μεγάλος αυτός ανθρωπιστικός οργανισμός οφείλει την ύπαρξή του σ' έναν εμπνευσμένον Έλβετό, τον Ερρίκο Ντυνάν, που συμπτωματικά παρακολούθησε μια μάχη κι ένωσε να ξεσχίζεται η καρδιά του από το θέαμα των καταματωμένων, ακρωτηριασμένων, έτοιμοθανάτων στρατιωτών.

Να τί γράφει ο Ντυνάν σαν εισαγωγή στο περίφημο βιβλίο του «Μια ανάμνηση από το Σολφερίνο»: «Μόλις άρχισαν οι έχθροπραξίες, το 1859, πήγα στην Ιταλία. Εγκαταστάθηκα στο Καστελλόνε κι από κει είδα με τα μάτια μου το πιο σπαραχτικό δράμα που μπορούσα να φαντασθώ. Ξέρετε πώς το μικρό χωριό Σολφερίνο είναι πολύ κοντά. Δεν ήμουν μίτη σοφός μίτη γιατρός. Και θέλω να περιγράψω τις ταλαιπωρίες και τους πόνους των δυστυχισμένων θυμάτων της μάχης».

«Οι φρικαλεότητες που αντίκρισα στο πλατό εκείνο πεδίο των επιχειρήσεων μέχρι το τέλος Ιουνίου του 1859 μου γέννησαν τη ζωηρή επιθυμία να ιδώ στο μέλλον όλους τους τραυματίες ν' αναγνωρίζονται σαν πρόσωπα ιερά, δίχως διάκριση βαθμού ή εθνικότητας».

«Ο αριθμός των πληγωμένων, που σπαράζανε χωρίς καμιά βοήθεια, μου έκανε κατάπληξη. Οι ύγειονομικές ύπηρεσίες ήταν άξιοθρήνητες. Αυτό το θέαμα μου ενέπνευσε την άοριστη άρχικη ιδέα για την ανάγκη και τη δυνατότητα να εξασφαλισθώ ο σεβασμός στους τραυματίες και σ' όσους φροντίζουν να τους περιβάλλουν. Απτή ή ιδέα, αν και θεωρήθηκε ούτοπία άρχικα από κείνους που τους την είχα ανακοινώσει, όλο και μεγάλωνε στη σκέψη μου και με τη βοήθεια του Θεού μ' έκανε να γράψω το βιβλίο μου».

«Σ' αυτή τη μάχη έσχημάτισα την πεποίθηση ότι πρέπει να εκπαιδεύονται έθελοντές βοηθοί, νοσοκόμοι και τραυματιοφορείς, που να διοικούνται μόνιμα από συλλόγους. Αυτοί οι σύλλογοι, αν και εθνικοί, θα έπρεπε να έχουν διεθνή αντίληψη της ανθρωπιστικής αποστολής τους. Γι' αυτό από το 1859 μοναδική μου άσχολία ήταν να προβάλλω μίαν άρχή διεθνή, σεβαστή και ιερή, που ν' αποτελέη το σκοπό αυτών των συλλόγων».

«Με τούτες τις σκέψεις έγραφα το βιβλίο μου. Γράφοντάς το ένιωθα πώς μ' έσπρωχνε και με ώδηγούσε ένα αίσθημα ύπερφυσικό, μιά δύναμη ύπερτατη, που μ' έκανε να προβλέπω την επίδρασή του. Δεν είχα όστόσο πολλή πεποίθηση πώς θα βρω τέτοιαν απήχηση ώστε να διαδοθή στον Κόσμο και να σκορπισθώ, είτε σέ καιρό ειρήνης είτε σέ καιρό πολέμου, το μήνυμά μου της εύσπλαχνίας στις μεγάλες πληγές της Ανθρωπότητας».

Έτσι απλά, σεμνά κι άροσητόρευτα μιλάει ο ίδρυτής του Έρυθρού Σταυρού. Κι από ύπέρομη μετριοφροσύνη δεν αναφέρει πώς έτρεξε να δέση μόνος του πληγές, να μεταφέρει τραυματίες, να ξεσηκώσει όσους μπορούσε από τα γύρω χωριά και να τους κάνει να

τον συνδράμουν στο φιλανθρωπικό του έργο. Μιλάει γι' άλλους, για γιατρούς με αξιόλογη δραστηριότητα, για κυρίες στοργικές, γι' αξιωματικούς ιπποτικούς, και για τον έναν του μόλις σημειώνει λίγες γραμμές σχετικές με την ανακούφιση που είχε προσφέρει μοιράζοντας λίγον καπνό, ένα ποτήρι νερό, μερικά παρηγορητικά λόγια.

Η αυταπάτηση του Ντυνάν, πυρωμένη στο καμίνι της διδασκαλίας του Ίησού, τον ανέβασε στους χώρους του ύπερφυσικού. Έφτασε να ξανατλήσει όλες τις δυνατόει του για να πετύχει την πραγματοποίηση του μεγάλου σκοπού της ζωής του, του ιδανικού του Άνθρωπισμού, κατάντησε να κοιμάται κάτω από τις γέφυρες του Σηκουάνα, να λαχταράη το ψωμί, να καταφύγει στο Γεροκομείο. Κι όταν, λίγον καιρό πριν παραδώσει την άγία του ψυχή στον Παντοδύναμο,

του άπνευσήθη το βραβείο Νόμπελ, δεν άλλαξε ζωή: «Όλα τα χρήματα που πήρε, μιά δόξαρη περιουσία, τα ξόδεψε για την Ίδέα.

*

Ήταν αφάνταστα άλματική ή πρόοδος του Έρυθρού Σταυρού. Μέσα σέ 40 χρόνια από την ίδρυσή του τα 12 κράτη, που δέχτηκαν να ύπογράφουν το σύμφωνο σεβασμού της ζωής των πληγωμένων και των αιχμαλώτων, έγιναν 36 και δεν άργησαν να προσχωρήσουν κι όλα τ' άλλα πολιτισμένα κράτη.

Το δέντρο που φύτεψε ο μεγάλος Έλβετός έχει τώρα θεριέψει. Κ' οι καρποί του ανακουφίζουν κι άλλες κατηγορίες δυστυχισμένων. Ανακουφίζουν δημήρους, πρόσφυγες, θύματα κάθε λογής επιδημιών, θεομηνιών, καταστροφών, ξεριζωμού.

Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός έχει στο ενεργητικό του άμπολλες πράξεις άγαθοεργίας. Τον καιρό των Βαλκανικών πολέμων έβοήθησε αποτελεσματικά τις ύγειονομικές ύπηρεσίες του στρατού στο δύσκολο έργο τους. Περισσότερο όμως επιβλητική ήταν ή συμβολή του στον πόλεμο της Άλβανίας, που μās επέβαλε ο φασισμός, την κατοχική περίοδο και τα κατοπινά χρόνια, που τόσο κακό έκαναν στη χώρα μας οι θεομηνίες. Ο έρευνήτης της νεώτερης ιστορίας του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού ξαφνιάζεται σέ κάθε της σελίδα βλέποντας τα καθέκαστα των

καθημερινών σχεδόν έπιτευγμάτων και μαθαίνοντας μικρές κι άσημαντες φαινομενικά λεπτομέρειες, που δίνουν όμως άνάλυση τη μορφή της δημιουργικής του δράσεως. Τ' Άσκληπεία που ίδρυσε με τη γενναιοδωρή άρωγή μεγάλων και μικρών εδωγετών, στους οποίους ενέπνευσε έμπιστοσύνη κι άποφασιστικότητα, οι Σχολές για την εκπαίδευση νοσοκόμων Άδελφών, το Κέντρο Αίμοδοσίας, οι ύπηρεσίες που έχει προσφέρει στους σεισμοπαθείς και πλημυροπαθείς, ή περίθαλψη άπόρων και τὰ μαθητικά του συστήματα, ή μέρεινά του για την επούλωση κοινωνικών πληγών, ή πνευματική προσφορά του στα Έλληνόπουλα με το περιοδικό «Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός Νεότητος», που τους άνοίγει φωτεινούς όρίζοντες χωρίς να τὰ καταπονεί, οι τότες άλλες δραστηριότητες του είναι γνωστές κι άγνωρισμένες. Τόσο το Κράτος όσο και το πλατό Κοινό περιβάλλον με στοργή τον Έλληνικό Έρυθρό Σταυρό, τον ενισχύουν και τον τιμούν. Άλλά λίγοι ίσως είναι εκείνοι που ξέρουν κάποια έπεισόδια από τ' άσημιντα φαινομενικά, καθώς είπαμε, μιά πόσο χαρακτηριστικά. Γιατί αυτά δεν καταγράφονται πουθενά. Μόνον όσοι έτυχε να τὰ παρακολουθήσουν τὰ γνωρίζουν, κι άπ' αυτούς μαθαίνει κανείς καμιά φορά μερικά. Ένα τέτοιο αίσθάνομαι την ανάγκη να τ' άφηγηθώ:

Μιά μέρα, πριν από τρία - τέσσερα χρόνια, ο Πρόεδρος του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού κ. Κ. Γεωργακόπουλος έμαθε τυχαία πώς σ' ένα χωριό της Άρκαδίας ζούσε βουτηγμένη στην πιο μαύρη δυστυχία μιά δόξαρη οικογένεια. Ο άρχηγός της ήτανε τρελλός, ή κόρη του έπασχε από άνιάτο νόσημα κι ή γυναίκα του ξενοδούλευε σκληρά για να μπορέσουν να ψευτοζήσουν. Την άλλη μέρα κούλας έφυγαν για κείνο το χωριό ένας γιατρός, μιά Άδελφή κ' ένας βοηθός έφωδιασμένοι με τ' άπαράτητα φάρμακα. Πήγανε στην Τρίπολη κι από κει αηφορίσανε στ' όρεινό χωριό. Αυτό που είδαν ήτανε χειρότερο από ό,τι φανταζόντανε: Σωστή κόλαση. Μ' ενεργειες άποφασιστικές της ήγερσίας μέσα σέ λίγες μέρες όλα είχαν ρυθμισθώ με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ο τρελλός γέροντας, που ήτανε βάσανο για τους δικούς του κι άπειλή για τους ξένους, μπήκε στο ψυχιατρείο, ή άρρωστη κόρη στο «Άσυλο των άνιάτων» κ' ή μητέρα, που στη χάση και στη φέξη ειδοικε δουλειά, διωρίστηκε καθαρίστρια σ' ένα ίδρυμα.

Άλλά δέ θα ήταν ίσως άνώφελο αν μαθαίνατε και μίαν άλλη πραγματική ιστορία, που δείχνει την επίδραση των ανθρωπιστικών κηρυγμάτων του Έρυθρού Σταυρού:

Πριν από λίγους μήνες μιά μεγάλη νεοπονή γκρέμισε όλα τὰ σπύτια ενός χωριού της Εδρυτανίας. Οι κάτοικοι, άλλοπαρμένοι από το κακό που τους βρήκε, κινήσανε να ζητήσουν άσυλο στη γειτονική κομόπολη.

Είχαν φορτώσει στα ζώα και στους ώμους τους, ό,τι μπόρεσαν να πάρουνε μαζί τους και πήγαιναν, δίχως πολλές ελπίδες. Σέ μιά στάση έγινε σύσκεψη: «Πού πάμε; Άπό ποιόν θα ζητήσουμε βοήθεια, τόσοι άνθρωποι;». «Άπό ποιόν άλλον, άπάντησε ο Πρόεδρος της Κοινότητας: άπό τις δημοτικές άρχες». «Όχι, είπε ο δάσκαλος. Ο συνάδελφός μου εκεί είναι, καθώς κ' εγώ, Έρυθροσταυρίτης. Αυτός θα μās συντρέξη». Γίνανε πολλές συζητήσεις. Τελικά

κατώρθωσε να επιβάλει τη γνώμη του ο εκπαιδευτικός.

Ήτανε μεσημέρι όταν έμπαιναν στην κομόπολη. Βλέποντάς τους από την έδρα του ο δάσκαλος σταμάτησε το μάθημα. Βγήκε έξω έμαθε τὰ καθέκαστα, τους καλοδέχτηκε με συμπόνια. Τὰ παιδιά τρέξανε να τους άλαφρώσουν από τὰ βάρη και να βολεύουνε τὰ ζώα. Όσα είχανε κάτι μαζί τους προθυμοποιήθηκαν να φιλέψουν τους ξένους, τ' άλλα πετάχτηκαν στα μαγαζιά για ν' αγοράσουν ό,τι μπορούσαν — άλλο σταφιδόψωμο ή κουλούρι, άλλο καραμέλες ή σοκολάτα. Έπειτα βαλθήκανε ν' άναψουνε τη σόμπα, να φέρον μαγκάλια, λεβέτια και ξύλα για το σύστημα. Ο δάσκαλός τους, έχοντας έμπνεύσει στους μικρούς μαθητές την άγάπη στο συνάνθρωπο, περίμενε πρόθυμη εκτέλεση των διαταγών του, ξαφνιάστηκε όμως όταν είδε τ' άποτελέσματα, που ξεπερνούσανε κάθε προσδοκία. Γίναν όλοι τους Σαμαρείτες, γίνανε με μιάς άντρες με πρωτοβουλία και δύναμη. Πού βρήκαν και πώς κουβάλησαν τόσα βαριά κούτσουρα, τόσα καζάνια; Πότε τὰ κανόνισαν όλα τόσο μεθοδικά; Περισσότερο όμως ξαφνιάστηκε το δειλινό όταν είδε τὰ παιδιά, που με δυσκολία είχε στείλει στα σπύτια τους, να φτάνουν ένα - ένα φορτωμένα. Μερικά τὰ συνοδεύανε τὰ γονικά τους ή τὰ μεγαλύτερα άδέρφια. Τί κουβέρτες, τί στρωσίδια, τί ρουχικά, τί τρόφιμα είχαν κουβαλήσει! Και πόσο πρόθυμα τὰ χάρισανε, πώς φαινότανε στενοχωρημένα που δεν ήτανε σέ θέση να προσφέρουν καλλίτερα και περισσότερα πράγματα!

Θα μπορούσα ν' αναφέρω σειρά από φαινόμενα περιστατικά, που καταντάν άπίστευτα και φανερόνουν αίσθήματα σπάνια για μίαν εποχή ύλιστική κ' έγωλατρική σαν τη δική μας. Άλλά μήτε ο χώρος το επιτρέπει μήτε και σεις, πιστεύω, το άντέχετε. Γι' αυτό σταματώ, με τη διάταξη εσχ' ν' ακολουθήσουμε όλοι, τὰ νέα βαστάγρια ιδίως που ένσαρκώνουν τις ελπίδες του Έθνους, το όρόμο που, ύπακούοντας στην προσαγή του Ναζωραίου, χάραξε ο Ντυνάν. Να τον ακολουθήσουμε με άλύγιστη θέληση, με πίστη, μ' έπιμονή και, προ πάντων, μ' ένθουσιασμό. Γιατί, καθώς είπε ένας φιλόσοφος, μόνο με τον ένθουσιασμό γεννιέται το πραγματικά μεγάλο.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οι Έρυθροσταυρίτες μας που στέλνουν χειρόγραφα για τη στήλη συνεργασίας δεν πρέπει να γράφουν κι από τις δύο ύψεις του χαρτιού, γιατί δυσκολεύουν τους τυπογράφους. Διχάζουμε μόνον όσα κείμενα είναι γραμμένα από την μίαν όψη.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλά είναι τὰ θέματα κυρίως μεταξύ των παιδιών, τὰ όποια από άγνοια του σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται εγκαταλελειμμένα πολεμικά όπλα (χαρτοβόμβες, νάρκες κλπ.). Γι' αυτό τονίζουμε και πάλιν ότι δεν πρέπει να περιεργάζονται τέτοια αντικείμενα, ούτε ν' άφήνουν άλλους να τὰ πλησιάζουν, αλλά μόλις τ' άντικρύξουν να ειδοποιούν άμέσως την πλησιέστεραν άστυνομική ή στρατιωτική Άρχή.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΘΗ

Στο προηγούμενο τεύχος σελ. 5 στήλη α' ή ΓΑΡΗΣΚΟΣ έγινε Γερήσκος, κι ο ΜΕΓΑΛΕΠΗΒΟΛΟΣ μεγάλεπέβολος.

ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

(Άγιος Ίωάννης ο Έλεήμων, απόστολος της φιλαλληλίας)

«Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς». (Ματθ. ε' 16)

ΚΑΠΟΤΕ ἕνας ἄνθρωπος ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἀλεξανδρείας, πού τὸν σεβόταν πολὺ καὶ τὸν θαύμαζε. Ἐνῶ κουβέντιαζαν, εἶδε πὼς τὸ κρεβάτι τοῦ ἱεράρχου ἦταν πολὺ φτωχικὸ καὶ τὰ σκεπάσματά του ἦταν παλιά.

— Μακαριώτατε — τοῦ εἶπε με συστολή καὶ σεβασμὸ — ἐπιθυμῶ νὰ κάνω στὴν ἀγιότητά σου ἕνα μικρὸ δῶρο, πού, νὰ μοῦ κάνης τὴ χάρι καὶ τὴν τιμὴ, νὰ τὸ χρησιμοποιοῦς μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό σου.

Ὁ ἱεράρχης δὲν ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι. Οὔτε ναι εἶπε, οὔτε ὄχι. Τὸ δῶρο ἔφθασε τὴν ἄλλη ἡμέρα. Ἦταν ἕνα ὁμορφο καὶ ζεστὸ πᾶπλωμα. Τὸ βράδυ, θέλοντας νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ δωρητοῦ ὁ Πατριάρχης, σκεπάσθηκε μὲ τὸ καινούργιο πᾶπλωμα. Ἦταν ἀδύνατον ὅμως νὰ ἡσυχάσῃ. Τὸ πάλστιμο δῶρο τὸν ἐνοχλοῦσε. Μιὰ σκέψι τὸν βασάνιζε: Ἡ ἀξία τοῦ σκεπάσματος ἦταν μεγάλη, ἔκανε πολλὰ χρήματα. Μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ πόσοι φτωχοὶ θὰ μπορούσαν νὰ ντυθοῦν! Πόσοι δυστυχισμένοι θὰ μπορούσαν νὰ ἀνακουφισθοῦν! Τὸ πᾶπλωμα αὐτό, πού ζέσταινε μόνο αὐτόν, πόσους πού τρέμαν ἀπὸ τὸ κρύο μπορούσε νὰ ζεστάνῃ! Μ' αὐτὲς τίς σκέψεις περνοῦσε ἡ νύκτα καὶ ὁ ἅγιος ἱεράρχης δὲν μπορούσε νὰ κοιμηθῇ. Ἐπῆρε, λοιπόν, τὴν ἀπόφασί του.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, πρωτὶ-πρωτὶ, πούλησε τὸ ἀκριβὸ πᾶπλωμα καὶ μὲ τὰ χρήματα, πού ἐπῆρε, ἔντυσε ἀρκετὰ ὀρφανά.

Ὁ καλὸς δωρητὴς ὅμως βρῆκε, κατὰπληκτος, τὸ πᾶπλωμα πού εἶχε χαρίσει στὸν δεσπότη νὰ τὸ πουλοῦν πάλι στὴν ἀγορά. Τί ἔκανε λοιπόν; Τὸ ἀγόρασε καὶ τὸ ξανάστειλε στὸν ἱεράρχη. Αὐτὸς δὲ δέχθηκε, ἀλλὰ καὶ τὸ ξαναπούλησε καὶ μὲ τὰ χρήματα ἔστειλε τρόφιμα καὶ ρούχα σὲ χῆρες καὶ ὀρφανά.

Ὁ δωρητὴς ξαναβρῆκε τὸ πᾶπλωμα στὴν ἀγορά. Τὸ ἀγόρασε πάλι καὶ τὸ ἔστειλε. Μὰ καὶ ὁ δεσπότης τὸ πούλησε πάλι καὶ ἔβγαλε ἀπὸ τὴ φυλακὴ ἀνθρώπους, πού ἦταν φυλακισμένοι γιὰ χρέη.

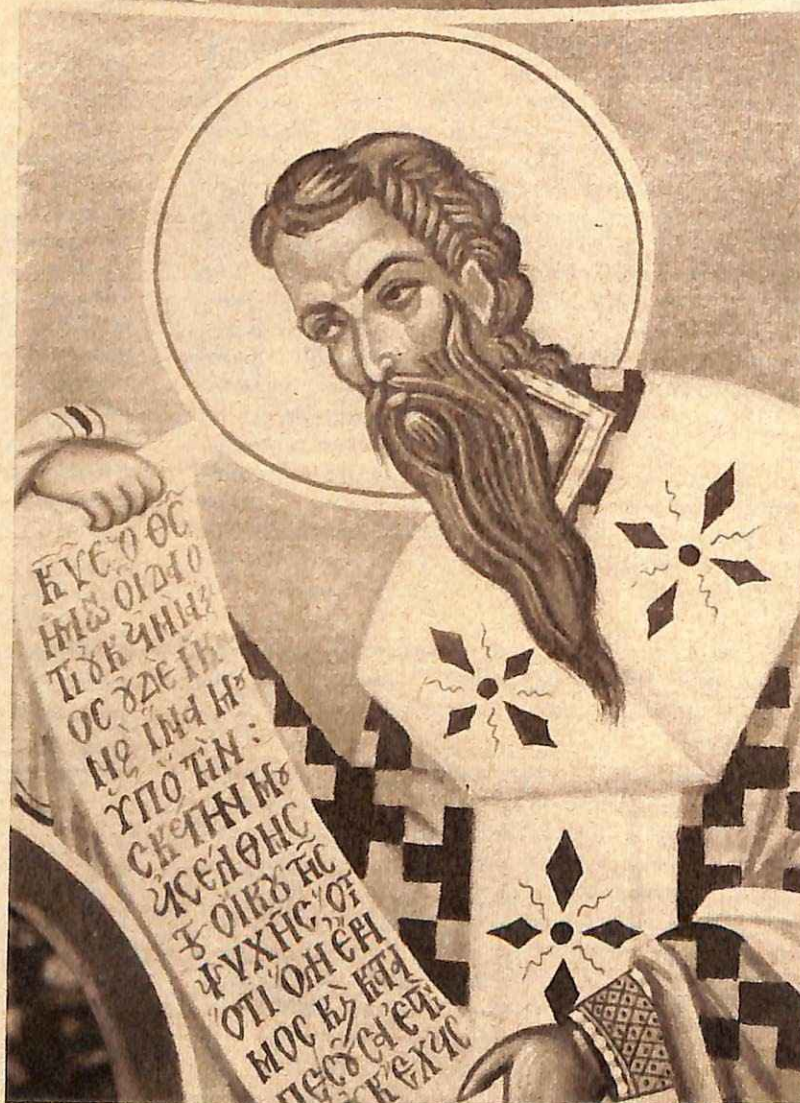
Αὐτὸ ἐπαναλήφθηκε ἀρκετὲς φορές καὶ ὁ ἅγιος ἐκεῖνος Δεσπότης ἔλεγε στὸ διάκονο του μὲ ἱκανοποίησι:

— Γιὰ νὰ δοῦμε, ποῖος θὰ βαρεθῇ; Ἐκεῖνος νὰ τὸ ἀγοράζῃ καὶ νὰ μοῦ τὸ στέλνῃ ἢ ἐγὼ νὰ τὸ ξαναπουλῶ; Καὶ συνέχιζε λέγοντας: «Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, πὼς μέσα σὲ μιὰ οἰκογένεια — ὅπως πρέπει νὰ εἴμαστε οἱ ἄνθρωποι ὅλοι — μπορεῖ ὁ ἕνας νὰ σκεπάζεται μὲ πολυτελέστατα σκεπάσματα, ἐνῶ τόσοι ἄλλοι γυρίζουν γυμνοὶ στὸ δρόμο».

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε ποῖος ἦταν ὁ ἱεράρχης αὐτός, πού εἶχε

τόση ἀγάπη στὴν καρδιά του, ὥστε δὲν μπορούσε νὰ κοιμηθῇ ἡσυχος, ὅταν σκεφτόταν πὼς ἄλλοι πεινοῦν καὶ κρυώνουν; Εἶναι ὁ ἅγιος ἱεράρχης ὁ Ἑλεήμων, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. Ἡ Ἐκκλησία μας τὸν τιμᾷ στίς 12 Νοεμβρίου, γιατί ἦταν ἕνας ἀληθινὸς ἥρωας, μιὰ μεγάλη ἐκκλησιαστικὴ φυσιογνωμία, σὰν ἐκεῖνες πού σὰν φάροι φωτεινοὶ ἐφώτισαν τὴν ἐποχὴ τους καὶ φωτίζουν τοὺς αἰῶνες μὲ τὸ φῶς τῆς φλογερῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀγίας ζωῆς τους. Ἦταν δραστήριος καὶ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 13)

Ἀγιογραφία ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 12)

φωτισμένος κοινωνικὸς ἐργάτης. Δίδασκε τὴν ἀγάπη, μὰ πρῶτα τὴν ἐφάρμοζε ὁ ἴδιος. Δίδασκε μὲ λόγια, πού ἀμέσως τὰ ἔκανε ἔργα. Ἡ ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου...» ἦταν γιὰ τὸν ἱεράρχη ὁ μοναδικὸς σκοπὸς τῆς ζωῆς του. Καὶ μόνο τὸ ὄνομα πού τοῦ ἔδωσαν οἱ σύγχρονοί του, «Ἑλεήμων», μᾶς φανερώνει τὸ ἰδιαίτερο γνώρισμα τοῦ ἥρωα αὐτοῦ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπύθμενο βάθος τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης τῆς ἀγίας του ψυχῆς.

Ἀξίζει νὰ γράψουμε λίγα λόγια γιὰ τὴ ζωὴ του, γιατί πολὺ θὰ ὠφεληθοῦν: Γεννήθηκε στὰ μέσα τοῦ 5ου αἰῶνος στὴν Ἀμαθοῦντα τῆς Κύπρου. Πολὺ γρήγορα ἔχασε τὴ γυναικα καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ ἔμεινε μόνος στὴ ζωὴ. Ἡ δοκιμασία ἦταν μεγάλη. Ἀλλὰ ἡ πίστις τοῦ ἀληθινοῦ Χριστιανοῦ λάμπει σὲ τέτοιες στιγμές, στίς στιγμές τοῦ πόνου. Ὁ ἱεράρχης δὲν ἔχει τέκνα. Ἀλλὰ καὶ πόσα τέκνα δὲν ἔχουν πατέρα καὶ προστάτη; Δὲν ἔχει γυναῖκα. Ἀλλὰ πόσες γυναῖκες ἔχασαν τὸν σύζυγο καὶ προστάτη τους; Ἀποφάσισε, λοιπόν, νὰ γίνῃ αὐτὸς προστάτης ὀρφανῶν καὶ χηρῶν καὶ πονεμένων. Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ὁ ἱεράρχης βρίσκει τὴν εὐτυχία, κάνοντας τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς. Βρίσκει τὴ χαρὰ, κάνοντας τοὺς ἄλλους χαρούμενους. Προστατεύει καὶ ἀνακουφίζει ὕλικά, ἀλλὰ καὶ πνευματικὰ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη.

Ὅταν ὁ Πατριαρχικὸς θρόνος τῆς Ἀλεξανδρείας δὲν ἔχει Ποιμενάρχη, Κλῆρος καὶ Λαὸς ἀπαιτοῦν νὰ χειροτονηθῇ ὁ ἱεράρχης. Μὲ φόβο καὶ δισταγμὸ δέχεται τὴ μεγάλη αὐτὴ

κλῆσι τοῦ Θεοῦ. Ὡς Πατριάρχης πλέον κινεῖται καὶ δρᾷ σὲ ὅλους τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς καὶ κοινωνικοὺς τομεῖς. Ἡ Ἐκκλησία ταράσσεται ἀπὸ αἱρέσεις. Ὁ ἱεράρχης παλεύει ἐναντίον αὐτῶν καὶ νικᾷ. Ἡ δυστυχία βασιλεύει στὸν κόσμο. Ὁ ἱεράρχης ἀνοίγει πόλεμο ἐναντίον της. Ἐρεῖ πὼς «ἡ πίστις ἄνευ ἔργων νεκρὰ ἐστίν». Κτίζει φιλανθρωπικὰ ξενοδοχεῖα, νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα, ὀρφανοτροφεῖα. Δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινος πόνος, πού ἡ μεγάλη αὐτὴ καρδιά νὰ μὴν τὸν κάνει δικό της. Ἀρρωστοί, ὀρφανοί, χριστιανοὶ καὶ ἄπιστοι, βρίσκουν καταφύγιο στὴν πατρικὴ ἀγκαλιά του καὶ γίνονται πάντα δεκτοὶ μὲ τὴν ἴδια προθυμία καὶ στοργή.

Ὁ καθένας μας μπορεῖ νὰ κάνῃ ἔργα ἀγάπης, εἴτε πλούσιος εἶναι εἴτε πτωχός. Ὅπου βρίσκεται, ὅπου ὦρα νὰ εἶναι, μπορεῖ νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ τὸ δείχνῃ μὲ ἔργα. Ἀρκεῖ κάθε πρωτὶ πού ξυπνᾷ νὰ παίρνῃ τὴν ἀπόφασιν, πὼς πρέπει αὐτὴ τὴν ἡμέρα νὰ κάνῃ ἕναν ἄνθρωπο εὐτυχισμένο. Εἶναι τόσο εὐκολο. Μὲ μιὰ ὕλική βοήθεια, ἂν ἔχῃς, ἔστω καὶ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά σου. Μὲ ἕνα λόγο παρηγοριᾷς στὸν θλιμμένο. Μὲ μιὰ φράσιν καθιστοῦσθαι στὸν ταραγμένο, μπορεῖς πολλὰ νὰ προσφέρῃς. Ἔτσι γίνεται πιδὸ ὁμορφὴ ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἄλλων. Ἔτσι γίνεται πιδὸ ὁμορφος ὁ κόσμος. Αὐτὸς εἶναι ὁ χρυσὸς κανὼνας τῆς εὐτυχίας. «Ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται» (Ματθ. ζ' 12).

Ι. Γ. ΤΙΜΑΓΕΝΗΣ

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 8)

Ξιοτέχνης καὶ τῆς καθαρευούσης καὶ τοῦ καθαροῦ δημοτικοῦ λόγου καὶ — εἰς τὰ χρονολογήματα — τῆς μεικτῆς. Καὶ διεκλήρυτε πάντοτε, ὅτι ἡ καλὴ δημοτικὴ προϋποθέτει τὴν γνώσιν τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς καθαρευούσης, διότι μόνον ἔτσι φθάνομεν εἰς τὰς γλωσσικὰς ρίζας τοῦ Ἑθνους.

Ἀλλὰ τὸ ἀέτωμα εἰς τὴν μακρὰν καὶ πρωτοφανῆ αὐτὴν πνευματικὴν πορείαν — ἡργάσθη εἰς τὰ γράμματα ὁ Μελάς ἀπὸ 16 ἐτῶν παιδί, ἔβδομήντα ἔτη περίπου! — ὑπῆρξεν ἡ πίστις του εἰς τὸ μαρτυρικὸν Γένος τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθοδοξίαν. Τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς ιδέας ὑπῆρξε, κυρίως ἀπὸ τοῦ 1929 καὶ κατόπιν, ὁ μεγαλειώδης ἀπολογητής. Ὁ παλαιὸς λογιᾶς τῶν πολέμων τοῦ '12 καὶ '13, πού προσέθεσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἡπειρον, ἐξελαίκευσε τὸ Εἰκοσιένα καὶ τὸ προσέφερεν ἀνάγλυφον εἰς τὸ Ἑθνός, — ἀριστούργημα εἶναι «Οἱ Φιλικοί» του. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ '12 καὶ '13 καὶ ἀπὸ τὸ '40 καὶ '41 καὶ ἀπὸ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ σλαβοκινήτου κομμουνισμοῦ θὰ μᾶς χαρίσῃ ἴσης λάμψεως σελίδας.

Ὁ Σπύρος Μελάς, ἡ μεστὴ αὐτὴ ζωὴ, θὰ μένῃ πάντοτε ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτιμώτατα ὀνόματα τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων.

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Ἐφέτος ὁ Ε.Ε.Σ. ἐλπίζει ὅτι ἡ εἰσφορά τῶν Ἑλλήνων θὰ εἶναι ἀνωτέρα τῶν προηγούμενων καὶ οὕτω αἱ προσπάθειαι του θὰ εἶναι ἀποτελεσματικώτεραι καὶ εὐεργετικώτεραι διὰ χιλιάδας ἀδελφῶν μας.

Ἐλπίζει ἐπίσης ὅτι χιλιάδες Ἑλλήνων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἐράνου θὰ ἐγγραφοῦν ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. καταβάλλοντες ἑτησίαν συνδρομὴν ἐκ Δρχ. 50.

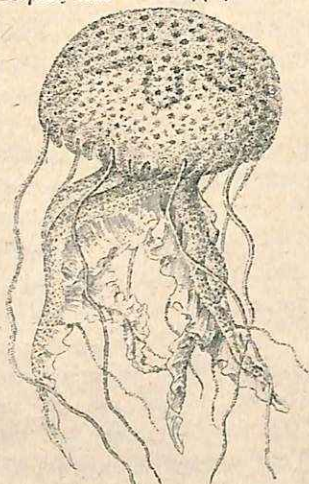
Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐκφράζει ἐμπράκτως τὰ αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀλληλεγγύης ὅλων τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς πάσχοντας συνανθρώπους μας, πρὸς τὰ θύματα τῶν θεομηνιῶν καὶ τῶν ἐπιδημιῶν καὶ πρὸς τοὺς δεομένους βοηθείας.

Διὰ νὰ ἐπιτελῇ τὸ Χριστιανικὸν καὶ ἀνθρωπιστικὸν καθήκον του, ζητεῖ τὴν συμπαράστασιν καὶ τὴν βοήθειαν ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Τὸ Ἔργον του εἶναι γνωστὸν, λόγῳ τῆς 90ετοῦς δράσεώς του εἰς ὅλας τὰς περιφέρειας τῆς Πατρίδος μας πού ὑπέστησαν τὰς συνεπείας τῶν πολέμων, τῆς κατοχῆς καὶ τῶν σεισμῶν καὶ θεομηνιῶν, εἰς ὅλους τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας καὶ ἀσθενεῖς τῶν ἐνόπλων ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδας Ἑλλήνων πού ἐνοσηλεύθησαν εἰς τὰ Νοσοκομεῖα καὶ καὶ τὰ Ἀσκληπιεῖα του καὶ ἔτυχον ἱατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως εἰς τὰ Ἱατρεῖα του, τοὺς Σταθμοὺς Πρώτων Βοηθειῶν καὶ εἰς τὰ Κέντρα καὶ τὰς Ὑπηρεσίας τῆς Αἱμοδοσίας.

Η ΜΕΔΟΥΣΑ — διηγείται η άρχαία μυθολογία μας — ήταν μιὰ από τις τρεῖς Γοργόνες. Καὶ οἱ τρεῖς ἦταν ἀπαίσια τέρατα, φοβερά ἀσχημής, μὲ ἓνα μονάχα μάτι, μὲ δόντια κιάπρου, χέρια γάλλων καὶ φτερούγες χρυσές. Τὰ μαλλιά των ἦταν φίδια ποὺ ἐσφύριζαν.

Μιά από τις τρεις αυτές αδελφές, που κατοικούσαν στην
 ἄκρη τοῦ κόσμου, πέρα ἀπὸ τὸν ὠκεανό, τῇ Μέδουσά, ποί-
 ῆταν καὶ ἡ μόνη θνητὴ, γιὰτὶ οἱ ἄλλες δυὸ ἦταν ἀθάνατες,
 κατῳρθώσε νὰ τὴ σκοτώσῃ ὁ Περσεὺς μὲ τὴ βοήθεια τῆς
 Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἑρμῆ. Ὑστερὰ ἔκοψε τὸ κεφάλι τῆς καὶ τὸ
 ἔβαλε δῶρο στὴ θεὰ Ἀθηνᾶ, πού ἐστόλισε μ' αὐτὴ τὴν
 ἀσπίδα τῆς, γιὰ νὰ τρομά-
 ζῃ τοὺς ἐχθρούς τῆς.

Μιά μέδουσα, όπως είναι μέσα
στη θάλασσα

Ἐδῶ ὁμως δὲν πρόκει-
ται νὰ μιλήσωμε γιὰ τὴ
Μέδουσα τῆς Μυθολογίας
μας, ἀλλὰ γιὰ τὶς μέδου-
σες, κατὰ παράδοξον ζῶα τῆς
θάλασσης, ποὺ εἶναι πιὸ
γινωστὰ μὲ τὴν ὀνομασία
τοσούτρες.

“Όσοι κατοικούν σὲ παραθαλάσσια μέρη ἢ ἔτυχε νὰ κολυμπήσουν τὸ καλοκαίρι στὴ θάλασσα, θὰ ἔλθουν νὰ ἰδοῦν τὰ παράξενα αὐτὰ ζῷα. Ἴσως μάλιστα καὶ νὰ ἐδοκίμασαν κάποιο δυνατό τσούξιμο, ἀν τὰ πλοκάμια κάποιας μέδουσας ἐκόλλησαν στὸ σῶμα τους.

Τὸ σῶμα τῆς μέδουσας ἀποτελεῖται ἀπὸ μιᾶ οὐσίας διαφανῆ σὰν ζελατίνα, μὲ μιὰ ἐλαφρὴ γαλάζια ἢ πράσινη ἀπόχρωση. Γι' αὐτὸ καὶ δύσκολα διακρίνεται μέσα στὸ νερὸ, ἀν μάλιστα εἶναι μικρῇ. Στὸ σχῆμα μοιάζει σὰν ἕνας θολωτὸς δίσκος, σὰν ὑμνέλλα ἢ σὰν καμπάνα. Γύρω γύρω καὶ κάτω ἀπὸ τὸ δισκοειδὲς αὐτὸ σῶμα κρέμονται μακριὰ καὶ λεπτὰ, σὰν κλωστὲς, πλοκάμια. Μ' αὐτὰ ἡ μέδουσα πιάνει τὰ διάφορα ἔξω, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν τροφὴ τῆς. Ἡ διάμετρος τῆς μέδουσας φθάνει συνήθως 10-15 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου καὶ τὰ πλοκάμια τῆς φθάνουν σὲ μέγεθος τὸ 1 μέτρο. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μέδουσες πολὺ μεγαλύτερες, μὲ διάμετρο 3 μέτρων καὶ πλοκάμια μάρκους 30 - 40 μέτρων.

Ὅταν ἡ μέδουσα κολυμπᾷ στὴ θάλασσα — πάντα δὲ στὴν ἐπιφάνειά της — κινεῖ δεξιά καὶ ἀριστερὰ τὰ πλοκάμια της ἀναζητώντας κάποιο θύμα. Ἐὰν κανένα ψαράκι ἔχῃ τὴν ἀτυχία νὰ πιασθῇ, εἶναι χαμένο. Γιατὶ τὰ πλοκάμια χώνουν ἀμέσως κάποιο δηλητήριο, ποὺ τὸ παραλύει καὶ τὸ κάνει ἀνίκανο νὰ προβάλῃ καὶ τὴν παραμοιρῇ ἀντίστασι. Ὑστερα τὸ φέρνουν στὸ κέντρο τοῦ δίσκου, ὅπου ἄλλα πλοκάμια, ὅμοια μὲ θωπτικές — τὰ μυζητικά στόμια — ἀρχίζουν νὰ ἀπομυζοῦν τὴν βροπτικὴ οὐσίαν ποὺ ἔχει τὸ σῶμα τοῦ ζώου.

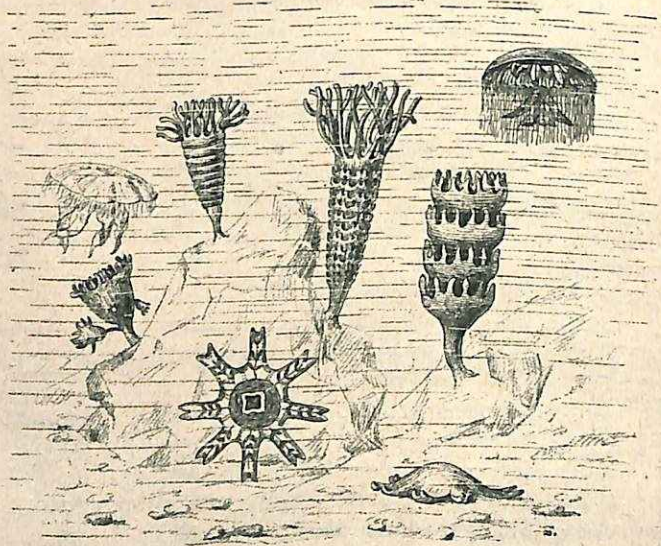
Αὐτὸ τὸ δηλητήριο εἶναι ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς κάνει νὰ νιώ-
θωμε δυνατόν τοσοῦτον, στὸ μέρος ποὺ ἂν μᾶς ἀγγίξῃ ἡ μέ-
δουσα. Νιώθει κανεὶς τὸν ἴδιο πόνο ποὺ αἰσθάνονται ὅταν τύχῃ
νὰ ἀγκλωβῇ μὲ τσουκνίδες. Γι' αὐτὸ τίς μέδουσες καὶ μερικὰ
ἔλλαξ ζωᾶ, ποὺ τοσοῦτον σπν καὶ αὐτές, τὰ λένε κνιδόζωα,
δηλαδὲ ζωᾶ - τσουκνίδες.

Οι μέδουσες, που ζούν στις δικές μας θάλασσες δεν είναι

ἐπικυλινδυνες. Ὑπάρχουν ὅμως ἄλλες, ἰδίως οἱ μεγάλες, ποὺ ζοῦν στὶς θερμὲς ἰδιῶς θάλασσες, ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέσουν καὶ τὸ θάνατο ἀνθρώπου ὃ ἕξω μετ' τὸ δηλητήριο τους. Ἡ πιὸ γνωστὴ ἀπ' αὐτὲς εἶναι ἡ φυσσαλία.

Μολονότι τὸ δηλητήριο τῶν μεδουσῶν εἶναι ἐπικινδύνου, ὑπάρχουν μερικὰ ζῶα, πού δὲν τὰ ἐνοχλεῖ καθόλου. "Ενα ἀπ' αὐτὰ εἶναι ὁ νομύς, ἓνα μικρὸ ψαράκι, πὺν καταφεύγει ἀνάμεσα στὰ πλοκάμια τῆς φουσαλίας, ὅταν τὸ καταδιώκει κάποιος ἐχθρός. Ὁ νομύς αὐτὸς κάνει καὶ κάτι ἄλλο : προσπαθεῖ νὰ παρασύρῃ τὸν ἐχθρὸ πὺν ἀνάμεσα στὰ πλοκάμια τῆς φουσαλίας. Ἡ μέδουσα ἐξασφαλίζει ἔτσι τροφή, ἀλλὰ καὶ ὁ νομύς παίρνει τὸ μερίδι του.

Παράδοξος είναι και ο τρόπος πολλαπλασιασμού των μεδουσών. Ἐπάνω στο σώμα των παρουσιάζονται κηλίδες ζωηρά χρωματισμένες. Οἱ κηλίδες αὐτές είναι τὰ αυγά των. Ἀπό κάθε αυγό βγαίνει μιὰ κάμπια, πού μοιάζει περισσότερο με σκουλήκι. Ἡ κάμπια αὐτή ἀναζητεῖ κάποιο στερεό μέρος στο βυθό, κολλᾷ ἐκεῖ καί ἀρχίζει νὰ μεγαλώνει. Μοιάζει σάν ἓνα ποτήρι με ποδαράκι. Γύρω - γύρω ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ποτηριοῦ φυτρώνουν οἱ κεραίες τῆς. "Όσο μεγαλώνει ἡ μεδουσα, λίγο χαμηλότερα ἀπὸ τίς κεραίες σχηματίζεται κάποιο στένωμα καί ἀργότερα ἄλλο, ὥσπου στο τέλος τὸ ζωὸ μοιάζει σάν νὰ εἶναι πιάντα, τὸ ἓνα ἐπάνω στὸ ἄλλο. Στὸν κατάλληλο καιρὸ τὸ πρῶτο τμήμα ἀποσπᾶται ἀπὸ τὰ ἄλλα καί κολλητὰ ἐπεί-

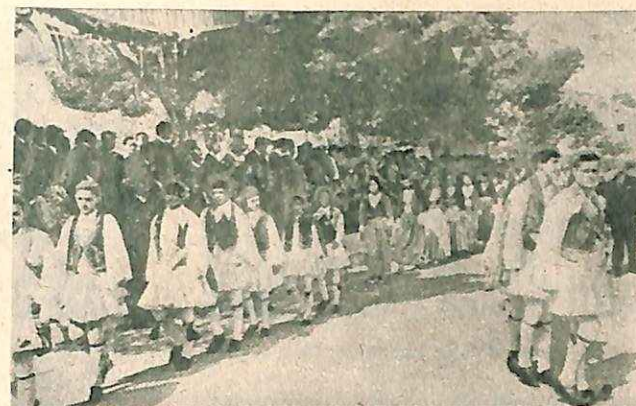
Ὁ πολλαπλασιασμός τῶν μεδουσῶν. Στὴν ἀρχὴ ἕνα ποτήρι
 μὲ ποταρᾶκι. Ὑστερα μὰ στήλη ἀπὸ πιᾶτα. Στὸ τέλος μέ-
 δουσες πὺν κολυμποῦν ἐλεύθερα στὸ νερό.

θερο στη θάλασσα, όπου μεταμορφώνεται σε τέλεια μέδουσα. Το ίδιο επαναλαμβάνεται και με τα άλλα και αυτό γίνεται για κάμποσο καιρό.

Ὁμολογούμενός ἐστιν παράδοξα ζῶα οἱ μέδουσες. Τὸ διαφανές σῶμα των καὶ τὰ παράδοξα σχήματά των ἀποτελοῦν στολιδία τῆς θάλασσης. Μά, ὅπως λείπει ἕνας συγγραφεύς, καλύπτεται αὖτις τὴν θαυμαζήν κανεὶς πᾶν ἀπὸ ἑνὸς πλοῦ, παρὰ τὸ δοκιμαῖται τὸ τσοῦζμό τους μέσα στὴ θάλασσα.

(Ένα ιστορικό γεῦμα πού παρέθεσε ὁ Κολοκοτρώνης στὸν Ὑψηλάντη)

Τὸ Παράλιον Ἀστρος εἶναι ἓνα ἀπ' τὰ πιδ ἀξιό-
λογα τουριστικά κέντρα τοῦ Μοριᾶ. Ὁ δρόμος ἀπ' τὸ
Κυβέρι κατευθύνεται πρὸς τὰ νότια τῆς ἐπαρχίας καὶ
ἐξυπηρετεῖ τὸ Παράλιον Ἀστρος πάρα πολὺ. Οἱ
κάτοικοι τοῦ ζητᾶνε ἐπίμονα νὰ ἀξιολογηθῇ ἡ ὥρα
τοῦ ἀκτῆ μὲ συγχρονισμένα ἔργα πλάζ. Κι ἀλήθεια,

Παιδιά τοῦ Σχολείου τοῦ "Ἀστρους με τοπικὲς ἐνδυμασίες

τὸ πόσο εἶναι ἀπαραίτητα αὐτὰ τὰ ἔργα, μαζί μὲ τὸ βασικὸ δρόμο τῆς ἐξόδου πρὸς τὴν Ἀργολίδα, καταφαίνεται ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή καὶ στὸν πιὸ ἀνίδεο ἐπισκέπτη.

Λίγο πιδ μέσα, 5 χιλιόμετρα ἀπ' τὸ Παράλιο, εἶναι τὸ "Ἀστρος. Εἶναι τὸ κέντρο τῶν ὄρεινῶν Ἀρκάδων, πού ἐρχονται καὶ παραχειμάζουν κατεβαίνοντας συφάμελα ἀπ' τὰ ψηλά χωριά τους. Τὸ "Ἀστρος ἔχει μιὰ ἐξοχη γεωγραφικὴ θέση καὶ εἶναι τὸ διάβα πρὸς τὸ Λεωνίδιο. Ἐρεῖ ἀξιόλογη γεωργικὴ παραγωγή, πλοσίους ἐλαιῶνες καὶ ἔχει γίνε πιδ ἓνα ἀπ' τὰ συγχρονισμένα γεωργικὰ κέντρα. Μεταξὺ Κάτω Δολιανῶν, "Αστρος καὶ Μελιγοὺς ὑπῆρχε ἀρχαῖος χῶρος. Πατρεύονταν ἡ Ἥρα, καὶ ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς εἶχε μιὰν ὥραϊα ἐπαυλὴν στὰ ριζὰ χαμηλοῦ ὕψωματος, πού ἀντίκρυζε τὰ γλαυκὰ νερά τοῦ Ἀργολικοῦ. Ἐκεῖ εἶναι σήμερα τὸ μοναστήρι τῆς Λουκουῦς. Ἐκεῖ εἶναι τῆς Παλαιοπαναγιᾶς, καὶ τὰ δυὸ «ἐνεργεία»).

Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀστρους εἶναι ἐργατικοὶ καὶ φιλόξενοι καὶ πάντοτε ἦταν τέτοιοι. Ἡ ἱστορία τοῦ Ἀστρους ἔχει στὶς σελίδες της καὶ ἓνα ἱστορικὸ γεῦμα, ποὺ παρέθεσε ὁ Θ. Κολοκοτρώνης στὶς 19 Ἰουνίου 1821 στὸν Δημήτριο Ὑψηλάντη, ποὺ κατέβηκε στὴν Πελοπόννησο μὲ συστατικὸ γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀλέξανδρου, γιὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἀγῶνος.

«Τὸ γεῦμα συνέκειτο ἐξ ἐνὸς ἐψητοῦ ἁμνοῦ, τυροῦ ἐν ἀσκήῳ δεινῶς ἄλμυροῦ, οἴνου ἐκ τῆς χώρας ρητινίτου ἐν ἀσκήῳ καὶ ἄζυμιόν χωρικοῦ ἄρτου. Τράπεζα δὲν ὑπῆρχεν, ἀντικατασταθεῖσα ἐκ κλάδων σχίνου, μαχαίρια, περόνια, πιάτα ὡσαύτως ἔλειπον. Ὁ Δ. Ὑψηλάντης, ὁ μέχρι πρὸ ὀλίγου πολυτελῶς διαιτῶμενος, μετὰ μεγίστης προθυμίας συγκατάμψας τὰ σκέλη παρακέχρητο εἰς τὸ γεῦμα φέρων διὰ τῆς χειρὸς μερίδα κρέατος καὶ διασγίζων αὐτὸ διὰ τῶν ὀδόντων»).

Τὴ γραφικὴ εἰκόνα μᾶς τὴ δίνει ὁ ἱστορικὸς Φιλήμων.

Ἡ Ἀστρεῖνὴ παράδοσις διέσωσε καὶ τὶς φράσεις ποῦ ἔλεγε ὁ Γέρος τοῦ Μοριᾶ στὸν Ὑψηλάντη δίνοντάς του τὸ ψητὸ καὶ τὸ κρασί.

— «Αὐτό, πρίγκιπα, σοῦ τὸ προσφέρει ἡ Ἑλλάς
 μὲ τὰ χρυσὰ πηροῦνια της».

Κι' ὅταν τοῦ ἔδωκε τὸ κρασί σὲ κούπα ἀπὸ νερο-
κολόκυθο, τοῦ εἶπε :

— Αὐτό, πρίγκιπα, σοῦ τὸ προσφέρει ἡ πατρὶς μὲ
τὰ χρυσᾶ ποτήρια της.

Στὸ δεύτερο ἔτος τῆς Ἐπαναστάσεως συνήλθαν
στὸ Ἄστρος οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους σὲ Β'
Ἐθνικὴ Συνέλευση, γιὰ νὰ ἐπικυρώσουν τὶς ἀποφά-
σεις τῆς Α' τῆς Ἐπιδαύρου, νὰ διαφωνήσουν καὶ
τελικὰ νὰ ἐνωθοῦν γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος.

Ἡ ἐπέτειος τῆς Συνελεύσεως αὐτῆς ἐορτάζεται

Ἡ ἱστορικὴ ἱερὰ Μονὴ Λουκοῦς, κοντὰ στὸ "Ἄστρος

κάθε χρόνο — δυστυχῶς ὄχι ὅσο ἐπίσημα θὰ ἔπρεπε — τὴν Παρασκευὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, διότι τὴ μέρα αὐτή, τὸ 1900, ἀποκαλύφθηκε ἀναμνηστικὴ πλάκα μετ' ἐπιγραφῇ: «Ἐν τούτῳ τόπῳ συνήλθεν ἡ Β' Ἑθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων 30 Μαρτίου — 18 Ἀπριλίου 1823».

(Ἀπὸ τὸ νέο βιβλίο «ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ»)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Είδη βοήθειας εις άπόρους.
with gifts for indigents.

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολή Χίου. Chios.

Ε.Σ.Ν. 1ου και 2ου Δημ. Σχολ. 'Αχαΐας. Patrae.

Ε.Σ.Ν. Λυκείου 'Ιεράπετρας. Kriti

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μεσοτόπου Λέσβου. Lesbos

Ε.Σ.Ν. 33ου Σχολ. 'Αθηνών. Athens.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ειδομένης Παιονίας. Kilkis

Ε.Σ.Ν. Β' Γυμ. Θηλέων Πειραιώς. Βάπτισις από-
ρου της βρεφικής Στέγης Πειραιώς.
Juniors of B' High school for Girls Piraeus with
gifts for the needy.

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. 'Ιεράπετρας Κρήτης. 'Επίσκεψις
εις Νοσοκομείον.
Juniors 2nd Elem. school Ierapetra Kriti with
gifts for the needy.

Ε.Σ.Ν. Οίκον. Λύκειον Θηλέων 'Αθηνών.
'Επίσκεψις εις Π.Ι.Κ.Π.Α. Πεντέλης.
Juniors of Com. High school for Girls Athens
with gifts for the needy.

Ε.Σ.Ν. 5ου Δημ. Σχολ. Αιγίου. Aegion.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πολυχρόνου Χαλκι-
δικής. Macedonia.

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Λάρισας. Προσφορά δώρων
επί τη έορτή 8ης Μαΐου 1966.
Juniors of 1st Elem. school Larisa with gifts
for the needy.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μανζαβινάτων Κεφ(ν)ίας. Πα-
ροχή Πρώτων Βοηθειών.
Juniors of Elem. school Mantzavinata Kefali-
nia. Rendering First Aid.

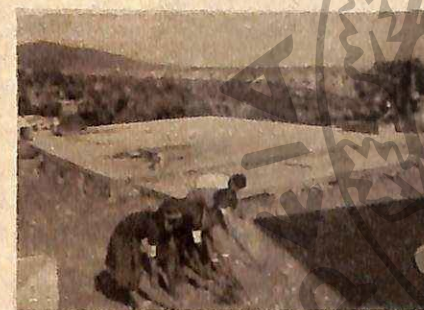

Ε.Σ.Ν. Αου Γυμν. Θηλέων 'Αθηνών. Δώρα εις 'Ορ-
φανοτροφείον Γλυφάδας.
Juniors of 1st High school for Girls Athens
with gifts for the needy.

Καθαριότητα χώρων — Cleaning Area

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Προχώματος Θεσ)
νίκης. Macedonia.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σχοινιά Μεραμβέ-
λου Κρήτης. Kriti.

Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Καρδίτσης τάξ. Α. Γ. Σ. Τ.
Juniors of 3rd Elem. school Karditsa cl. A.C.F.

Ε.Σ.Ν. Πανορμιτίου Γυμν. και Λυκείου Σύμης.
Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Panormition High school Simi with gifts for
the needy.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Επισκοπής Ναούσης. Είδη
βοήθειας εις σεισμοπαθείς.
Juniors of Elem. school Episkopi Naousa with
gifts for the needy.

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

'Ανοικοδόμησις - Reconstructions
Δενδροφύτευσις - Planting trees.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μοναστηρίου 'Οζυζας. Epirus.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχ. Στρογγυλοβούνου 'Αγρινίου. Agrinion.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Οίνουσσών Χίου. Chios.

Ε.Σ.Ν. Στ. Γυμν. Θηλέων 'Αθηνών. Athens.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχ. Μακροχώρας Παραμυθίας. Epirus.

Ε.Σ.Ν. Γυμν. και Λύκειον Τήνου. Tinos.

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ Ε.Σ.
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ επιτροπή του Συνδέσμου των Έρυθρων Σταυρών κατά την συνεδρίαση της 9ης Οκτωβρίου διεδμήλωσε δι' απόφασώς της, διὰ μίαν ακόμη φοράν, την προσήλωσιν του Έρυθρου Σταυρού εις την υπόθεσιν της Ειρήνης και τας ανησυχίας της Οργανώσεως, εκπροσωπούσης 200 εκατομ. μελών ανά τον κόσμον διὰ τὸν παρατεινόμενον πόλεμον εις τὴν Νοτιοανατολικὴν Ἀσίαν.

«Τὴν προσήλωσιν του αὐτὴν, λέγει ἡ απόφασις, ἐξεδήλωσεν ὁ Έρυθρός Σταυρός ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς του εἰς κάθε περίπτωσιν καὶ διὰ παντός μέσου. Τὸ ἔργον του, ἄλλωστε, εἶναι θεμελιωδῶς ἔργον εἰρήνης.

»Διὰ τῶν προτάσεων καὶ τῶν αποφάσεων αἵτινες ἐψηφίσθησαν εἰς πολλὰς Συνδιασκέψεις, ὁ Διεθνὴς Έρυθρός Σταυρός ὕψωσε πάντοτε τὴν φωνὴν του ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. Σήμερον ἡ φωνὴ αὕτη πρέπει νὰ ἀκουσθῇ.

»Πρὸς τοῦτο ἡ Έκτελεστικὴ Έπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου τῶν Έρυθρῶν Σταυρῶν, ὅστις περιλαμβάνει, ἀνά τὸν κόσμον, 200 εκατομμύρια μέλη, ἀνησυχεῖ ζωηρῶς ἐκ τῆς παρατάσεως εἰς τὴν Νοτιοανατολικὴν Ἀσίαν ἐνὸς πολέμου καθισταμένου ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σκληροτέρου. Έξορκίζει ὅλα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη ὅπως θέσουν τέρμα εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν τὸ δυνατόν ταχύτερον.

»Ἡ Έκτελεστικὴ Έπιτροπὴ παρακαλεῖ τὸν Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ ὅπως τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν θέσῃ ὑπ' ὄψει τῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν Ἐθνικῶν Έρυθροσταυρικῶν Συλλόγων».

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΑΔΕΛΦΑΣ ΤΕΛΕΤΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟΝ ΣΧΟΛΗΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

Εἰς τὴν Δρακοπούλειον Σχολὴν Νοσοκόμων τοῦ Ἑλλ. Έρυθροῦ Σταυροῦ ἐγένετο τὴν 29/10/66 τελετὴ παρουσία τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης Μητρὸς Φρειδερίκης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθησαν τιμητικαὶ διακρίσεις εἰς παλαιὰς Ἀδελφὰς καὶ ἐπεδόθησαν διπλώματα εἰς Διπλωματούχους Ἀδελφὰς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς τῶν Τάξεων 1965 καὶ 1966. Τὰς τιμητικὰς διακρίσεις καὶ τὰ διπλώματα ἀπένευμεν ἰδιοχείρως ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη ὡς Ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. Κατὰ τὴν τελετὴν ὡ-

βραμίδου-Χάπα, Μαρ. Ψαριανοῦ, Ἑλ. Ἀναστασιάδου.

Αἱ λαβοῦσαι διπλώματα εἶναι αἱ ἐξῆς:

Σωτ. Ἀκριβοῦ, Μαρ. Ἀλεξάνδρου, Αἰκ. Βαρζώκα, Ἰφιγ. Γεωργιάδου, Δεσπ. Δινοπούλου, Εὐανθ. Ζαγανᾶ, Χαρίκλ. Ζανταρίδου, Ἀναθ. Θώμου, Δημ. Ἰωάννου, Ἐλευθ. Καλλινδέρη, Κυριακὴ Κιοσσέ, Εὐαγγ. Κουμαντζιώτου, Ἐλένη Κυρίτση, Δεσπ. Κύρογλου, Ἀρτ. Λόλιου, Σμαρ. Μαθηκολώνη, Μαρ. Μανδάλετση, Μάγδ. Μήτσαλα, Οὐρ. Μιχαλάτου, Αἰκατ. Μαραμῆ, Θεοδ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ὁμιλῶν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς τελετῆς.

μίλησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, τονίσας τὴν σημασίαν τῶν ἀπονεμομένων διακρίσεων καὶ τὸ ὕψλὸν λειτουργήμα τῆς Ἀδελφῆς. Ἐπίσης ἔλαβεν τὸν λόγον ὁ Ὑπουργὸς Ὑγιεινῆς κ. Α. Γιαννόπουλος, ὅστις ἐξῆρε τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἔργον. Αἱ λαβοῦσαι τιμητικὰς διακρίσεις εἶναι αἱ κάτωθι:

Ι. Κολέα, Ἑλ. Παρινέλη, Ἀν. Παπαδημητρίου, Δ. Βαλαμᾶ, Ἑλ. Κωτσάκη, Ἑλ. Φλισκουνάκη, Αἰκ. Μακροπούλου, Αἰκ. Σεραφείδου, Ἀλευρᾶ, Ἑλ. Φάσσου, Αἰκ. Κοπανάρη, Αἰκ. Καυκιᾶ, Δημ. Χρυσομάλλη, Ἑλ. Πετραλιᾶ, Μαρ. Ἀ-

Μπαρμπαγιάννη, Χαρίκ. Μπέλλου, Ἰφιγ. Νταμάνη, Βασ. Οἰκονόμου, Εἰρ. Παπαδάκη, Αἰκ. Παπαδημητρίου, Μαλλοῦσα Παρασκευᾶ, Παναγ. Πατρικίου, Μάγδ. Παπαφίγου, Μαρ. Παπαρήστου, Ἀναστ. Σουφλάκη, Χρυσὴ Σταυρίδου, Ἑλ. Τσαγγάρη, Ἀνδρ. Ἀῆνη, Ἑλευ. Ἀλεβιζάκη, Εὐχαρ. Ἀνδρώνη, Μαρ. Βαστάγου, Ἑλ. Βλαχογιάννη, Μαρ. Γαζῆ, Βαρβ. Γιαννακοπούλου, Μαρ. Γκριναφίδου, Εὐαγγ. Γοντικᾶκη, Εὐαγγ. Δάκου, Ἀναστ. Ἰατροῦ, Ἀσημ. Ἰωακειμίδου, Ἀθηνᾶ Καλογηροπούλου, Πελ. Καμιώτου, Μαρ. Καραποτόσογλου, Ἐλευθ. Κεραμάρη, Μαρ. Κοπιδάκη, Εὐφρ. Κοσκι-

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

νᾶ, Ἀφρ. Κωνσταντάκη, Ἑλ. Κώτση, Εἰρ. Λαζαρίδου, Μαρ. Μαρκοπούλου, Ἀντων. Μποζίγου, Τραϊανὴ Μπαρδάκη, Χρυσ. Μωράκη, Ἀν. Ντάκουλα, Αἰκατ. Οἰκονομίδου, Σοφία Παπαδοπούλου, Αἰκ. Παπαπασχάλη, Ἀθαν. Πουλοῦτσουγλου, Αἰκατ. Σολωμοῦ, Ἑλ. Σύρμα, Γεωργ. Χαλκιαδάκη, Ἀναστ., Ἀγγελικοπούλου Μαρ. Ἀγγελίδου, Μαρ. Ἀργυρούλη, Εὐδ. Βαγενᾶ, Βασ. Βέη, Δώρα Βιολάρη, Αἰκ. Γεωργιάδου, Δημ. Γιαχανοῦ, Σιδερεῖ Γκογκίδου, Εὐανθ. Δαφερέρα, Ἀθ. Δημητρίου, Οὐρ. Διακουμάκου, Ἑλ. Διαμαντίδου, Αἰκ. Ζουμῆ, Σύλβ. Ἰωάννου, Εὐανθ. Κατερίνη, Ἑλ. Μαλλιάρη, Θεοπία Μιχαλᾶ, Ἑλ. Μπουρμπαχάκη, Τριάντ. Εἰγκή, Ἀναστ. Παπαδοπούλου, Μαρ. Παπανικολάου, Γεωργ. Παράσχου, Χρυσ. Ρουμελιώτου, Σοφ. Σαριγιαννίδου, Θεοδ. Στόγια, Αἰκ. Τσοκολᾶ, Νεραντζ. Φουτσιτζῆ, Μαρ. Χαλᾶ, Εἰρ. Χαραλαμπίδου, Ἀνδρ. Χατζηφάνη, Θεοδ. Ψαλτάκη.

Ἐπίσης, ἔλαβον τὰ ἐξῆς ἑπαθλὰ αἱ διακριθεῖσαι ἀπόφοιτοι:

1) Ἐπαθλον εἰς μνήμην Βασιλέως Παύλου: Αἰκ. Παπαδημητρίου, Ἐλένη Βλαχογιάννη, Αἰκ. Ζουμῆ.

2) Ἐπαθλον εἰς μνήμην Ἐλένης Βασιλοπούλου: Σωτηρ. Ἀκριβοῦ, Βαρβ. Γιαννακοπούλου, Θεοπία Μιχαλᾶ.

3) Δρακοπούλειον Ἐπαθλον: Κυρ. Κιοσσέ, Πελαγ. Καμπιώτου, Εὐδ. Βαγενᾶ.

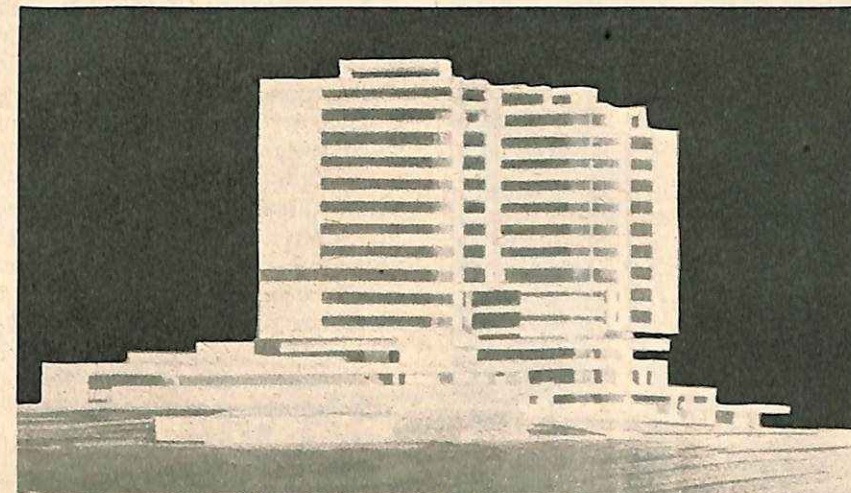
*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Ἀπὸ τὰ μέχρι σήμερον συγκεντρωθέντα εἰς τὰ Γραφεῖα μας στοιχεῖα προκύπτει, ὅτι εἰς πλεῖστα Σχολεῖα τῆς χώρας (στοιχειώδους καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως) ὀργανώθησαν κατὰ τὸν παρελθόν σχολικὸν ἔτος μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν, πολλὰ δὲ ὁμάδες Λυκείων ὀργάνωσαν παρεχολούθησαν μαθήματα Οἰκοι Νοσηλείας.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ κ.κ. Ἐκπαιδευτικοὶ ἀναγνωρίζοντες τὴν σπουδαιότητα τῶν μαθημάτων τούτων θὰ ἐπιδείξουν κατὰ τὸ τρέχ. σχολ. ἔτος ἔτι μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον, ὥστε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ἄτομα νὰ γίνουν σὺν τῷ χρόνῳ ἱκανὰ νὰ βοηθοῦν καὶ τὸν ἑαυτὸν των καὶ τοὺς ἄλλους.

Ο Ε.Ε.Σ. ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΝΑ ΤΟΝ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ, ΔΙΑ ΝΑ ΔΥΝΑΤΑΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΗ ΤΟΥΣ ΕΧΟΝΤΑΣ ΑΝΑΓΚΗΝ. ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΥΤΥΧΗΣ ΑΝ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΟΥΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ 50 ΔΡΧ. ΚΑΤ' ΕΤΟΣ

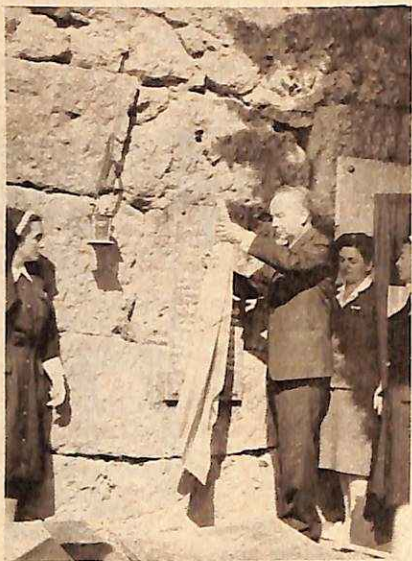
Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον, μὲ νέα ἐπιτεύγματα. Μίαν ιδέαν τῶν προσπαθειῶν του δίδει ἡ ἀνωτέρω φωτογραφία προπλάσματος τοῦ ἀνεγειρομένου εἰς Ἀμπελοκήπους νέου Νοσοκομείου, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ ἐπέκτασιν τοῦ παλαιοῦ, θὰ συνεχίσῃ τὸ πανελληνίως ἀναγνωρισθὲν ἔργον ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ θὰ καταστή Κέντρον πολυτίμων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΛΑΟΥ. ΗΔΗ ΚΑΤΕΣΚΕΥΑΣΘΗΣΑΝ 110.000 ΚΥΒ. ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥΤΟΥ.

ΣΤΗ «ΣΤΕΓΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΤΟΥ ΕΝ ΒΟΥΛΑ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Εἰς ὥραϊαν τελετὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξετελέσθησαν ἀσκήσεις, θεατρικὲς σκηνῆς καὶ ἀπαγγελίαι, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος καὶ ἡ Διοίκησις τῆς Στέγης προσέφεραν εἰς τὰ παῖδιά τοῦ Νηπιαγωγείου, ποὺ ἀπεφοίτησαν ἐφέτος γιὰ νὰ συνεχίσουν τὴν ἐκπαίδευσίν των εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα, διάφορα δῶρα (χαρτοφύλακες, τετράδια κλπ).

Μία συγκινητική τελετή έγινε την Κυριακή 16 Οκτωβρίου στους

Ο Πρεσβευτής της Έλβετίας κ. CUTTAT αποκαλύπτει την αναμνηστική πλάκα εις τὸ Νεκροταφείον τῶν Δελφῶν.

Δελφούς, γιὰ νὰ τιμηθῇ ἡ μνήμη τῆς Βέρας Γκράφ, μῆς Έλβετίδας

ποῦ ἀγάπησε τὴν Ἑλλάδα, ἀγωνίστηκε γιὰ νὰ βοηθήσῃ φτωχὰ Ἑλληνοπούλα κι ἄφησε τὴν τελευταία πνοή της στὴ χώρα μας, τὰ μαῦρα χρόνια τῆς κατοχῆς, τὸν Αὐγούστου τοῦ 1943.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἔδωσε πρόθυμα τὴ συμπαράστασή του στὴν κυρία Μαρίκα Βελουδίου, προσωπικὴ φίλη τῆς ἀείμνηστης Βέρθας, γιὰ τὴν ὁργάνωση θρησκευτικοῦ μνημοσύνου καὶ ἄλλων τιμητικῶν ἐκδηλώσεων στοὺς Δελφούς. Μετὰ τὸ μνημόσυνο ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Έλβετίας κ. J. A. CUTTAT ἀπεκάλυψε ἐντειχισμένη στὸ Νεκροταφείον ἀναμνηστικὴ πλάκα, πού φιλοτέχνησε ὁ Ἀρχιτέκτων κ. Ἰω. Ἀντωνιάδης, Σύμβουλος τοῦ Ε.Ε.Σ. Ὁ Δήμαρχος Δελφίων κ. Κωλέτης ἐτοποθέτησε πινακίδα μετὰ τὸ ὄνομα τῆς Βέρθας Γκράφ στὸ δρόμο τῶν Δελφῶν ὅπου εἶχε κατοικήσει ἡ ἀείμνηστη καὶ κρέμασε τὴν εἰκόνα της στὸ Δημαρχεῖο. Σὲ ὅλες τὶς τιμητικὰς ἐκδηλώσεις ἔλαβε μέρος καὶ ὁ Νομάρχης Φωκίδος κ. Γεώργ. Μιχαλόπουλος, πού ἦλθε γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἀπὸ τὴν Ἀμφισσα. Τὸν Ἑλληνικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ ἐξέπροσώπησαν ὁ Γ. Γραμματεὺς του κ. Στάθης Σπηλιωτόπουλος καὶ οἱ Σύμβουλοι κ. κ. Ἰω. Ἀντωνιάδης, Ἀρχιτέκτων καὶ Ἀνδρ. Γράτσικας, ἱατρός - Ἐπίτιμος Δ)ντὴς τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ.

Στὸ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας τοῦ Δεκεμβρίου θὰ δοθῇ σκιαγραφία τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τῆς Βέρθας Γκράφ, γραμμένη ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλο καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ κείμενα πού φανερώνουν τὴν ἀγάπη καὶ τὸν πόνο της γιὰ τὴν πατρίδα μας.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ

«ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ»

ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1966-67

Ἡ Ἐφορεία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος προκηρύσσει διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν ὁμάδων Ε.Ε.Σ.Ν. κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1966-67 διὰ τὸ βραβεῖον «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ».

Ἐπὶ τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ ἐπεταίφ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀχιλλέως Κύρου ὁ κ. Κύρος Κύρου προσέφερεν, εἰς μνήμην αὐτοῦ, τὸ ποσὸν τῶν 5.000 δρχ. ἵνα ἀπονεμηθῇ ὡς βραβεῖον Α' ἐκ 3.000 δρχ. καὶ Β' ἐκ 2.000 δρχ. εἰς δύο ὁμάδας Ἐρυθροσταυριτῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀναπτύξουν τὴν καλυτέραν δράσιν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1966-67.

Τὰ ποσὰ καὶ τῶν δύο βραβείων θὰ δοθοῦν εἰς σχολικὰ εἶδη ἢ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, τῆς προτιμήσεως τῶν βραβευθησομένων.

Αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. αἱ ὁποῖαι ἐπιθυμοῦν νὰ μετέσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ, θὰ ἀποστείλουν, διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σχολείου πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολείων τῆς περιφερείας τῶν ἐκθεσίων τῆς δράσεώς των.

Ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς, μετὰ τὸν προσήκοντα ἔλεγχον, θὰ διαβιβάζῃ μέχρι τέλους Ἰουλίου 1967 εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. (ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1), ὅσας κατὰ τὴν κρίσιν του εὕρισκε ἀξίας βραβεύσεως.

Ἀφοῦ συγκεντρωθοῦν ὅλαι αἱ προτάσεις τῶν κ.κ. Ἐπιθεωρητῶν, πενταμελὲς Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, δύο Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν, ἑνὸς τῆς Μέσης καὶ ἑνὸς τῆς Δημοτικῆς τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ Ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν, θὰ κρίνῃ εἰς ποίας ὁμάδας θ' ἀπονεμηθοῦν τὰ ἀνωτέρω βραβεῖα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τομέων δραστηριότητος, τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διαγωνισθησομένων μέσων.

ΑΙ ΥΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ ἀπ' εὐθείας)

- 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἰσραηλιτικῆς Κοινότητος Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κρέντης Εὐρυτανίας.
- 2) Τὸ 18ον Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Φουρνῶ Εὐρυτανίας.
- 3) Τὸ 46ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Κέδρων καὶ Σιβίτσας Εὐρυτανίας.
- 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Πυργιωτίσσης Ἡρακλείου Κρήτης, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Τριάδος Εὐρυτανίας.
- 5) Τὸ Δημ. Σχολ. Πύλης Ἀμφιλοχίας, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μπόχαλης Ζακύνθου.
- 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Γιαννησαίου Ἀνδρου, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μπόχαλης Ζακύνθου.
- 7) Τὸ Δημ. Σχολ. Φρέ Ἀποκορώνου Χανίων, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Κερασσοχωρίου Εὐρυτανίας καὶ Φουρνῶ Εὐρυτανίας.
- 8) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Καλλιθέας, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Κλειστοῦ καὶ Παυλοπούλου Εὐρυτανίας.
- 9) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Παλ. Φαλήρου, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Μολόχας Εὐρυτανίας καὶ Ἀγ. Γεωργίου Φθιώτιδος.
- 10) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Βύρωνος, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καροπλεσίου Εὐρυτανίας.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΧΑΜΑΙΜΗΛΟΥ

Μᾶς ἀπέσταλαν χαμαιμήλον:

Τὰ Δημοτικά Σχολεῖα: Φουτιῶν Μολάων, Πανηγυρίστρας Μολάων, Σπολαίτης Ἀγρινίου, Ἀμυνῶν Ἀργολίδος, Καλλιφύτου Δράμας, Βελανιδιάς Καλαμών, Ἀγ. Δημητρίου Μονεμβασίας, Μπράβας Καταφυλλίου, 1ον Γαστοῦνης, Ἀρῶν Μονεμβασίας, Κρυόβρουσας Μολάων, Μυρσίνης Λεωνιδίων, Πιπεριάς Ἀλμωπίας, Ἀρνίσσης Ἐορδαίας, Ἐλῶς Μολάων, Σαπουνέικων Κυνουρίας, Καρτερίου Ἡγουμενίσσης, 2ον Δεσκάτης Ἐλασσόνης, Γεωργιτσίου, Κρεμαστῆς Μολάων, Κουπιάων Λακωνίας, Σουλάρων Κεφ)νίας, Μυδαλιᾶς Γορτυνίας, Νιάτων Μολάων, Φοινικίων Μολάων, Περιστερίου Μολάων, Μυρτιάς Μολάων, Ἀσωποῦ Μολάων, Βασιλικῶν Ἰστιαίας, Σαραβαλίου Πατρῶν, Κοσκίων Σάμου, Μαντζαβινάτων Κεφ)νίας, Ἀρμένων Ἀποκορώνου Χανίων, Μεταμορφώσεως Μολάων, Ταλάντων Μολάων, Βλαχιώτη Μολάων, Ἀγ. Ἰωάννου Μολάων, 5ον Ἀλεξ)λεως.

2) Γυμνάσιον Ἀμοργοῦ, Ἑλένη Λουρδῆ Παραλίας Ἀστρους Κυνουρίας.

Παρακαλοῦμεν ὅπως γίνῃ τὸ ταχύτερον ἐξόφλησις τοῦ ὀφειλομένου ἀντιτίμου τοῦ Περιοδικοῦ, διότι ἡ χαμηλὴ τιμὴ αὐτοῦ μόλις καλύπτει τὰ ἐξόδα ἐδόσεώς του.

Δεκέμβριος 1966: 1 εἰς τὰς πόλεις, 4 εἰς τὰ χωρία,

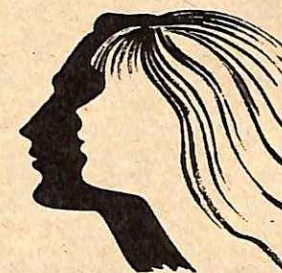
1, 2 καὶ 3 εἰς τὰς Ἀθήνας

Πανελλήνιος Ἔρανος

Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

Εἶναι ἱερὸν καθήκον κάθε Ἑλλήνος νὰ συμμετάσχῃ

**Ὅσο πιὸ ΝΕΟΙ
ΠΕΤΥΧΕΤΕ ΣΤΗ ΖΩΗ
τόσο τὸ καλύτερο
γιὰ τὸ μέλλον σας**

Σήμερα ἡ ζωὴ ἀνοίγεται στοὺς νέους πολὺ ἐνωρίτερα ἀπὸ ὅ,τι σ' ὀπιοσδήποτε ἄλλῃ ἐποχῇ. Οἱ ΝΕΟΙ, λοιπόν, φροντίστε ν' ἀποκτήσετε ὅσο μπορεῖτε νωρίτερα τὰ προσόντα πού θὰ σᾶς χρειαστοῦν πολὺ σύντομα. Καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ πολυτίμα ἐῖναι οἱ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ, πού θὰ σᾶς τὶς μάθῃ γρήγορα, εὐκόλα, τέλεια, τὸ LINGUAPHONE. Μὲ τὴ δοκιμασμένη μέθοδόν του, τὸ LINGUAPHONE θὰ σᾶς δείξῃ, ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἀρχή, πόσο εὐκόλο ἐῖναι νὰ μάθετε ὅσες γλώσσες θελήσετε, χωρὶς νὰ παραμελήσετε τὶς ἄλλες σας μελέτες καὶ τὶς οἰκοδόμητες ὑποχρεώσεις σας. Οἱ Ξένες γλώσσες, ὅπως θὰ σᾶς τὶς ἔχει μάθει τὸ LINGUAPHONE, ὥστε νὰ τὶς χειρίζεσθε μὲ ἀπολυτὴ ἀνέση, θὰ σᾶς ἀνοίξουν ὅλες τὶς πόρτες. Καὶ θὰ γνωρίζετε ἀπὸ τὰ νεανικά σας χρόνια τὴν ΕΠΙΤΥΧΙΑ, τὴ σιγουριά μιᾶς ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΖΩΗΣ, ἀνεπὶς, δημιουργικῆς καὶ εὐτυχισμένης! Μὴ ἀναβάλλετε λοιπόν. Ζητήστε νὰ γνωρίσετε τὸ ταχύτερον καὶ σεῖς τὸ LINGUAPHONE.

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ

βοηθήστε τὰ παιδιά σας ν' ἀξιοποιήσουν τὴν ἡλικία τους τὴν πιὸ κατάλληλη γιὰ μόρφωσι καὶ πρόοδο.

Φροντίστε ὥστε τελειώνοντας τὶς σπουδές τους νὰ κατέχουν ἤδη τουλάχιστον δύο, εἴτε καὶ περισσότερες ξένες γλώσσες ΤΕΛΕΙΑ ΧΑΡΙΣ ΣΤΟ LINGUAPHONE

ΤΕΥΧΟΣ ΔΩΡΕΑΝ

ΟΣΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΣΘΕ ΓΙΑ ΣΟΒΑΡΗ ΜΟΡΦΩΣΗ

γιὰ πραγματικὴ ἐκμάθησι μιᾶς ξένης γλώσσας, μὲ ἕνα σύστημα ἀληθινὰ ἐπιστημονικόν, πού δ' ἀξιοποιεῖ τὰ χρήματά σας καὶ τὸν πολυτίμο χρόνον σας, κόψτε καὶ στείλτε μας συμπληρωμένο τὸ παραπλευρὸς δελτίο γιὰ νὰ λάβετε, χωρὶς κομίσαν ὑποχρέωσιν σας, τὸ Ἀναλυτικὸ μας τεῦχος δωρεάν.

Πρὸς τὸ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE

Πανεπιστημίου 10, Ἀθήνας (134) - Τηλ. 623 880

Τσιμισκῆ 68, Θεσσαλονίκη - Τηλ. 32.370

Παρακαλῶ στείλτε μου δωρεάν καὶ χωρὶς ὑποχρέωσιν μου τὸ Ἀναλυτικὸ σας τεῦχος. Ἡ γλώσσα πού μ' ἐνδιαφέρει ἐῖναι ἡ
Μὲ ἐνδιαφέρει γιὰ (σθῆναι τὶς περιπτώσεις πού δὲν σας ἀφοροῦν): Τεχνία, ἐργασίες, μόρφωσι, διδασκαλία, ἐξετάσεις, βελτίωσι τῆς θέσεώς μου, γιὰ νὰ μάθῃ ἕνα παιδάκι.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ἢ ΑΣΧΟΛΙΑ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΙΝ ΑΙΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΟΡΕΣΤΗ Α. ΛΟΥΡΙΔΗ, ἀντιπροέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἰμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ. — Ἐπισήμου ἀντιπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς τὸ XV Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Διεθνoῦς Ὀμοσπονδίας τῶν Συλλόγων φοιτητῶν Ἰατρικῆς (IFMSA).

(Χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα)

Ἡ ἱστορία τῆς αἰμοδοσίας ἔχει τὰς ρίζας της εἰς τὴν πλέον μακρινὴν ἀρχαιότητα, διότι αἱ πρῶται μεταγγίσεις ἐγένοντο ἐπὶ Αἰγυπτίων πριγκίπων. Γνωρίζετε ἴσως ὅτι ἡ μυθικὴ Μήδεια, κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Κολχίδος, τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Αἰγυπτιακῆς ἐπαρχίας, ἔδωκεν αἷμα εἰς τὸν πενθερὸν της Αἰσώνα, πατέρα τοῦ μυθικοῦ ἑπίσης Ἰάσωνος, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν.

Γενικῶς οἱ πρόγονοί μας ἐταύτιζον τὸ αἷμα πρὸς τὴν ψυχὴν. Οὕτω ὁ μέγας ἱατρός, ἀνατόμος καὶ Ἕλλην συγγραφεὺς, Γαληνὸς (131 - 201 π.Χ.), ἀναφέρειν τὰ δόγματα τοῦ Ἱπποκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος γράφει ὅτι τὸ αἷμα εἶναι ἡ ψυχὴ. Κατὰ τὸν αὐτὸν πρόπον ἐκφράζεται καὶ ὁ μέγας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης.

Ἐπανειρσίσκομεν ἐπίσης τὴν αὐτὴν σκέψιν εἰς τὰ ρητὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸν Ἀσκληπιόν, θεὸν τῆς Ἰατρικῆς, ὡς καὶ κατὰ τὸν Πυθαγόραν καὶ τὸν Ὀβίδιον, ὑπερφυσικὰ ἀποτελέσματα ἐπετυγχάνοντο τότε διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς αἰμοδοσίας.

Οἱ διοικοῦντες τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἐπελήφθησαν τοῦ προβλήματος τῆς μεταγγίσεως ἤδη ἀπὸ τοῦ 1936, εἰς μίαν δηλαδὴ ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ σχετικαὶ μετὰ τὴν αἰμοδοσίαν ὑπηρεσίαι ἦσαν εἰς ἐμβρῶδον κατάστασιν.

Καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὅτι ὁ ἀείμνηστος Μαθίος Μακκάς, Διευθυντὴς τῆς Χειρουργικῆς Κλινικῆς τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. καὶ Πρόεδρος μέχρι τοῦ θανάτου του τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἰμοδοσίας τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, ὥργανωσε τὴν πρῶτην ὑπηρεσίαν κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1935, χρησιμοποιοῦν αἰμοδοτὰς ἐπὶ πληρωμῇ καὶ δωρεὰν αἰμοδοτὰς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ε.Ε.Σ. Οὕτω κατέστη δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῶσιν αἱ εἰς αἷμα ἀνάγκαι κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1940, κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον καὶ ἐπ' εὐκαιρίαν ἄλλων εἰς αἷμα ἀναγκῶν ἐκτὸς Ἑλλάδος (π.χ. εἰς Αἰθιοπίαν, εἰς Κύπρον καὶ εἰς Σίδνεϒ Αὐστραλίας διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐκεῖ αἵματος σπανιωτάτου τύπου «BOMBAY»).

Ἀλλὰ, γενικῶς, τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα τῶν αἰμοδοτῶν δὲν εὔρε τὴν λύσιν του καὶ ἡ συλλογὴ αἵματος δὲν εἶναι παγκοσμίως ἐπαρκὴς ἵνα ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας. Αἱ δημόσιαι ὑπηρεσίαι Αἰμοδοσίας δὲν ὅπως τοιοῦται ἐκκλησιῶν ἀδελειπτικῶς ἐπὶ τῆς ὀφειλομένης πρὸς τὸν ἀσθενῆ ἀλληλεγγύης καὶ κυρίως διὰ τὸν ἄπορον ἀσθενῆ, ἐκκλησιῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνωνύμου ἀσθενoῦς ἢ ἐτοιμοθανάτου.

Πρὸς τοῦτο γίνεται προσφυγὴ εἰς τοὺς ἐπὶ πληρωμῇ αἰμοδοτὰς, εἰς τοὺς ὑποχρεωτικῶς αἰμοδοτὰς καὶ εἰς τοὺς δωρεὰν αἰμοδοτὰς. Σημειοῦμεν, εὐθὺς ἀμέσως, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τοῦ αἰμοδοτοῦ ἐξουτελλίει τὴν γενναϊκώδωρον πράξιν τῆς αἰμοδοσίας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ παραμείνῃ χειρονομία καθαρᾶς φιλανθρωπίας καὶ ὅτι ἡ τεραστίαν αὐξήσιν τοῦ κόστους τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ ὕγρου ἐπιβαρύνει τὴν ὑπερσείαν Αἰμοδοσίαν καὶ τὸν αἰμοδοτοῦμενον ἀσθενῆ ἢ ὑποχρεωτικὴν προσφορὰ τοῦ αἵματος ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὰς θηρσκευτικὰς κοινότητας καὶ κατὰ τὴν στρατιωτικὴν θητείαν ἢ ἀκόμη καὶ εἰς τὰ μέλη Ὀργανισμῶν ὑποκειμένων εἰς πλήρη πειθαρχίαν. Ἀλλὰ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, ἡ ὑποχρεωτικὴ προσφορὰ εἶναι πράγματι μία πράξις φιλανθρωπικῆς ἀρχῆς.

Τέλος, ἰδιαιτέρως ὅπως ἐπιμένω ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προσελκύσεως ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν καὶ τῆς παγκοσμίου ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς τῆς δωρεὰν προσφορᾶς καὶ χορηγήσεως τοῦ αἵματος. Εἰς τοῦτο, ἐξ ἄλλου, ἀπέβλεπε μία τῶν κυριωτέρων ἀποφάσεων τῆς XVII Διεθνoῦς Συνδιάσκεψως τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῆς λαβούσης χώραν εἰς Στουχόλμην κατὰ τὸ ἔτος 1948. Ἀλλὰ ποῖον τεράστιον μορφωτικὸν καὶ προπαγανδιστικὸν πρόγραμμα ἀπαιτεῖται, συνεχῶς, ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἵνα πραγματοποιηθῇ τὸ ἰδεώδες τῆς προσφορᾶς τοῦ αἵματος! Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος μετὰ τὰ 55.000.000 τῶν μελῶν του, ἀνήκοντα εἰς 75 Χώρας, καὶ κυρίως δι' ὧν, τὸν νέων φοιτητῶν τῆς θείας τέχνης, θὰ ἐπρεπε νὰ προσφερθῇ ἡ ἀπαραίτητος ἀρωγὴ διὰ τῆς συμβολῆς σας εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν γονέων, τῶν συγγενῶν, ὁλοκλήρῳ τῆς κοινωνίας, ἵνα ἐνδιαφερωθῶσιν ἐθελοντικῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῆς αἰμοδοσίας. Οὕτω θὰ ἀποτελέσθῃ τοὺς αὐθιγμοὺς καὶ γενναϊκώδους Σαμαρείτας τῆς συνεχoῦς αὐτῆς μάχης κατὰ τῆς ἀγωνίας τοῦ θανάτου, οὕτω θὰ ἀποδείξῃτε ὅτι εἴσθε πραγματικῶς ἢ χρυσὴ ἑλπίς τῆς κοινωνίας.

Ἡ αἰμοδοσία εἶναι, ὅθεν, μία ὑπηρεσία δημοσίας ὠφελείας, ἡ ὁποία ἀπαιθεῖται κυρίως ἐκκλησιῶν πρὸς τὰς ζωτανὰς δυνάμεις ἐκάστου ἔθνους. Καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν των, ὅτι ὀφείλω νὰ ἀναφέρω ἐν ταῦθα τοὺς φοιτητάς μου καθὼς καὶ ἐκεῖνοὺς τοῦ Καθηγητοῦ Κυρίου Παπαζαχαρίου, οἱ ὁποῖοι αὐθιγμοὺς μᾶς ἀκολουθοῦν κάθε ἔτος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ καθήκοντος, τῆς προσφορᾶς τοῦ αἵματος. Παράλληλως, κατόπιν αἰτήσεώς μου, μία «Ἑβδομάς προσφορᾶς

αἵματος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν» θέλει καθορισθῇ λίαν προσεχῶς.

Εὐτυχῶς, αἱ Ἐρυθροσταυρικαὶ Ὀργανώσεις προσέφερον εἰς τοὺς πληθυσμοὺς τὴν πράγματι σωτηρίαν βοήθειάν των διὰ τῆς βασικῆς ὁργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν των αἰμοδοσίας. Κατὰ τὸν Δρα Hantcheff, Διευθυντὴν τοῦ Ἰατρο-Κοινωνικοῦ Γραφείου τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν «65 ἐκ τῶν 85 Ἐρυθρῶν Σταυρῶν συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς τὴν αἰμοδοσίαν».

Μεταξὺ αὐτῶν ὁ Ἕλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ὑπὸ τὴν μεγαλοφυῶς καὶ δημιουργικὴν πνοὴν τοῦ Προέδρου του Κυρίου Γεωργακοπούλου, καὶ χάρις εἰς τὴν γενναϊκώδωρον τοῦ μεγάλου εὐεργέτου Κυρίου Δρακοπούλου, ἀπέκτησεν ἐν θαυμασίῳ πενταώρῳ ἀκίνητον, τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας «Ἀγία Αἰκατερίνη», μετὰ τὰς καταλλήλους καὶ συγχρόνους ἐγκαταστάσεις, προσωπικὸν καλῶς κατῳικισμένον καὶ εἰδικευμένον εἰς τὰ προβλήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Κέντρων Αἰμοδοσίας, ὡς καὶ μίαν ὁμάδα αἱματολόγων εἰδικευμένων εἰς τὸ θέμα τῆς ἐρεῖνης πρὸς βελτίωσιν των μεθόδων τῆς τεχνικῆς καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς χρήσεως τοῦ αἵματος. Ὁφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν ὅτι πολλοὶ ἐκ των ἐν λόγω ἐργασιῶν, πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὸ ἐργαστήριον τῶν αἱματολογικῶν ἀναζητήσεων τοῦ Κέντρου Αἰμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ., ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ὑπὸ μορφὴν διδακτορικῶν διατριβῶν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν καὶ ἀνεκοινώθησαν εἰς Διεθνή Αἱματολογικὰ Συνέδρια.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συλλογὴν αἵματος, τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ. συνέλεξε καὶ διένειμεν ἀπὸ τοῦ 1961 - 1965, 9.517 λίτρας αἵματος προσερχομένου ἐξ ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν καὶ 20.321 λίτρας αἵματος ἐξ αἰμοδοτῶν ἐπ' ἀμοιβῇ, ἤτοι ἐν ὧν 29.838 λίτρας αἵματος. Κατὰ τὸ 1965 συνελέξαμεν 12.122 λίτρας αἵματος.

Διὰ νὰ καταστῇ βίωμα τὸ ἰδανικὸν τῆς προσφορᾶς αἵματος πρὸς στρατολόγησιν, οὕτως εἰπεῖν καὶ κινητοποιήσιν αἰμοδοτῶν, ἐπιβάλλεται μίαν συνεχῆ καὶ κατάλληλος προπαγάνδα, ἐν τῷ πλαίσίῳ τῆς ὁποίας τὸ ἀμέσως διδόμενον παράδειγμα τοῦ ἐθελοντοῦ αἰμοδοτοῦ καὶ ἡ ἐτήσια ὁργάνωσις μᾶς «Παγκοσμίου Ἑβδομάδος Προσφορᾶς αἵματος», ἀποτελοῦν, πιστεύω, τὰ πλέον ἀποτελεσματικὰ μέσα διὰ τὴν προσέλκυσιν νέων ἐθελοντῶν.

Ἡ προσφορὰ αἵματος εἶναι ἐν πραγματικῶν καθήκον τοῦ πολίτου, εἶναι μία πράξις ὑψηλῆς, μία θεία καὶ φιλανθρωπικὴ προσφορὰ.

Η ΥΓΕΙΑ

Η ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ

Ἡ ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ — καὶ καμμιά φορὰ θανατηφόρον — μπορεῖ νὰ πάθῃ κανεὶς ὅταν ἐγγίσῃ ἓνα ἡλεκτρικὸ καλώδιο γυμνὸ ἢ τοῦ ὁποίου ἔχει φθαρῇ ἢ μόνωσις ἢ ἓνα «αντουῖ», ἰδίως μάλιστα ὅταν τὴν ἴδια στιγμὴν κάποιο μέρος τοῦ σώματος εὐρίσκεται εἰς ἐπαφὴν μετὰ ἓνα «προσγειωμένο» μεταλλικὸ ἀντικείμενο (δηλ. ἀντικείμενο ποὺ εἶτε ἀπ' εὐθείας εἶτε ἐμμέσως ἐφάπτεται μετὰ τῇ γῇ). Τέτοια προσγειωμένα ἀντικείμενα εἶναι τὰ ραδιόφωνα, οἱ νεροχύτες, οἱ λεκάνες τῶν λουτρῶν ποὺ ἔχουν σωλῆνες, ποὺ τὰ συνδέουν μετὰ τῇ γῇ. Ἐπίσης μπορεῖ κανεὶς νὰ πάθῃ ἡλεκτροπληξίαν ὅταν ἐγγίξῃ μιὰ ἡλεκτρικὴ συσκευή, ἀπὸ τὴν ὁποίαν περνάει ἡλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ μάλιστα ὅταν συγχρόνως ἐγγίξῃ μετὰ τὸ σῶμα του καὶ ἓνα προσγειωμένο ἀντικείμενο. Παραδείγματα τέτοιων συσκευῶν εἶναι οἱ ἡλεκτρικὲς κουζίνες καὶ ὁ ἑσωτερικὸς μηχανισμὸς τῶν ραδιοφώνων. Οἱ κίνδυνοι γίνονται μεγαλύτεροι, ὅταν τὸ πάτωμα ἢ τὸ σῶμα μας εἶναι βρεγμένο.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀνοικτὸν χώρον, ἐκεῖ ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ πάθῃ ἡλεκτροπληξίαν εἴτε ἄμεσα ἐγγίζοντας ἓνα ἡλεκτροφόρον σύρμα, εἴτε ἔμμεσα πετώντας χαρταετό, τοῦ ὁποίου ὁ σπάγγος εἶναι βρεγμένος ἢ συρματένιος καὶ τύχει νὰ ἐγγίσῃ ἡλεκτροφόρον σύρμα, εὐρίσκεται δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἀπ' εὐθείας εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὸ ἔδαφος.

Στὸ σπίτι

Ἐφ' ὅσον ἡμπορεῖτε κλείσετε ἀμέσως τὸν γενικὸν διακόπτην. Ἡμπορεῖτε ἐπίσης νὰ τραβήξετε τὸν ἀκροδέκτην ἀπὸ τὴν πρίζα, ἢ νὰ πιάσετε τὸ καλώδιον σὲ μέρος ποὺ εἶναι καλὰ μονωμένο καὶ νὰ τὸ τραβήξετε ὥστε νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν πρίζα.

Ἐνῶ κάνετε ὅλα αὐτά, πρέπει νὰ ἀποφύγετε τὴν ἐπαφὴν μετὰ προσγειωμένα ἀντικείμενα.

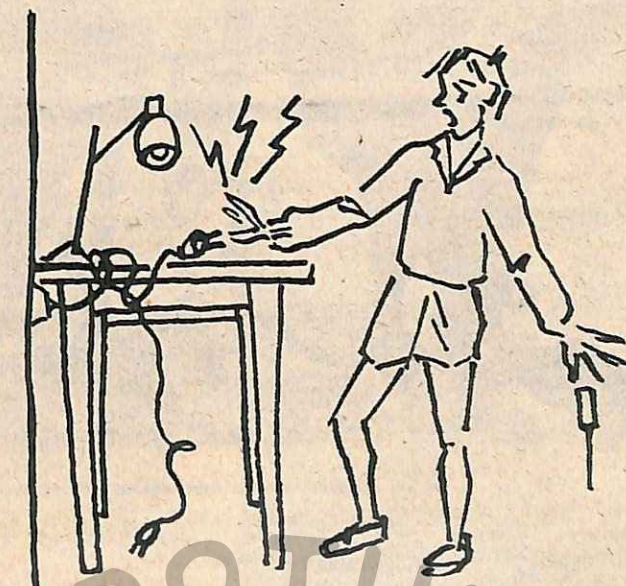
Ἄν δὲν ἡμπορεῖτε νὰ κάνετε τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά, προσπαθήσατε ν' ἀπομακρύνετε τὸ σύρμα ὥστε νὰ μὴν ἐγγίξῃ τὸ θῦμα, χρησιμοποιοῦντες ὅμως πάντοτε μιὰ στεγνὴ πετσέτα, ἓνα σεντόνι ἢ κάτι παρόμοιο, μετὰ τὸ ὁποῖον περιτυλίγετε προσεκτικὰ τὸ σύρμα — χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσετε καθόλου ἀπ' εὐθείας, καὶ κατόπιν τὸ ἀπομακρύνετε ἀπὸ τὸ θῦμα. Ἡ ἀκόμη — αὐτὴ ὅμως ἡ ἐνέργεια παρουσιάζει ὀλιγώτερη ἀσφάλεια ἀπὸ τὴν προηγουμένη — χρησιμοποιοῖτε τὴν στεγνὴν πετσέτα ἢ τὸ σεντόνι γιὰ νὰ μετακινήσετε τὸν παθόντα μακριὰ ἀπὸ τὸ σύρμα, προσέχοντες πάντοτε νὰ μὴ τὸν ἐγγίξετε ἀπ' εὐθείας μέχρις ὅτου διακόψετε τὴν ἐπαφὴν του μετὰ τὸ ἡλεκτροφόρο καλώδιο.

Εἰς περίπτωσιν ἡλεκτροπληξίας μέσα σὲ λουτρό, τὸ καλῦτερον ποὺ ἔχετε νὰ κάνετε εἶναι νὰ κλείσετε τὸ γενικὸ διακόπτη καὶ νὰ καλέσετε τὴν ἡλεκτρικὴ ἐταιρεία. Εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνον νὰ προσπαθήσετε μόνον σας νὰ διασώσετε ἓναν ποὺ ἐπληγώθη μέσα στὸ λουτρό, γιὰτὶ ἐκεῖ εὐρίσκονται πάρα πολλὰ προσγειωμένα ἀντικείμενα, τὸ πάτωμα εἶναι συνήθως βρε-

γμένο καὶ θὰ εἶναι ἴσως δύσκολον νὰ μετακινήσετε τὸ θῦμα χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσετε ἀπ' εὐθείας καὶ μάλιστα ὅταν εὐρίσκεται μέσα σὲ λουτήρα.

Στὸ ὑπαιθρο

Εἰς περίπτωσιν ἡλεκτροπληξίας εἰς τὸ ὑπαιθρον ἢ διάσωσις τοῦ κινδυνεύοντος παρουσιάζει ἐπίσης πολὺ μεγάλον κίνδυνον. Μὴ ριψοκινδυνεύετε ἐπιχειροῦντες

Σχεδιάσμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΝΤΖΟΥ

τὴν διάσωσιν μόνοι σας. Καλέσετε ἀμέσως τὴν ἡλεκτρικὴν ἐταιρεία, τὴν ἀστυνομία ἢ τὴν πυροσβεστικὴν ὑπηρεσίαν. Ἄν ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ ἐπιχειρήσετε, χρησιμοποιοῦσατε ἓνα μακρὸ στεγνὸ κλαδί, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ περισσότερα κλαδιά δὲν εἶναι στεγνά παρ' ὅλον ὅτι φαίνονται τέτοια, καὶ προσπαθήσατε νὰ ἀπομακρύνετε τὸ σύρμα ἀπὸ τὸ θῦμα.

Εἴτε εἰς τὸ σπίτι, εἴτε εἰς τὸ ὑπαιθρον, ἀφοῦ ἡ ἐπαφὴ τοῦ θύματος μετὰ τὸ σύρμα διακοπῇ, κάνετε ἀμέσως τεχνητὴ ἀναπνοὴ εἰς τὸ θῦμα, ἂν δυσκολεύεται ν' ἀναπνέῃ μόνοι του.

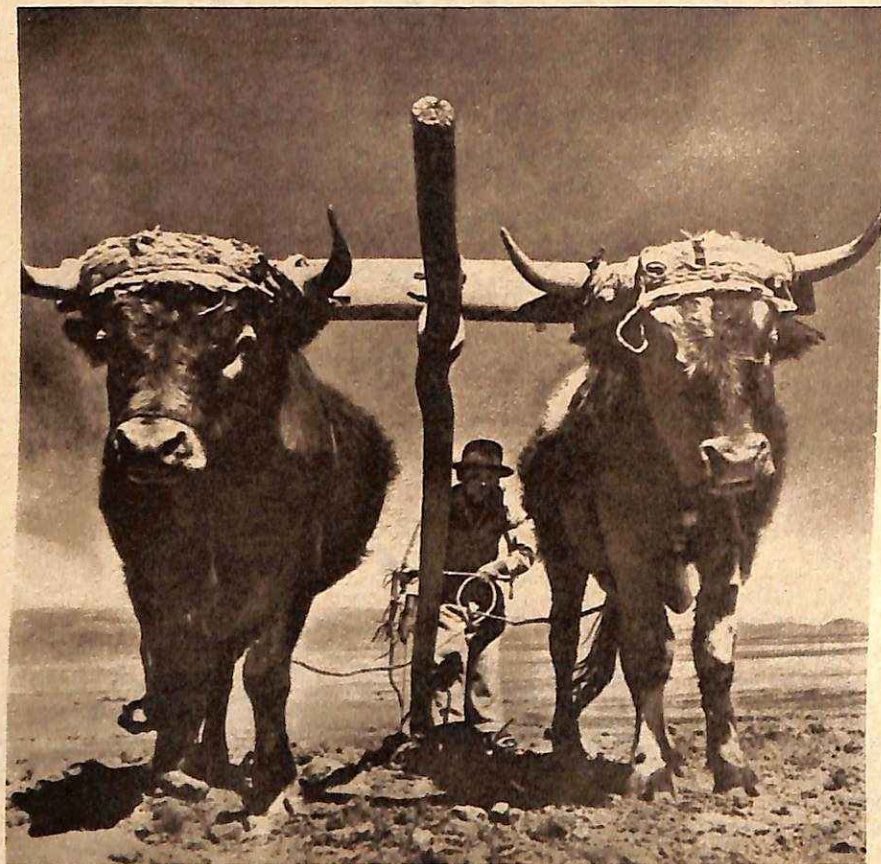
ΟΤΑΝ ΚΑΝΩ ΤΟ ΚΑΛΟ

Ὅταν κάνω τὸ καλὸ,
καὶ βαθιά μου τὸ σφαλῶ,
κάτι μ' ἀνεβάξει
κι ἀπὸ τ' ἄστρα πρὸ ψηλά
κι ἄνθρωπο μὲ κράζει.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΡΟΚΟΣ

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΣ ΠΕΙΣΜΑ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ

Σ' όλο τον κόσμο χιλιάδες γεωργοί όργωνουν με τον πατροπαράδοτο τρόπο.

★

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

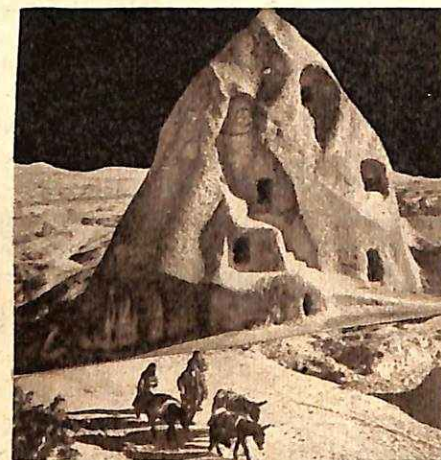
Τ' αγγλική νηπιαγωγεία άρχισαν να εφαρμόζουν αυτό τον πρωτότυπο τρόπο, για λόγους άσφαλείας.

ΙΝΔΙΑ

Γυναίκες του λαού πηγαίνουν για νερό...

★
ΣΤΗΝ ΑΡΧ. ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ

Ο άνεμος και η βροχή, μετέβαλαν σε σπίτι αυτόν τον πέτρινο κώνο.

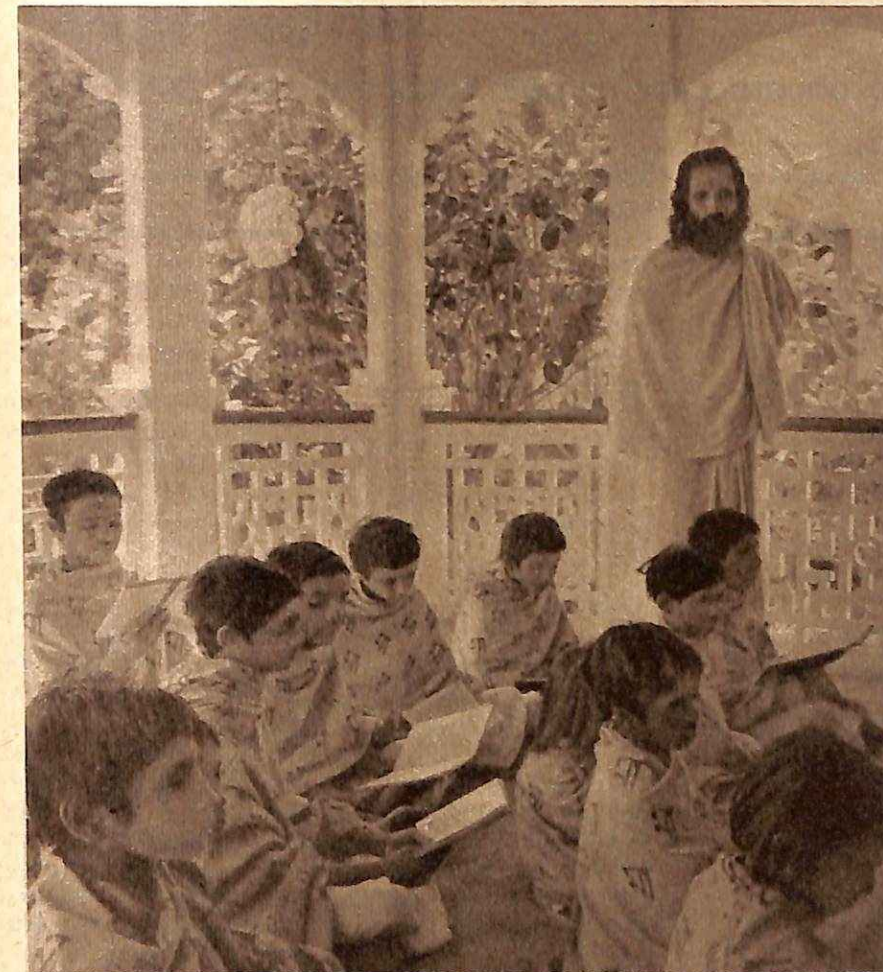
★
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Υδατογραφία του διασημού φιλέλληνο ζωγράφου Ντελακρουά, που έφλοτοτέχνησε πίνακες εμπνευσμένους από το '21.

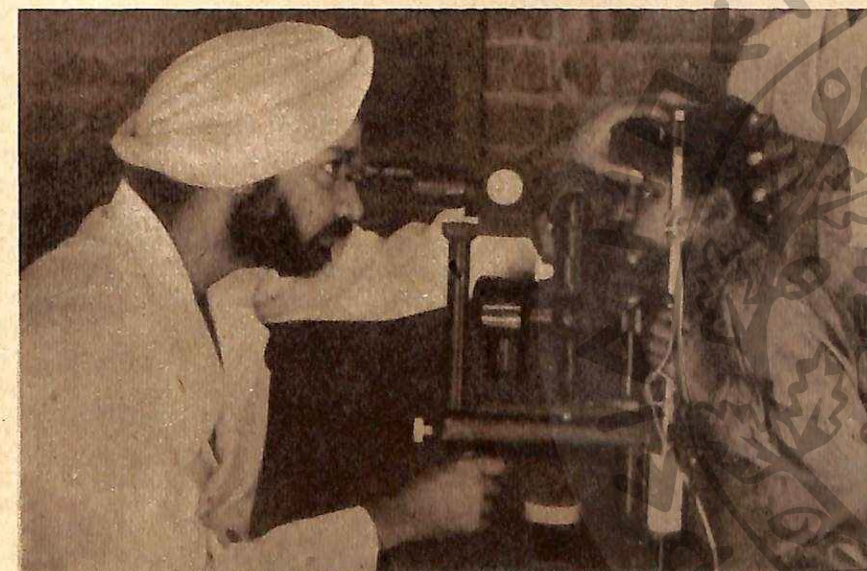
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΠΕΝΑΡΕΣ (ΙΝΔΙΑ)

Μικροί Ίνδοι διδάσκονται θρησκευτικά. Τα «σάλια» που φορούν είναι κίτρινα κ' έχουν τυπωμένη με κόκκινα γράμματα τη λέξη ΜΑ, δηλαδή Μητέρα.

★
ΕΝΑΣ ΙΝΔΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΗΣ

Ο Δρ Jatnam Singh γυρίζει από χωριό σε χωριό και θεραπεύει όσους πάσχουν από τραχώματα, μια άρρώστια των ματιών, που σ' όρισμα μέρη της Ίνδίας μαστίζει τα 80-90 τοις εκατό του πληθυσμού.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ

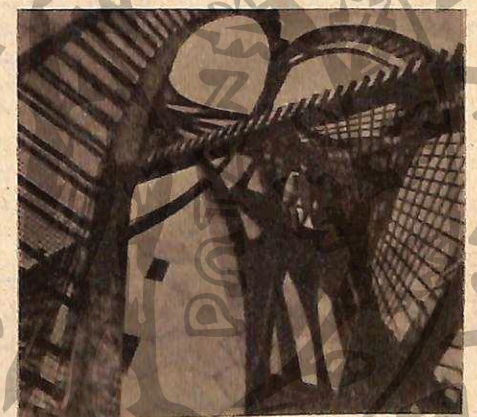
Γιά να ικανοποιήσει την περιέργειά του ένα παιδί τραβάει την κατασρόλα από την ηλεκτρική κουζίνα με κίνδυνο τής ζωής του.

★
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΑΓΡΥΠΝΕΙ

Ένας έρευνητής που πειραματίζεται στο εργαστήριό του.

★
Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Το Ρότερνταμ, που το 1940 κατεστράφη από τα γερμανικά αεροπλάνα, είναι τώρα μία από τις όμορφότερες ευρωπαϊκές πόλεις. Στην εικόνα ένα αξιόλογο τεχνικό επίτευγμα.

Πρῶτος στὸν τόπο τῆς συμφορᾶς ἔφτασε ὁ Ἐρ-
μῆς Σταυρὸς μὲ συνεργεῖα καὶ ἄφθονα ἐφόδια. Μέσα
(Συνέχεια στὴ σελίδα 27)

Σὲ κατωπινὰ χρόνια ὁ Ντίνος, ὑπάλληλος πιά τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀφωσιωμένους, τρέχει πρῶτος καὶ καλλύτερος ἀπὸ προσφορά τῆς ὑπερησείας του σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια καὶ τὸ σκυροπίτσι ἀπ'ἀγέρας τ' ἀκριβὰ δῶρα τῆς ψυχῆς του.

Γενικά πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι οἱ ἑξαμίσεις τῶν αὐτοκινήτων εἶναι ἀπὸ μονοξέιδιον τοῦ ἀνθρακος. Ποτὲ μὴν παραμένετε σὲ κλειστοὺς χώρους, ὅπου πολλὰ αὐτοκίνητα δοκιμάζουν τὶς μηχανές τους. Ἐπίσης ποτὲ μὴν κοιμᾶσθε σὲ χώρῳ ὅπου οἰαδήποτε φωτιά ἀπὸ κάρβουνα ἢ ξύλα σιγοκαίει μισοσβησμένη. Ἄν σὲ ὁποιαδήποτε ἀπὸ αὐτὲς τὶς περιπτώσεις αἰσθανθῆτε τὴν παραμικρὴ ζάλη, σπεύσετε στὸν καθα- ρὸ ἀέρα καὶ ἀναπνεύσετε μὲ ὅλη σας τὴν δύναμη.

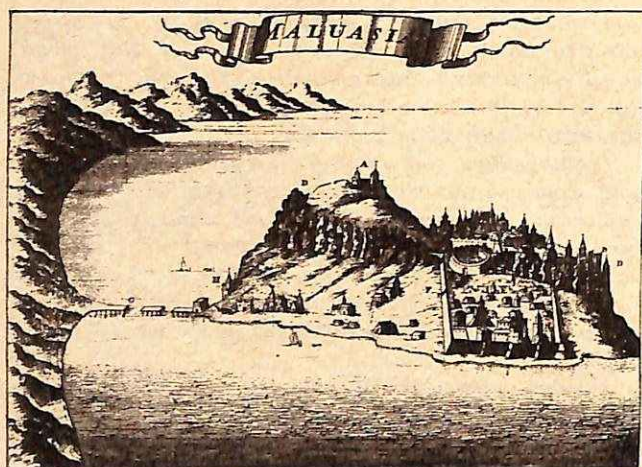
6) Αί αποστέλλόμενα προς δημοσίευσιν φωτογραφία νά άπει-
κονίζουη Έρυθροσταυρικήη δράσιν και νά είναι όσον τό δυνατόν
παραστατικώτεραι, ώστε ή επεξηγήσις νά είναι σχεδόν περι-
τή και τά πρόσωπα νά φαίνονται τελείως άπερροφημένα άπο
την εργασία των όποιαν έκτελουη.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

«Λουλούδι της Μονεμβασίας και Κάστρο της 'Αθήνας». Έτσι αρχίζει ένα από τα ωραιότερα δημοτικά τραγούδια μας, το τραγούδι της Μονεμβασίας.

Η γοητεία και το κάλλος του περιφημού αυτού τραγουδιού ήτανε στά παιδικά μου χρόνια ή μυρωμένη πνοή του αντίλαλου των ήρωϊκών χρόνων του Γένους μας. Ήτανε τερπνή και λυρική υπόκρουση στους παλμούς μου.

Στις ειδυλλιακές μου αναζητήσεις ήρθα κοντά σου, Μονεμβασία, ω χιλιотραγουδισμένη μικρή πολιτεία, και σέ είδα όπως ή παιδική μου φαντασία σέ είχε πλάσει: Θελκτική νύφη· σαν να λύνης το βαρύφορτο

Η ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ
(Κατά τον ΚΟΡΟΝΕΙ - 1687)

των μαλλιών σου στολίδι, στο όλόξανθο δειλινό, το δροσολουσμένο από το Μυρτώου Πελάγους την γλαυκὴν ἀτμίδα.

Σ' εύρισκα ραδινή, ἀνακλαδωμένη γύρω από τον περήφανο βράχο σου, σαν νάχης μόλις βγει από τη γαλάζια κύματα και να ξεπετιέσαι ολόδροση στον αϊθέρα.

Οί γραμμές των γύρω λόφων σου, γλαφυρές, απαλές και άέρινες, ούρανοσμίγουν σε όνειρόπνευστο ύφάδι.

Προσκυνητής σου τώρα, σου ψάλλω και το έωθινό, σε μία ώρα φωτεινής αποθεώσεώς σου, όταν τα νερά σαπφείρινα ροφούν τη μέθη του ζεστού φωτός και το γλαυκό του ούρανού ύφαινεται με το χρυσάφι του.

Το τραγούδι μου στά θέλγητρά σου θα γίνη σε λίγο προσευχή όταν θ' άνεβώ τον πυρρό βράχο σου. Έκεί πάνω θ' αποκαλυφθώ κ' ή θωπεία της γλυκειάς ανάσας της άκύμαντης θάλασσας θα έμπνεύση την μολπή μου προς το άσπिलον όραμα των ήρωϊκών ψυχών των υπερασπιστών και μαρτύρων σου στον άγώνα της φυλής μας.

Και ή σκέψη μου θ' άνυψωθί δυνατή και διαυγής σαν από καθαρήριαν ύψικάμινο προς τον όρθό λόγο, στο άντίκρυσμά σου, ω έρατεινή Μονεμβασία.

Και έπειτα θα καθήσω κοντά στα πόδια σου

ν' ακούσω το πολύβουο τραγούδι της θάλασσας. Της θάλασσας που ό φλοΐσβος της έχει σε κάθε παιγνίδισμα χρώματος, φωτός και σκιās, ένα ιδιαίτερο θελκτικό μουσικό νόημα. Πέρα εκεί στο βάθος, στο μακρινό όρίζοντα το θάμβος, το λυκαυγές βάφει με χρυσάφι τα βουνά της πολιτείας των εξαΐσιων θρύλων.

Το μακρόσυρτο περίγραμμα των γυμνών βουνών σου τραγουδάει κι αυτό τον ύμνο του φωτός. Στην όρθρινήν αυτή συμφωνία το τραγούδι μου δονείται απ' τους παλμούς της καρδιάς μου, αλλά ή σκέψη με προστάζει ν' άνεβαίνω στα παλιά σου κάστρα, περνώντας ανάμεσα από χαλάσματα και στενορρύμια, ν' άνέβαινα στην κορφή, όπου θα μεταρσιωθώ με τα περασμένα σου. Θα επικοινωνήσω με το όραμα των εύκλεών ήμερών σου. Κι αν ή μορφή μου ώχρανθί από των ιερών στιγμών την δόνηση, ή ζεστή πάντα ανάσα σου θα την ροδίση και πάλι.

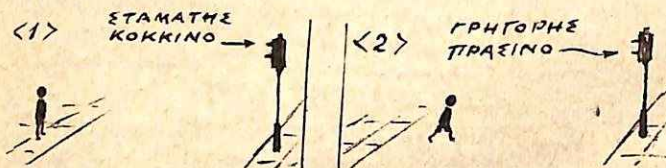
ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Ο Γρηγόρης κι' ό Σταμάτης

Τους ξέρετε τους φίλους μας Σταμάτη και Γρηγόρη;
'Ο ένας λέει «σταμάτα κεϊ» κι ό άλλος λέει «προχώρει».

Είναι τα δύο φωτεινά στους δρόμους άνθρωπάκια, που σ' ένα στύλο άπάνω κεϊ με γρηγοράδα μαγική όλο κι άναβοςβήνουνε σε δυο παραθυράκια.

Πράσινος είν' ό Γρηγόρης, κόκκινος είν' ό Σταμάτης, και να τους προσέχη πρέπει κι ό σωφέρ και ό διαβάτης. Τό λοιπόν και σεΐς, παιδάκια, προσοχή στα δυο άνθρωπάκια:

Μόλις φέξη ό Σταμάτης, παρευθύς να σταματάτε.
Μόλις φέξη ό Γρηγόρης, γρήγορα άντικρύ περνάτε.

Ο ΠΑΠΟΥΣ (Α. Β.)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

— Τά Καρότα —

Στόν τόπο μας δεν τ' άγαπούν και τόσο τα καρότα, μα σ' άλλες χώρες τάχουνε για φαγητό απ' τα πρώτα.

Δέν είναι μόνο νόστιμα μα κι ώφελούν πολύ. Για δύο λόγους το λοιπόν είναι τροφή καλή.

Τρώτε καρότα. Σίδηρο καθώς κι άλλα πολλά συστατικά έχουν καλά, κι έχουν ακόμη μέσα τους και ίχνη από μαγγάνιο, που να λαμπρό συστατικό και πάρα πολύ σπάνιο.

Η ΓΙΑΓΙΑ

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΣΕΝΕΓΑΛΗ

Μία Γαλλίς νοσοκόμος, ή Δίς Έλένη Κογκάρ, άφίχθη εις την Σενεγάλην όπου και συνήντησε δύο συναδέλφους της από την Έλβετία και τον Καναδά, που είναι εκεί από μακρού και φροντίζουν για την παροχήν περιθάλψεως εις τους πληθυσμούς της επαρχίας Καζαμάνς, πλησίον των συνόρων της Πορτογαλικής Γουινέας.

Η Δίς Κογκάρ πρόκειται να αναπληρώση την Γαλλίδα συνάδελφόν της, ή όποια έχει παραμείνει εις την άπομεμονωμένην αυτήν περιοχήν πλέον των έξη μηνών.

Αί τρεις Νοσοκόμοι Άδελφαι άποτελούν, από της άποστολής των κατά το παρελθόν έτος — υπό του Διεθνούς Έρυθρού Σταυρού — την μόνην δυνατότητα παροχής ιατρικής περιθάλψεως, για ένα πληθυσμό 200.000 ψυχών. Ό πλησιέστερος ιατρός εύρίσκεται εις απόστασιν 100 χιλιομέτρων από την περιοχήν και ή έλλειψις πάσης όδοϋ επικοινωνίας καθιστά την βοήθειαν προβληματικήν.

Βιρμανοί Έρυθροσταυρίται έθελονται πηγαίνουν στα χωριά για να προσφέρουν υγειονομικές υπηρεσίες.

Σημειωτέον ότι οι τροπικές ασθένειες αποτελούν μίαν μόνιμον άπειλήν δια την περιοχήν.

ΙΜΑΛΑΙΑ

Όδηγοί Σέρπας, διάσημοι εις ολόκληρον την υφήλιον, εξασφαλίζουν την μεταφοράν έφοδίων του Έρυθ-

ρού Σταυρού εις μίαν άπομεμονωμένην κοιλάδα όπου 20.000 κάτοικοι παραμένουν άστεγοι εξ αιτίας μιας σειράς φοβερών σεισμών, οι όποιοι έπληξαν την περιοχήν.

Πρόκειται εις την πραγματικότητα δια μίαν έπίπονον και μακροτάτην πορείαν πλέον των δέκα ήμε-

Ένα από τα θύματα των φοβερών σεισμών που, όπως τόσα άλλα, προστατεύει τώρα ό Έρυθρός Σταυρός.

ρών. Η πλήρης άπομόνωσις της κοιλάδος, χαμένης ανάμεσα εις πανύψηλα βουνά, δυσκολεύει τρομερά τας ομάδας βοήθειας.

Κατά κακήν τύχην, άκρως δυσμενείς καιρικοί συνθήκαι, δεν επιτρέπουν την χρήση άεροπλάνων και συνεπώς όλες οι μεταφορές πρέπει να γίνουν δια του άνωτέρω τρόπου.

Ο ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΟΣ Ε.Σ.

Ό Έρυθρός Σταυρός είναι πολυ δημοφιλής μεταξύ των φοιτητών της ιατρικής εις την Γιουγκοσλαβίαν. Οι σύλλογοι των σπουδαστών επιδεικνύουν ιδιαίτερον δραστηριότητα εις την βοήθειαν των μικρών μαθητών των δημοτικών σχολείων, εις τας εξετάσεις των μαθημάτων υγιεινής, εις την οργάνωσιν διαλέξεων με θέματα εκλαϊκευμένης ιατρικής, ως και εις την δημιουργίαν ομάδων ειδικευμένων εις την παροχήν πρώτων βοηθειών.

Οι πληροφορίες και οι εικόνες έλήφθησαν από το περιοδικό της Ένώσεως Συνδέσμων Ε.Σ. «Πανόραμα»

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΚΙ ΤΗΣ ΑΡΙΔΑΙΑΣ

ΕΙΧΕΝ εγκαταληφθή στην περίοδο της γερμανοκρατίας και με την κατάσταση που δημιουργήσαν οι συμμορίτες γίνθηκε όχυρο και σε συνέχεια έρεπτιο.

Ο ναός της λατρείας του Αιωνίου Θεού της 'Αγάπης, με γύρω του χαράματα, διαχώματα, πολυβολεία, με το κλασικό συρματοπλέγμα και μάλιστα απ' την πλευρά της ανατολής, πλάι στο ιερό, γιατί απ' αυτή την πλευρά έδεσποζε την είσοδο της χαράδρας.

Σ' αυτή την κατάσταση το βρήκαμε στα 1952, με αίσθητή τη σφραγίδα της εγκατάλειψης. Καταφύγιο εντόμων, έρπετων και σκυούρων! Το ανέλαβεν όμως η στοργή της οικογένειας του επιχειρηματίου των Λουτρών 'Αριδαίας (Πόζαρ) και, με τα μέσα που διέθετε, προσεπάθησε να του δώσει την πρόπουσα μορφή της θείας αποστολής του.

Στην εύλαβη αυτή προσπάθεια η εύσεβης οικογένεια βρήκε τη συμπαράσταση πολλών από τους λουομένους στα λουτρά 'Αριδαίας, της νέας αυτής κολυμβήθρας του

Το εκκλησάκι του 'Αγ- Παντελεήμονα 'Αριδαίας

Σιλωάμ. 'Ετσι, το τραυματισμένο εκκλησάκι άρχισε να επανέρχεται σε κατάσταση ανάλογη προς τον προορισμόν του.

Παράλληλα από τους περαστικούς ιερείς και έρασιτέχνες ιεροψάλτες, καθώς και άλλους φιλοθρήσκους χριστιανούς, λειτουργείται κατά την περίοδο των λουτρών και εύλαβικά προσέρχονται οι λουόμενοι για το πνευματικό και ψυχικό τους λουτρό, που συμπληρώνει την όλη τους προσπάθεια με το θεραπευτικό λουτρό των ιαματικών πηγών.

Τώρα το βρίσκουμε κάπως περιποιημένο, κάπως επισκευασμένο, να όρθώνεται μέσα στο δάσος την άγρια όμορφη, ήσυχο, γαλήνιο, πληγωμένο απ' το χρόνο και τους επιδρομείς του. Είναι το εκκλησάκι του 'Αγίου Παντελεήμονα.

'Ετσι, καθώς το είδαμε κατά την εφετηνή μας επίσκεψη, μάς ξανάφερε στη μνήμη την άμεριμνη εποχή της παιδικής μας ηλικίας και το σχολικό τραγούδι που το ψάλλαμε, παιδιά τότε, και στο πατρικό μας σπίτι ακόμα, κυριαρχούμενοι από συγκίνηση και εὐλάβεια:

«Εἰς τὸ βουνὸ ψηλὰ ἐκεῖ
Εἶν' ἐκκλησιὰ ἐρημική.
Τὸ σήμαντρό της δὲν κτυπᾷ
Δὲν ἔχει ψάλτ' οὐδὲ παπά».

Στο τελευταίο μας προσκύνημα διαπιστώσαμε πώς χρόνο με το χρόνο, όλοένα και συμπληρώνονται οι ελλείψεις του. Σεβαστή δέσποινα της Θεσσαλονίκης εδώρησε ένα πολυέλιχο. Χριστιανοί φιλόθρησκοι με εικόνες και βιβλία και γενικότερα με τὸν ὅβολό τους, συνετέλεσαν στὸν στοιχειώδη ἐξοπλισμό

του, ὥστε σήμερα τὸ φτωχικὸ αὐτὸ ἐκκλησάκι, ἔστω και τραυματισμένο νὰ ἀνταποκρίνεται στὴς θρησκευτικὲς ἀπαιτήσεις τῶν πιστῶν, τοῦλάχιστον γιὰ τὸ τρίμηνο χρονικὸ διάστημα τῆς λουτρικῆς περιόδου. Γιατὶ καθὼς εἶναι πνιγμένο στὸ πράσινο, κάτω ἀπὸ αἰωνόβια πλατάνια καὶ ἄλλα πανύψηλα δένδρα γύρω του, με νερά - νερά ἀφθονα ζεστὰ καὶ κρύα — ὁ τόπος αὐτὸς τῆς γαλήνης καὶ τῆς προσευχῆς, ὑποβοηθεῖ τὸ ἄτομο στὴν κατανόηση τοῦ ἀνέκφραστου μεγαλείου τῆς Θείας Δημιουργίας, ὥστε ν' ἀναφωνήσῃ, ὅπως ὁ προφητὰνὰξ: «ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα Σου, Κύριε»!

*

Καθὼς εἴπαμε στὸ ὄνομα τοῦ 'Αγίου Παντελεήμονα εἶναι ἀφιερωμένο τὸ ἐρημοκλήσι. Γιατὸς ἦταν ὁ 'Άγιος! Καὶ κάθε χρόνο, καθὼς προσέρχονται στὴς ιαματικὲς πηγές οἱ ἐπισκέπτες γιὰ νὰ λουστούνε στὰ θεραπευτικὰ τοὺς νερά, ποὺ πλούσια ἀναβλύζουν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς κοινῆς μας μητέρας, παρακαλοῦνε καὶ τὸν θεραπευτὴ 'Άγιο νὰ τοὺς δωρήσῃ τὸ μεγάλο του ἔλεος. Καὶ τοῦ προσφέρουνε θυσία τὸν ὀβολό τους καὶ τὸ κεράκι τους, ποὺ μ' αὐτὰ ἐλπίζει ἡ ἀρμοδία ἐπιτροπὴ στὴν ὀλοκληρωτικὴ ἀνακαίνιση τοῦ ναοῦ.

Φτωχοὶ οἱ ἐπισκέπτες, φτωχὲς καὶ οἱ προσφορὲς καὶ τὰ ἔσοδα τοῦ ταμείου. Πλούσιος ὅμως σὲ παροχές ὁ θεραπευτὴς 'Άγιος, δωρίζει στοὺς πιστοὺς τὴ Χάρη του τὴ θεία καὶ τὸ μεγάλο του ἔλεος.

'Εχουμε τὴν ἐλπίδα πὼς δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ὀλοκληρωθῇ ἡ ἀνακαίνιση τῆς ἐκκλησιούλας. Καὶ πιστεύουμε πὼς γρήγορα θὰ τὴ δοῦμε καὶ θὰ τὴ λειτουργήσουμε, καθάρια, νεόκτιστη, ἀνιστορημένη πάνω σὲ βυζαντινὰ σχέδια, ὅπως τὸ ὁραματίζεται καὶ κάθε ὁρθόδοξη 'Ελληνοχριστιανικὴ ψυχὴ, καὶ ὅπως τὸ προγραμμάτισε ἡ δημιουργικὴ καὶ φιλοπρόδοος διειδυσις τῶν θεραπευτικῶν πηγῶν 'Αριδαίας (Πόζαρ), ποὺ τὸ ἔθεσεν ὡς σκοπὸν καὶ τὸ θεωρεῖ ἱερὰν τῆς ὑποχρέωσιν.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΦΩΣ

'Απ' τὸν βαθὺ τὸν ὕπνο σου, Πίνδαρε θεῖε ξύπνα,
διθύραμβους γιὰ τὰ κορμιά νὰ ψάλλῃς τ' ἀντρεωμένα...

Ὅμως, σπασμένα μάρμαρα στῆς 'Ολυμπίας τὴν 'Άλτιν μες στὰ χορτάρια κείτονται καὶ τὸ παιδί δὲ ὄρθῃ μετ' τὸ χρυσὸ μαχαίρι του τ' ἀγρίλι γιὰ νὰ κόψῃ... Ἀργὸ τὸ βῆμα καὶ ὁ ρυθμὸς στὴ γῆ τῆς 'Ολυμπίας, ἀργὸ σὰν τοὺς ἀμέτρητους αἰῶνες ποὺ διαβῆκαν. Μ' ἂν ἔσπασαν τὰ μάρμαρα, ἡ 'Ιδέα πάντα μένει καὶ ἀπλώνεται στὰ πέρατα τῆς Γῆς καὶ ὅλο πλαταίνει καὶ φίλους κάνει τοὺς ἐχθρούς, ἐνῶναι τίς ἡπείρους. Τί καὶ ἂν τὸ χρώμα κίτρινο, μαῦρο ἢ λευκὸ στὸ δέμα; 'Ἡ λάμψη ἢ ὀλογάλαζή τῆς 'Ολυμπίας 'Ιδέας λούζει μετ' φῶς πανέμορφο τὰ νιάτα ποὺ μοχθοῦνε μες στὸν ἀγῶνα τὸν καλὸ, τὸν τίμιο, τὸ γενναῖο. Ὡ ποιητὴ, καὶ ἂν γύριζες σ' αὐτὸν τὸ χῶρο πάλι, συντρίμια καὶ χαλάσματα θ' ἀντίκριζαν τὰ μάτια ὅμως ἡ 'Ιδέα ὀλόστητη ἐμπρός σου θὰ στεκόταν μες στὸν χιτῶνα τὸ λευκὸ — σὰ μαρμαρένια κόρη ξανθόμαλλη, καλλίκορμη, γαλανομάτα — ἴερεα —, φλόγα νὰ δίνῃ απ' τὴ φωτιὰ τοῦ ἡλίου σὲ μιὰ δάδα γιὰ νὰ φωτίξῃ ὅλης τῆς Γῆς τὰ πλάτη πέρα ὡς πέρα καὶ νὰ ζεσταίνῃ τίς καρδιές, λαοὺς νὰ ἀδερφῶνῃ. 'Ολύμπια γῆ πανέμορφη, τὸ φῶς θὰ δίνῃς πάντα ἀγνὸ, γαλῆζιο, ὀλόλαμπρο στὰ πέρατα τοῦ κόσμου... Κι ἂν χρόνοι δισεχτοί, πικροί, πέρασαν απ' τὴ γῆ μας καὶ μάρμαρα ταξίδεψαν σὲ χώρες μακρυσιμένες, μένει σ' ἐμᾶς ἡ ἱερὴ κληρονομιά τῆς δόξας. Τιμὴ τὴ δάδα νὰ κρατᾷς καὶ φῶς νὰ σοῦ ζητοῦνε!

'Απ' τὸν βαθὺ τὸν ὕπνο σου, Πίνδαρε ξύπνα πάλι,
μολπὲς νὰ ψάλλῃς σὲ κορμιά μιᾶς Γῆς λεβεντογέννας.

ΤΑΣΟΣ Π. ΒΕΛΛΙΟΣ

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΑΓΑΠΩ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ

Μέσα ἀπὸ τὰ ἐλληνικὰ ἱδανικὰ ξεχωρίζει τὸ σπουδαιότερο, ἡ Πατρίδα! Γι' αὐτὸ τὸ ἱδανικὸ πρέπει νὰ θυσιάζεται ὁ κάθε 'Ελληνας. 'Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα μας πρέπει νὰ εἶναι ἀπέραντη, γιατί ὁ Θεὸς τὴν 'Ελλάδα διάλεξε καὶ τῆς ἔδωσε ὅλα τὰ χαρίσματα... Δὲν ὑπάρχει ἄλλο κράτος σ' ὅλο τὸν κόσμον νὰ εἶχε τόση ἀκμὴ ὅση εἶχε ἡ 'Ελλάδα στὰ παλιὰ χρόνια. Κανένας ἄλλος 'Εθνὸς δὲν ἐδημιούργησε τόσο μεγάλον πολιτισμὸ ὅσο τὸ ἐλληνικὸ κατὰ τὸν χρυσὸν αἰῶνα τοῦ Περικλῆ. Σὲ κανένα ἄλλο κράτος δὲν γράφτηκε τόσο ἐνδοξη ἱστορία, ὅσο στὴν 'Ελλάδα. Κάθε σπιθαμὴ ἐλληνικῆς γῆς λείει καὶ μιὰ ἱστορία. Καμμιά ἄλλη χώρα δὲν εἰδείζε τόση γενναϊότητα καὶ ἀνδρεία ὅση ἡ 'Ελλάδα στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴ λευτεριά της! 'Ἡ ἐνδοξη ἱστορία της καὶ τὰ λαμπρὰ ἔργα τῶν ποιητῶν, τῶν δραματουργῶν, τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν καλλιτεχνῶν τῆς προξενοῦν θαυμασμὸ σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς!... Γι' αὐτὸ καὶ ἐμεῖς πρέπει νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι ποὺ ἔχουμε μιὰ τόσο ἐνδοξη καὶ ὁμορφὴ Πατρίδα!

ΒΑΣΙΛ. Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ
ΣΤ' ταξ. Δημ. Σ. Λοφίσκου-Κύμης

ΟΡΘΡΙΝΟ

Γλυκοφέγγει πάλι ἡ μέρα.
Ὡ Μεγάλε μας Πατέρα,
ἡ ἀπέραντη Οἰκουμένη
τ' αὔλο φῶς Σου περιμένει.

Μαζί ὅλα τὰ πλάσματά Σου
ψάλλουν ὕμνους στ' ὄνομά Σου.
Εἶναι ἡ δόξα Σου μεγάλη!
Δός μας τ' Οὐρανοῦ τὰ κάλλη.

ΝΙΚΟΣ ΧΡΟΝΗΣ

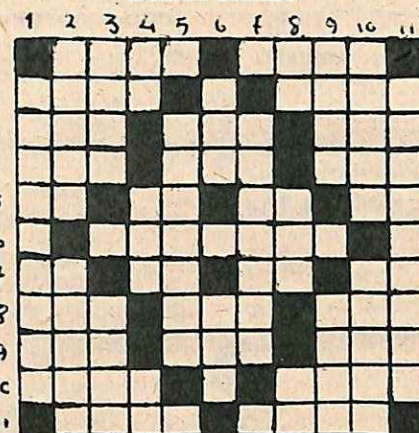
ΚΥΡΙΕ!

Κάθε αὐγὴ καὶ κάθε δεῖλι
Σ' ἀνυμνοῦν μυριάδες χεῖλι
καὶ μιὰ κάνουν προσευχή:

Δόσε, Κύριε, στὴν ψυχὴ
τῶν ἀνθρώπων τὴ γαλήνη
καὶ στὸν κόσμον ὅλο Εἰρήνην.
ΔΗΜ.—ΓΙΟΥΛΗΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. Δὲν λείπει ἀπὸ ἀγροτικὴ αὐλὴ — Πόλις τῆς 'Ἡπείρου. 2. Κυπριακὴ ὀργάνωσις — 'Ἡ μύτη (αἰτιατ.). 3. Προστακτικὴ τοῦ λύω — τὰ πρῶτα τρία τοῦ πακέτου — καθὼς καὶ τῆς Νιγηρίας. 4. Εἶμαι (γαλ.) — Πρόθεσις — 'Ἡ βόλτα τῶν μικρῶν παιδιῶν. 5. Δίφθογγος — 'Αγγλικὸν διαζευτικόν — Μὲ αὐτὸ συνήθως ρωτᾷμε — ... πῶς. 6. Σκοτώθηκε ὁ 'Αθανάσιος Διάκος. 7. Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν — Δύο συνεχόμενα γράμματα — Θεὸς τῶν Αἱγυπτίων — Ὑπάρχουν στὸ νῆμα. 8. Τοῦ Πρίσλεῦ εἰδικότης — Συγχρόνως — Στρατιωτικὰ κέντρα. 9. Μητέρα τοῦ Φρίξου — ... Κόννερυ (ἡθοπ.) — Δοτικὴ πουλιοῦ. 10. Σηκώνω — Γνωστὸς συγγραφεὺς. 11. Ὑποκοριστικὸν γυναικεῖον ὀνόματος — Συγκριτικὸς τοῦ μᾶλλον.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. 'Ιδανικὸν τῶν 'Ελλήνων. 2. Τὸ ἡμισυ τοῦ μπικουτι — Σκόνη. 3. Τὸ τρίτον τοῦ Κερβέρου (ἐνάθρως) — Μέρος τοῦ φωμιῶ (ἀνορθόγραφον). 4. Ἀρθρον — Τὰ πάντα — Τελικὸς σύνδεσμος. 5. Σταῦρος... (ἡθοπ.). 6. Θεὸς τῶν δασῶν — Μέρος τοῦ χρόνου. 7. Εὐχὴ καὶ ... (αἰτιατ.). 8. Ὅμοια σύμφωνα — Τελικὸς σύνδεσμος — Ποδοσφαιριστὴς τῆς Βραζιλίας. 9. 'Ἡ μαρκεσία τοῦ Μπλάντφορντ — 'Εξυπηρετεῖ τὴν συγκοινωνίαν. 10. ... 'Εκπεργκ (ἡθοπ.) — Κόρη. 11. Βασιλεὺς τοῦ 'Αργους.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
Γυμνάσιον Αἰγίου

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣΓιώτης Σπυρ.
Δημ. Σχολ. Λιμνής
'ΑρτηςΤριπανάκη Μαρία
Δημ. Σχολ. 'Αρσενίου
'ΕδέσσηςΚαρυπίδου Φωτ.
Δημ. Σχολ. 'Αρσενίου
'ΕδέσσηςΓιαννόπουλος Βασ.
Δημ. Σχολ. Παράλ.
'Ισίων Ναυπλίας

Πεκόπουλος Δ. - Βλάχος 'Ανδρ. - Μποζατζής 'Αριστ. Δημ. Σχολ. Σερβίων

Βαλκάνος Βασ.
Παπανικολάου 'Αντ.
Δημ. Σχολ. Χρυσανθῆς
ΚοζάνηςΠλασταράς 'Απ.
Δημ. Σχολ. Λαρίσης

Παπαδάκης 'Ιωάν

Σοτιάδης Νικολ.
Δημ. Σχολ. Λαρίσης

'Ανεῦρον χρήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας τὰ ὁποῖα παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιοῦχους.

ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μυθιστόρημα του Έκτορος Μαλό

(2) — ΞΤΟ ΧΤΗΜΑ ΓΚΙΓΙΟ —

Κάμποση ώρα τριγύριζε εκεί ο μικρός κλόουν παρατηρώντας το γαΐδαρο, που φαινόταν κομμάτι διαφορετικός από τους συνηθισμένους. Ώσπου δεν κρατήθηκε κι αποφάσισε να μιλήσει: «Ωραίος γαΐδαρος, ε:». Μά ή Παυλίνα έκανε πώς δεν άκουσε. Αυτός συνέχισε: «Εΐναι ντόπιος ο γαΐδαρός σου, δεσποινίς;» Τόν καλοκοίταξε ή μικρή, κ' έπειδή της φάνηκε καλό παιδι άποφάσισε ν' άπαντήσει:

— Όχι, εΐναι από την Έλλάδα. Τ' όνομά του εΐναι Παλληκάρι.

— Πολύ πετυχημένο. Κ' εΐναι μακριά ή Έλλάδα από δώ;

— Πολύ μακριά.

— Πιό μακριά κι από την Κίνα;

— Έ, όχι δά και τόσο.

— Δηλαδή;

— Κανένα - δυό δάχτυλα λιγώ-τερο.

— Όραϊα. Και τώρα, έδω θα σταματήσης;

— Ναί. Έδω, στο Παρίσι.

— Και πού λές νά... άράξης το άμάξι σου;

— Μας εΐπαν ότι στο Ώξερ εΐναι καλά, κ' έτσι ή μητέρα μου λέει νά μείνουμε εκεί.

— Ά, έχεις και τη μητέρα σου μαζί;

— Ναί. Εΐναι άρρωστη ή καημένη.

— Κρίμα. Άλλά πολύ άσκημα σās έσυμβούλε-σαν. Στο Ώξερ από την πρώτη νύχτα θα σās κλέφουνε το γαΐδαρό σας. Νά πάτε στού κυρ - Άρμου. Δέ θα σās πάρη άκριβά, και το Παλληκάράκι σας θα ναι άσφαλισμένο και θαχί κι όσα θέλει γαΐδουράγκαθα νά τρώη.

— Έκεί νά πάμε λοιπόν. Πού εΐναι;

— Άμα περάσης την πύλη και προχωρήσης δεξιά ως έκατό βήματα, ζήτα το χτήμα Γκιγιό και θα σου το δείξουν άμέσως.

— Ά, σ' εύχαριστώ πολύ. Έτσι θα κάνω.

Μά εκείνη τη στιγμή το κάρο με το χόρτο, άφου έγινε ο έλεγχός του, ξεκίνησε προχωρώντας προς την πύλη. Κι ο μικρός εΐπε στην Παυλίνα:

— Έ, τώρα εΐναι ή σειρά σου. Φεύγω λοιπόν, δεσποινιδούλα μου. Γειά σου. Κι αν θελήσης νά σε βοηθήσω σε τίποτα καμιά φορά, Πρασινο-σκούφη με λένε. Όλοι με ξέρουνε.

— Έχετε νά δηλώσετε τίποτα; Τη ρώτησε εκείνη τη στιγμή ο υπάλληλος του έλέγχου.

— Τίποτα, εΐπε ή Παυλίνα.

— Ούτε τρόφιμα, ούτε κρασί;

— Τίποτα.

Αυτό το «τίποτα» εΐπωμένο δυό φορές, ήταν

πολύ παγερή πραγματικά δήλωση, τόσο για τη μικρή, όσο και για τόν υπάλληλο που το άκουσε. Και με μιá ματιά που έρριξε αυτός μέσα στο τροχόσπιτο, άνατρίχιασε με τη φτώ-χεια που είδε... «Καλά, περάστε» της εΐπε. Έτσι, πέρασε την πύλη ή Παυ-λινούλα μαζί με το άμάξι και προ-χώρησε άμέσως δεξιά, όπως της εΐ-χε πη ή Πρασινοσκούφης.

Δέν έμεινε καθόλου ένθουσιασμένη από τá παληοσπιτάκια και τους βρω-μόδρομους, που άντίκρυσε στην πρώ-τη της αυτή γνωριμία με την κοσμο-

ξακουσμένη πρω-τεύουσα. «Αυτό λοι-πόν εΐναι το Παρίσι;...» Ψιθύρισε γεμάτη άπογοήτευση. Κρίμα στις περιγραφές, που της είχε κάνει ο πατέρας της τόσες φορές... Κρί-μα στα διάφορα Παρίσια, που είχε δει ως τώρα στα όνειρά της, όλα φαντασμαγορικά και το κα-θένα πιό παραμυθένιο από τ' άλλο!...

Μά ξαφνικά ξαναήρθε στόν έαυτό της. Ρώτησε λοιπόν και είδε πώς το χτήμα Γκιγιό δέν ήταν καθόλου μακριά. Λίγο περπάτησε άκόμη κ' έφτασε. Το χτήμα ήταν άρκετά μεγάλο κ' είχε όλόγυρα ένα φράχτη από σανίδες διαφόρων χρωμάτων και μεγεθών. Μπήκε μέσα από ένα άνοιγμα του φράχτη και σάστισε από τις λάσπες και τις λακούβες, που στόλιζαν πλουσιοπάροχα το προάυλιο.

— Ποιός εΐναι; άκούστηκε μιá φωνή.

Ή μικρή κοίταξε όλόγυρα νά ιδη ποιός φώναξε, κ' είδε άριστερά της ένα χτίριο μακρουλό. Ήταν πολύ παλιό και φαινότανε πώς από πολλά χρόνια είχε διακόψει κάθε σχέση με την καθαριότητα. Κι όσο για το ρυθμό του, αυτός πιά ήτανε θαύμα πρωτοτυπίας. Χαρτόνια και στρατσόχαρτα άντι-προσώπευαν τá τζάμια στα περισσότερα παρά-θυρα, κ' οι τσίγκοι και οι παλιομυσαμάδες άγω-νίζονταν νά συμπληρώσουν τά «ξέφωτα», που είχε σχηματίσει το πέρασμα του χρόνου στην ά-μοιρητή στέγη. Κάτω από ένα υπόστεγο ένας άνθρω-πος με γέ-νεια ξεδιάλε-γε κάτι κου-ρέλια και τά έρριχνε σε μερικά πα-νέρια που είχε γύρω του.

— Τι θέλεις; τη ρώτησε.

— Λίγο περπάτησε άκόμη...

ΔΙΑΣΚ. Β.

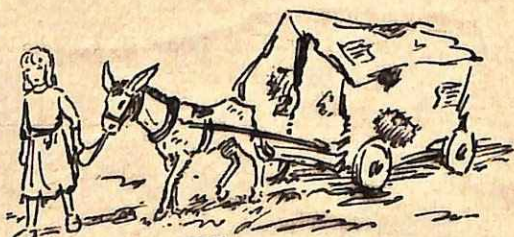
(Συνεχίζεται)

Ξεδιάντεξε κάτι κουρέλια και...

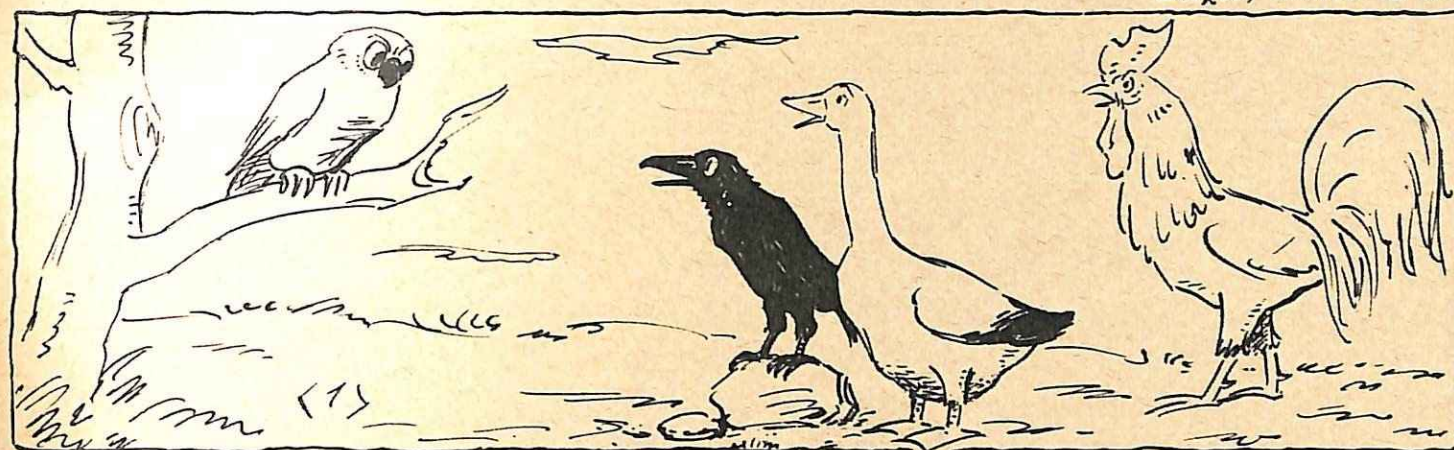
Ο μικρός κλόουν.

Λίγο περπάτησε άκόμη...

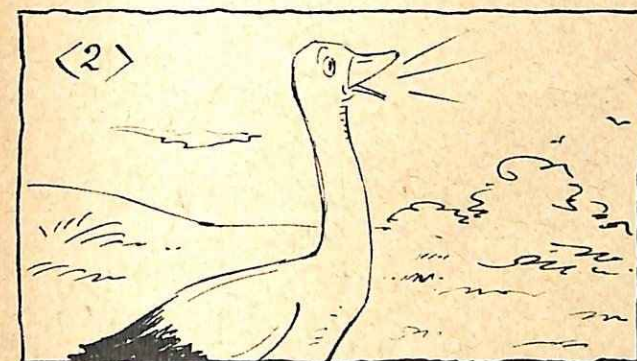
Ή Χήνα, ο Κόρακας, ο Πετεινός και ή κυρά Σοφούλα

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

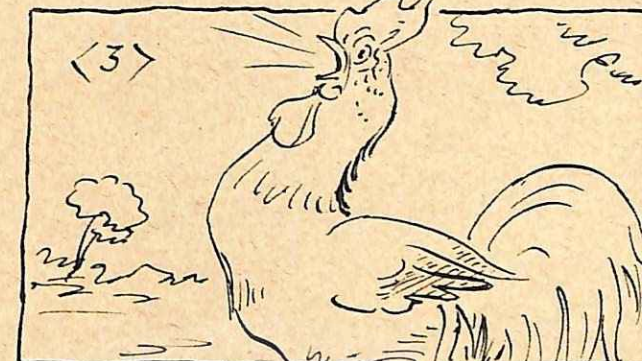

Ή χήνα και ο κόρακας κι ο πετεινός παρέα, που νόμιζαν πώς έχοννε κ' οι τρεις φωνή ωραία, έκάνανε παράπονα πικρά στη γριά Σοφούλα: — Γιατί τ' άηδόνι βασιλιά του τραγουδιού το λέτε;

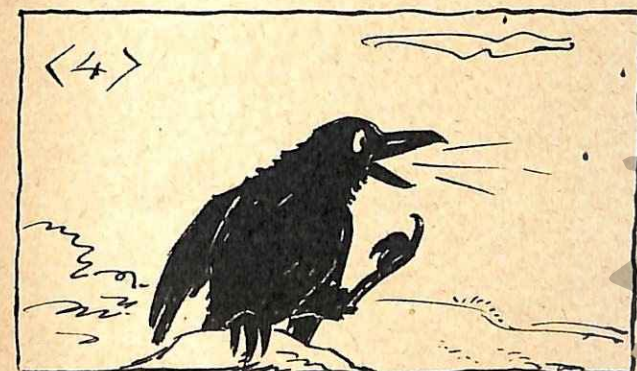
»Ε, νάι. Πώς έχει μιá μικρή, γλυκούτσικη φωνούλα, κανένas δέν τ' άρνιέται. Άλλ' οι φωνές πούχομε μεις εΐναι φωνές πρώτης γραμμής!»

Κ' εϋθός ή χήνα προχωρεί, πετá δυό δυνατά για δείγμα ξεφωνήματα και λέει καμαρωτά: — Σειρήνας έχω λάρνηγα και πιό καλόν άκόμη! Άφου με τη φωνάρα μου έσώθηκε ή Ρώμη!

— Πρόσεξε, λέει κι ο πετεινός, ο κανταδόρος ο δεινός. Κοκορικόσοο... Έχω φωνή στόν κόσμο ξακουσμένη! Άφου φωνάζω την αύγή... κ' εϋθός ο ήλιος βγαίνει!

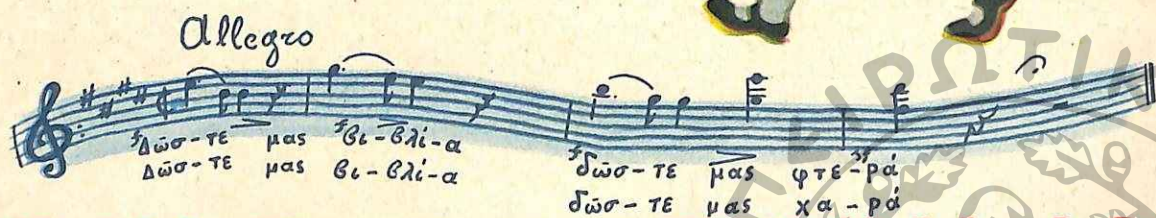
Κι ο κόρακας: Σαν τραγουδά ζαλίζεται όλη ή πλάση! Άφου και τότε ή άλεπού — που μ' είχε ξεγελάσει και το τυρί μου άρπαξε ή τρισπονηρεμένη — από εκείνο μου το κραά... έμεινε μαγεμένη!

Κ' ύστερα: «Έ, δέ μίλησες, κυρά Σοφούλα, άκόμη. Για τις φωνές μας το λοιπόν, για πές, ποιάν έχεις γνώμη». Κ' εκείνη με χαμόγελο σταράτα τοδς δηλώνει: — Κι ο γαΐδαρος έχει φωνή, αλλά δέν εΐν' άηδόνι...

Δώστε μας βιβλία
δώστε μας φτερά!
Δώστε μας βιβλία
δώστε μας χαρά!

ΒΙΒΛΙΑ ΤΑ ΠΙΟ ΧΡΗΣΙΜΑ ΔΩΡΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 222.846

- ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ
- ΟΙ ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ